

**A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁR ÉS INFORMÁCIÓS KÖZPONT
2025. ÉVI BESZÁMOLÓ JELENTÉSE**

BUDAPEST

2026

Készült: 2026. március 20.

Monok István
főigazgató

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁR ÉS INFORMÁCIÓS KÖZPONTJÁNAK
ÉVI JELENTÉSE
46.

Összeállította: Kalydy Dóra és Vas Viktória
Fotók: konyvtar.mta.hu, [MTA KIK Facebook oldal](#)

ISSN 2063-5443

[DOI 10.14755/MTAKIK.JEL.2025](https://doi.org/10.14755/MTAKIK.JEL.2025)

Tartalomjegyzék

1. 2025 kiemelkedő eseményei	5
2. Igazgatás	6
2.1 Szervezet, szervezeti változás, organogram	6
2.2 Munkatársak	10
2.3 Belső ellenőrzés	15
3. Gyűjteményszervezés	16
3.1 Állományalakítás	16
3.1.1 Könyvek.....	16
3.1.2 Folyóiratok	20
3.1.3 Elektronikus tartalmak	23
3.1.4 Különgyűjtemények gyarapodása	24
3.2 Feldolgozás	25
3.2.1 Könyvek és folyóiratok feldolgozása	28
3.2.2 Speciális dokumentumok feldolgozása	28
3.2.3 Leltári előkészületek	29
4. Olvasószolgálat és tájékoztatás	31
4.1 Olvasóforgalom, kölcsönzés	31
4.2 Tájékoztatás	33
4.3 Használóképzés, oktatás	35
4.4 Könyvtárközi kölcsönzés.....	35
4.5 Raktározás, állományellenőrzés	35
4.6 Állományvédelem, kötészet	36
4.7 Reprográfiai szolgáltatások	37
4.8 Elektronikus tartalomszolgáltatás, szakinformatika	33
5. Kutatástámogatás	39
5.1 Elektronikus tartalomszolgáltatás, szakinformatika.....	39
5.2 Kutatástámogatási osztály	50
5.3 Tudományelemzés és tudománypolitikai tevékenység.....	51
6. Országos programok	53
6.1 Magyar Tudományos Művek Tára	53
6.2 Elektronikus Információszoolgáltatás Nemzeti Program	57
7. Akadémiai Levéltár	71
8. Tudományos és szakértői munka	73
8.1 Munkatársak tagsága, testületi tevékenysége	73

8.2 Szakmai programok külföldön	77
8.3 Könyvkiadás	77
8.4 Publikációk.....	78
8.5 Előadások, prezentációk, interjúk	80
9. Rendezvények, ismeretterjesztő, népszerűsítő programok.....	84
9.1 Programsorozatok.....	85
9.2 Kiállítások.....	86
9.3 Vendégek, látogatók.....	88
9.4 Dokumentumok kölcsönzése kiállításokhoz	89
9.5 Könyvtári együttműködés és nemzetközi kapcsolatok.....	90
9.6 Rólunk írták, rólunk szól	90
9.7 Közösségi média jelenlétünk	91
10. Gazdálkodás	92
10.1 Gazdálkodással kapcsolatos események.....	96
10.2 Egyéb pályázatok	97
10.3 Szerződések alapján létrejött projektek	97

1. 2025 kiemelkedő eseményei

Az MTA Könyvtár és Információs Központ 2025. évi tevékenységét jelentősen meghatározta az MTA és a Könyvtár bicentenáriumi és a *Magyar Tudomány Éve* ünnepei és az ezekhez kapcsolódó előkészületek. A Könyvtár számos területen segíti az *Akadémia és Könyvtára 200 éves Évfordulójának Megünneplését Előkészítő Elnökségi Bizottság* működését. Kiemelkedő a Levéltár és a Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye Osztály feladatvállalásai. A Magyar Nemzeti Múzeumban megrendezett *Varázshatalom – Tudás. Közösség. Akadémia* című kiállítást is számos könyvtári dokumentummal segítettük. 2025. november 5-én megnyílt a Könyvtár saját kiállításai is *Borúra derű* címmel a Székház 3. emeletén.

Az ünnepi évfordulóhoz kapcsolódóan az MTA által megjelentetett kötetekben jelentős szerepet vállalt a Levéltár és Hay Diana személyesen is.

A Könyvtár kiemelt feladata volt az új stratégia megfogalmazása, meghatározni a prioritásokat az elkövetkezendő 5 évre. Továbbra is elsődleges feladatunk az egyensúly fenntartása a legújabb könyvtári szolgáltatások, az országos közfeladatok és a könyvtár hagyományos gyűjteményei adta kihívások között.

A Könyvtár digitális gyűjteményei folyamatosan fejlődnek, az Akadémikus honlapon (<https://akademikus.mtak.hu/>) 2639 adatlap érhető el (tavaly ilyenkor ez a szám 749 volt), a tartalmi bővítés, cikkek feltöltése folyamatos.

A Könyvtár másik, országos jelentőségű teljesítménye, hogy átállt a felhő alapú *ALMA könyvtári platformra* augusztus 6-án. Első országos könyvtárként a szerződés aláírásától kezdve 8 hónap alatt történt meg az adatmigrálás, a kollégák felkészítése és a platform személyre szabása.

Az Akadémiai Könyvtár idén is több értékes könyvgyűjteménnyel gyarapodott, melyek közül kiemelkedik *Horváth József 62 tételből álló keleti nyomtatványgyűjteménye*, és *Rozsondai Marianne és Rozsondai Béla házaspár nagylelkű adománya*. Az első áttekintés alapján azt mondhatjuk, hogy utóbbiaktól 67 önálló kiadású művet kaptunk ajándékba (néhány kolligátumként került hozzánk, vagyis

az egyik valamikori tulajdonos által egy kötetbe kötve). 59 ősnymtatvány, 8 olyan könyv, amely 1501 és 1510 között hagyta el a sajtót. Mindössze 18 ezek közül olyan, amelyik kiadás már megvan másik példányban is az MTA Könyvtár állományában (16 incunabulum, 2 korai antikva). 49 kiadvány most először kerül az Akadémia tulajdonába (43 ősnymtatvány, 6 antikva), de ennek egy része, 18 kötet (14 ősnymtatvány, 4 antikva) egész Magyarország egyetlen könyvtárából sem ismert. Ez azt jelenti, hogy a magyar kulturális örökség jelentős mértékben gazdagodott a Rozsondai házaspár adományának köszönhetően. Az év folyamán 9 kiadványt adtunk ki. Az MTA KIK Közleményei sorozat és a *Keleti tanulmányok / Oriental Studies* sorozatok keretein belül két új kötet jelent meg.

A Könyvtár küldetésének megfelelően a külföldi elektronikus tartalmakhoz folyamatos hozzáférést biztosítottunk, a hazai tudományos kutatást számba vevő nemzeti bibliográfiai adatbázist folyamatosan bővítjük. A Könyvtár általános költségvetéséből, a könyvbeszerzések és szakmai projektek terhére biztosítottuk a folyamatos működést. Nemzetközi szinten is folytattuk a tudományelemzési módszerek megújítását.

A Könyvtár 2026–2031 időszakra vonatkozó stratégiai tervét az MTA Könyvtári Bizottsága 2025. december 4-ei ülésén, az MTA Elnöksége 2026. január 27-ei ülésén elfogadta. A Könyvtár startélgiai célkitűzései az elkövetkezendő 5 évre:

1. Az MTA KIK magyar tudományos nemzeti könyvtárként, az írott Akadémiai vagyont, a Könyvtárban őrzött kulturális örökségünket megőrzi és hozzáférhetővé teszi. Az MTA KIK állományával (kézirat, nyomtatott, digitális) segíti a kutatókat a tudományos kommunikáció adta kihívásokban.
2. Az MTA KIK szolgáltatásaival hatékonyan és jól szervezeten támogatja a magyar tudományos közösséget.
3. Az MTA KIK kutatóhelyként biztosítja az állományához és szolgáltatásaihoz kapcsolódó kutatásokat.

2. Igazgatás

2.1 Szervezet, szervezeti változás, organogram

A könyvtár szervezeti egységei:

1. Igazgatóság

Főigazgató: Monok István

Általános főigazgató-helyettes: Kalydy Dóra

Kutatástámogatási főigazgató-helyettes: Holl András

Gazdasági igazgató: Baráth Eszter

Tudományos titkár: Molnár Andrea

Belső ellenőr: Benedek Miklós

2. Gyűjteményszervezési Osztály

vezetője: Nagy Ágnes

3. Tájékoztatási és Olvasószolgálati Osztály

vezetője: Tömörly Pál

4. Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye

vezetője: Babus Antal

5. Keleti Gyűjtemény

vezetője: Ferenczi Roland (ösztöndíjjal külföldön
2024–2026-ig)

mb. vezetője: Rottár Máté

6. Akadémiai Levéltár

igazgatója: Hay Diana

7. Szakinformatikai Osztály

vezetője: Bilicsi Erika

8. EISZ Titkárság

Az EISZ Titkárság megbízott vezetője

Kalydy Dóra általános főigazgató-helyettes

9. Gazdasági Osztály

gazdasági igazgató: Baráth Eszter

10. Magyar Tudományos Művek Tára

vezetője: Áts József

11. Tudománypolitikai és Tudományelemzési Osztály

vezetője: Soós Sándor

12. Kutatástámogatási Osztály (2025. október 1-től)

vezetője: Faragó-Szilvási Tibor

Az Üzemi Tanács elnöke Isztray Simon, a reprezentatív létszámmal bíró szakszervezet vezetője Szegedi Nóra.

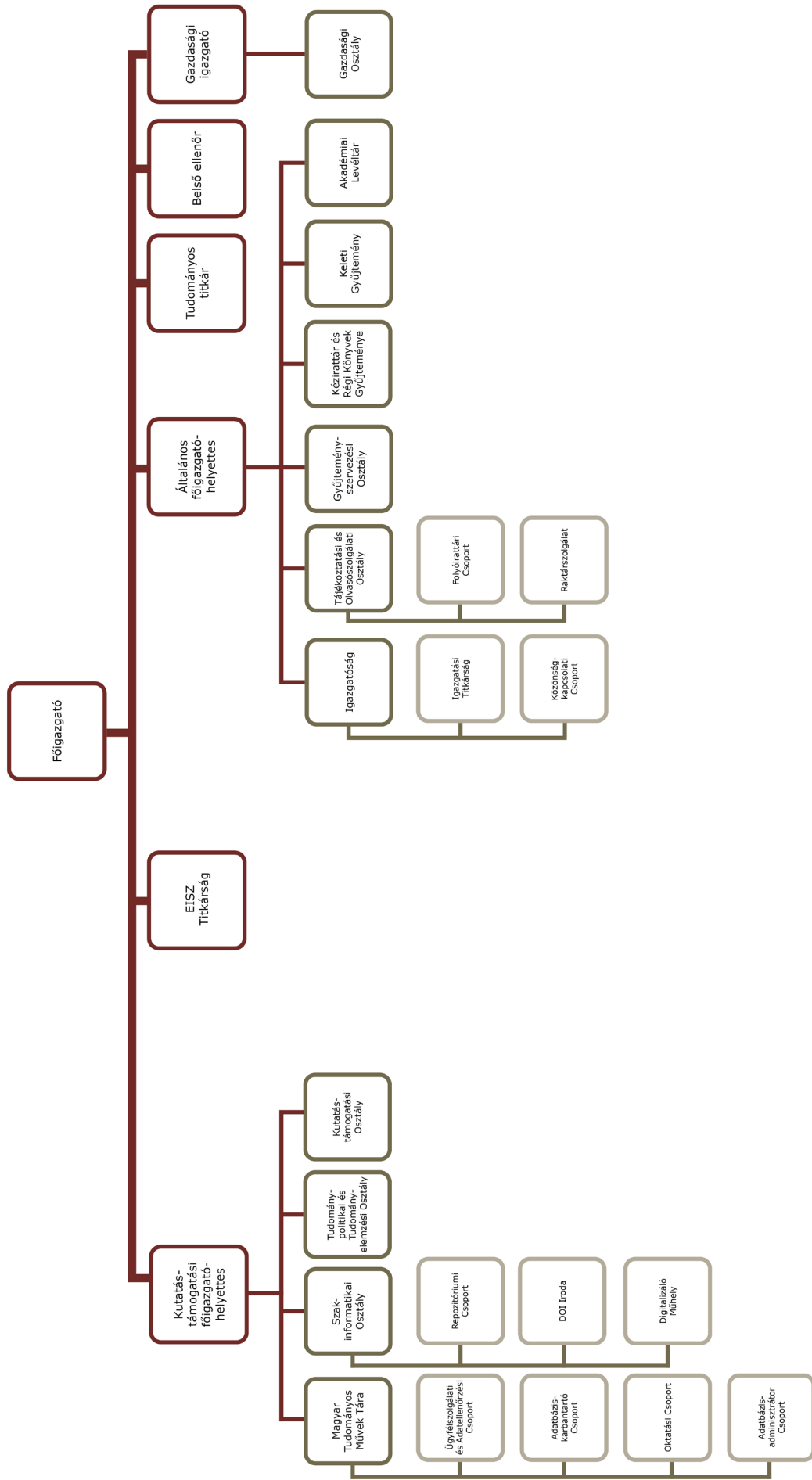

Az MTA 200 ünnepi programsorozat eseményeként könyvtárunk „HAZÁM EGY VOLT: ERDÉLY” - Benkő Samu (1928–2021) hagyatéka címmel mutatta be Benkő Samu erdélyi művelődéstörténész (1928–2021) hagyatékát 2025. május 15-én a Magyar Tudományos Akadémián.

2025. december 8-án az MTA Székházában ünnepélyes keretek között köszönhattük meg a Rozsondai Marianne és Rozsondai Béla felbecsülhetetlen értékű adományát, amelyet 200. születésnapunkra ajándékoztak nekünk. A válogatás, amelyben 55 ősnymtatvány (1501 előtti) kiadvány is található, a Collectio Rozsondaiana néven kerül be könyvtárunk gyűjteményébe.

MTA Könyvtár és Információs Központ organogram

2.2 Munkatársak

Személyi változások

Keleti Gyűjtemény

2025-ben személyi változásra nem, mindössze óraszám módosításra került sor a Keleti Gyűjtemény állományában: dr. Severino-Varsányi Orsolya októbertől a korábbihoz képest dupla akkora, heti 20 órás óraszámában dolgozik. Megbízási szerződéssel két kolléga, dr. Dévényi Kinga januártól június végéig, illetve augusztus elejétől október végéig segítette munkájával az Osztályt egyes részfeladatokban, Zsigmond Benedek armenista pedig augusztus elejétől december végéig, aktuális szabad kapacitása függvényében szigorúan teljesítmény alapú elszámolással munkálkodott korábban gyengén feldolgozott örmény anyagaink pontosabb leírásán.

Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye

Boldog-Bernád István január 1-jén olvasószolgálati könyvtárosnak lépett be, de szeptember 1-jétől már kéziratos feldolgozó munkát végez.

Kis Iván közös megegyezéssel 2025. augusztus 4-én kilépett.

Kónya Sára szeptember 1-jén olvasószolgálati könyvtárosnak belépett.

Horányi Károly október 31-én nyugdíjba ment. 44 évig dolgozott a Kézirattárban.

Gyűjteményszervezési Osztály

2025-ben az osztályon tizennégy fő dolgozott, önkénteseink száma tizenegy fő volt.

Tájékoztatási és Olvasószolgálati Osztály

2025. július 31-ével Kovács Orsolya közös megegyezéssel kilépett az intézményből.

2025. szeptember 5-ével Kapus Erika közös megegyezéssel kilépett az intézményből.

2025. november 30-ával Kron Katalin nyugdíjba vonult.

2025. december 31-ével Haffner Rita nyugdíjba vonult.

2025. szeptember 17-től új kolléga, Illényi János Kázmér lépett be az osztályra, heti 40 órában dolgozik.

2025. november 1-től Visy Beatrix lépett be az osztályra, heti 20 órában dolgozik.

Július 10-én három gyakornok csatlakozott hozzánk Nagyváradról, akik egy hónapot töltenek nálunk. Céljuk, hogy megismerjék a könyvtár működését, felfedezzék a rejtett zugokat, tanuljanak, és minél több tapasztalatot szerezzenek – mi pedig örömmel segítjük őket ebben! Cserébe ők is lelkesen bekapcsolódnak a nyári időszakra jellemző feladatokba.

Kitüntetés

Októberben Holl András, könyvtárunk informatikai főigazgató-helyettese, MTA főtitkári elismerésben részesült az MTA Könyvtár és Információs Központ informatikai rendszerének működtetéseért, a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) működéséhez nyújtott elvülhetetlen szakmai hozzájárulásáért, a nyílt tudomány és a nyílt adatkezelés érdekében tett kitartó erőfeszítése miatt valamint az európai szakmai közösségekben való aktív és meghatározó szerepvállalásáért.

November 5-én Visy Beatrix, a Tájékoztatási és Olvasószolgálati osztály munkatársa Alföld-díjat kapott.

A folyóirat szerkesztősége 2025-ben is három szerzőjének ítélte oda az Alföld-díjat: Ágh István költő, író, műfordító; Pataki Viktor irodalomtörténész, kritikus, szerkesztő és Visy Beatrix irodalomtörténész, kritikus.

A díjat november 5-én adták át a díjazottaknak a 2025-ös Debreceni Irodalmi Napok keretében.

Kolléganőnk, Visy Beatrix, a Tájékoztatási és Olvasószolgálati osztály munkatársa Alföld-díjat kapott

Holl András MTA főtitkári elismerésben részesült

Szakmai gyakorlat, közösségi szolgálat, önkéntesség

Július–augusztus folyamán a nagyváradí Partiumi Keresztény Egyetem három hallgatója szakmai gyakorlatának keretében a könyvtár különböző részlegein végzett munkát.

A Gyűjteményszervezési Osztály önkéntesei voltak 2025-ben:

Buza Sándorné, Fazekas Andrásné, Gera Ágnes, Dr. Harkányi Zoltánné, Hárs Veronika, Horváth Jenőné, Horváthné Tóth Katalin, Jankó Sujánszky Erika, Németh Kálmánné, Szalisznyóné Pogány Katalin, Tábori Erzsébet.

Kutatónapok

2025-ben az alábbi kollégák részesültek kutatónapban, összesen 13 fő:

Babus Antal
Isztay Simon
Kapus Erika
Kis Iván
Kónya Franciska
Krähling Edit
Máté Ágnes
Molnár Andrea
Rottár Máté
Stumpf Anna
Szegedi Nóra
Sziklay Cs. Mónika
Tatár Sándor

Továbbképzés

A Tájékoztatói és Olvasószolgálati Osztályról 2025. június 10-e és 18-a között Kiss Ildikó részt vett az OSZK Könyvtári Intézet által szervezett „Állományvédelem a közgyűjteményekben” című tanfolyamon.

Bató Zsuzsanna 2025. október 6-án (Budapesten) és 16-án (Egerben) részt vett az MKE által szervezett „Kulturális örökségünk védelme” című, két részes szakmai továbbképzési programon.

Gyász

Júliusban egykori munkatársunk, Kiss Sándorné Zempléni Mária elhunyt. Személyében a könyvtár egy régi munkatársát veszítette el, aki 1974 és 1995 között a Folyóíráttárban dolgozott.

Könyvtárunk a Poket Zsebkönyvekkel együttműködve készített el két kiadványt, hogy újabb irodalmi gyöngyszemekkel gazdagítsuk a zsebkönyv automatából szívesen válogató olvasókat: Az egyik kötet, mellyel a 80 éve tragikusan elhunyt költőről, Radnóti Miklósról emlékezünk: Radnóti Miklós: Bori notesz.

Munkajogi létszám	Intézet összesen (fő)
2025. január 1-jén	115
évközi belépés	10
llévközi kilépés	9
2025. december 31-én	116
2025. december 31-i redukált, átl. statisztikai áll. létszám	108

A 2025. december 31-i munkajogi állományi létszámból:	Intézet összesen
Teljes munkaidőben foglalkoztatott	98
Részmunkaidőben foglalkoztatott	18
2025. december 31-i állományi létszám	116
2025. december 31-i redukált, éves átl. statisztikai létszám	108

Foglalkoztatás jogcíme	Teljes munkaidőre átszámított havi átlagbér (Ft)
Teljes munkaidőben foglalkoztatottak állományi stat. létszáma 98 fő	600 251
Részmunkaidőben foglalkoztatottak állományi stat. létszáma 10 fő	332 917

Jubileumi jutalomban részesült	Kifizetett jubileumi jutalom (Ft)
5 fő teljes munkaidőben foglalkoztatott	11 177 550

2.3 Belső ellenőrzés

A belső ellenőrzéssel megbízott külső vállalkozó a korábbi gyakorlattal összhangban a Könyvtár hatályos Belső Ellenőrzési Kézikönyve alapján végezte a munkáját 2025-ben is:

- A 2025-ös tervben a legelső vizsgálat a munkaügyi folyamatok (MTAK/AU2025-01) megfelelőségére vonatkozott, amelynek lezárásra 2025. augusztus 25-én került sor. A végleges belső ellenőri jelentés összesített értékelése megfelelő lett, amiben 9 db intézkedést igénylő megállapítás született. Magas kockázati besorolású megállapítás nem született, ugyanakkor javaslatot tettünk vezetői előterjesztés készítésére egy elektronikus jelenlényilvántartó rendszer bevezetése érdekében.
- Ezt követően az Akadémiai Levéltár működéséről szóló vizsgálat (MTAK/AU2025-02) következett. A végleges jelentés 2025. október 28-án került kiadásra és a vizsgálat szintén megfelelő minősítést kapott. Javaslatot tettünk belső szabályzat elkészítésére, valamint a stratégiai-, állományvédelmi-, mikrofilmzési és digitalizálási tervek elkészítésére.
- A harmadik, egyben utolsó vizsgálat a pénzkézelés működéséről szólt (MTAK/AU2025-03), amelynek lezárása 2025. december 5-én történt. A megfelelő vizsgálati minősítés mellett mindössze néhány javaslatot tettünk szabályzatok frissítésére, illetve 2 db osztály esetében a pénzkazetták biztonságosan elzárt kezelésére. Ez utóbbit a felelősök még a jelentés lezárása előtt teljesítették.
- Hasonlóan a korábbi évekhez, tanácsadási tevékenység csak informális módon fordult elő a 2025-ben.
- A 2025-ben az MTA Ellenőrzési Főosztály ismételten szakmai-, felügyeleti ellenőrzési tevékenységet folytatott, amiben a belső ellenőrzés szakmai munkáját tekintették át. A vizsgálat megfelelő minősítéssel lezárult, néhány apróbb észrevétel született, amelyeknél az intézkedések végrehajtási határideje 2026. március 31-e.
- A támogató folyamatokat illetően elmondható, hogy a Belső Ellenőrzési Kézikönyv 2025-ben ismét frissült, elsősorban az MTA Ellenőrzési Főosztály szakmai-, felügyeleti vizsgálata nyomán.
- 2026-os évben folytatódik az eddig megkezdett irány, miszerint 3 db vizsgálat kerül tervezetten végrehajtásra a könyvtár szervezetén belül, ahol cél, hogy az eddig megszokott szakmai színvonal mellett a szabályozói előírások (Bkr., NGM ajánlás, IIA normák) maximálisan betartásra kerüljenek.

3. Gyűjteményszervezés

3.1 Állományalakítás

Könyvtárunk állománya 2025-ben 6264 tétellel gyarapodott, melynek összes naplóértékei: a kifizetett számlák alapján (nem minden érkezett be)

- vétel értéke: 48 573 003 Ft (nőtt)
- csere útján kapott könyv és folyóirat értéke: 21 660 810 Ft (kissé csökkent)
- ajándékba kapott dokumentumok értéke: 26 057 783 Ft (csökkent)

Ebből a Keleti Gyűjtemény gyarapodása 502 tétel, a Kézirattáré 2 tétel, a Levéltáré 2 tétel. A számok a tavalyi évhez viszonyítva némiképp eltérnek, mert az ALMA-ra történő átállás miatt az ajándékba kapott folyóiratok (főként pótlások) feldolgozása kényszerűen szünetelt Nagy örömmel, hogy könyv- és folyóiratbeszerzésünk kiegyensúlyozott és folyamatos volt.

Vásárolt dokumentumok száma: 2025: 809 tétel (nem mind érkezett be, azaz nem mindet tudtuk még gyarapítani). Ajándékba kapott dokumentumok száma: 2025-ben: 3496 tétel.

Az egyéb csere összesen (könyv, folyóirat): 2025-ben: 1297 tétel.

Kötelezpéldányként összesen 2025-ben 662 tételt kaptunk, értéke összesen: 3 156 447 Ft.

Keleti Gyűjtemény

A Keleti Gyűjtemény számára a Gyűjteményszervezési Osztály és a Keleti Gyűjtemény közösen 502 tételt leltározott 14 779 872 Ft értékben. Ebből könyv: 354 db 5 371 678 Ft értékben, folyóirat: 148 db (évfolyam) 9 408 194 Ft értékben.

Törlés

2025-ben 385 címet töröltünk az állományból összesen 815 034 Ft értékben. Ezek 2025-ben is elavult, rossz álla-

potú dokumentumok voltak, melyek selejtezését az olvasószolgálatos kollégák javasolták.

3.1.1 KÖNYVEK

Vétel

2025-ben 496 vétel útján beérkezett friss külföldi szakirodalmat (könyvet) gyarapítottunk 13 812 012 Ft naplóértékben. A gyarapítás során kiemelt figyelmet helyeztünk rá, hogy olyan könyveket vásároljunk, melyek fontosak a hazai kutatók számára, ugyanakkor nem elérhetők más magyar könyvtárakban. Törekedtünk rá, hogy az angol és német mellett más nyelvek új tudományos kaidványaira is figyeljünk, korábban vásárolt sorozatainkat kiegészítsük és a gyűjtőkörünkbe tartozó, kritikai igényű alapmunkákat épp úgy beszerezzük, mint az adott témában újdonságnak számító szakmunkákat. A dokumentumok közül a Keleti Gyűjtemény részére 48 könyvet vásároltunk 2 011 409 Ft értékben.

Csere

2025 folyamán a nemzetközi csere keretében 845 könyv érkezett be, 12 384 010 Ft értékben. (Ebből a Washingtoni Kongresszusi Könyvtárból érkező könyvek értéke: 6 531 900 Ft.) Az év folyamán 452 évfolyam cserés folyóirat érkezett be, 9 276 800 Ft értékben. A nemzetközi cserére beérkező könyvek és folyóiratok összértéke így 2025-ben 21 660 810 Ft volt. Ez csökkenést jelent az előző évhez képest, de így is rendkívül kedvező mérleggel zártuk az évet. A csökkenés fő oka az volt, hogy erre az évre kevesebb kvótát kaptunk a Kongresszusi Könyvtártól, így kisebb értékű könyv érkezett be tőlük. Ez remélhetőleg javul majd jövőre, mivel 2026-tól a folyóiratcsere is elindult Washingtonnal, így ezért is kapunk majd plusz kvótát.

A nemzetközi csere költségei a 2025-es évben a következőképpen alakultak: a Spring csomagküldő szolgáltatás a postázás költségei 2 544 020 Ft összeget tettek ki.

A kiküldött folyóiratok (505 küldemény) összértéke idén 3 136 400 Ft volt, míg a kiküldött könyvek (492 db) értéke 1 918 950 Ft. Érdekes ezt azonban összehasonlítani azzal, hogy mennyit vásároltunk ebben az évben: erre az évre 1 205 253 Ft értékben vásároltunk folyóiratot, a 2025-ben megvásárolt könyvek összértéke pedig 420 651 Ft volt. A kiküldött folyóiratok értéke a 2022 végén az Akadémiai Kiadóval megkötött három éves szerződés miatt jóval magasabb, a kiküldött könyvek értéke pedig azért, mert beleszámítjuk a saját kiadványaink árát is. Ebből adódik, hogy a nemzetközi csere teljes kiadása ebben az évben 7 599 370 Ft volt, de ehhez hozzá kell tenni, hogy amennyiben azt számoljuk, hogy ebből mennyi volt a tényleges költsége a könyvtárnak ebben az évben, akkor csak 4 169 924 Ft-ot kapunk.

2025 folyamán 119 listát kaptunk 17 országból. Idén a legtöbb, 38 lista Lengyelországból érkezett, míg Németországból 19 lista és Bulgáriából 11 lista érkezett. A Francia-

országgal megerősödő cserekapcsolatot jelzi, hogy tőlük 8 könyves listát kaptunk idén. Ukrajnával is megélénkült a cserekapcsolat, Kijevből 6 könyves cserelista érkezett. A legtöbb könyvet küldő országok sorrendje így alakult: mennyiségben és értékben is a Washingtoni Kongresszusi Könyvtárból kaptuk a legtöbbet: ebben az évben 185 könyvet (ennek értékét lásd fentebb), az USA könyvtáraiból összesen 204 könyvet kaptunk idén. A második legtöbb könyv Szerbiából (143) érkezett, a harmadik Lengyelország (128), utána következik Franciaország (119), majd Németország (50), Románia (33), Csehország (27), Ausztria (25), Szlovákia (19) és Finnország (18). A könyvek értékét tekintve az USA után második Franciaország (1 453 000 Ft), harmadik Szerbia (1 001 000 Ft), majd Németország (724 000 Ft), Lengyelország (542 000 Ft), Ausztria (421 000 Ft) és Csehország (244 000 Ft) következik, majd Szlovákia (161 000 Ft) és Finnország (157 000 Ft), Románia (125 000 Ft) és Olaszország (125 000 Ft).

Saját listát 3 alkalommal küldtünk ki 2025 folyamán, összesen 214 könyvet 13 partnerünk számára. Tovább folytatódott az együttműködés a Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézetével, akik 40 százalékos kedvezménnyel adják nekünk kiváló kiadványaikat (bizományosi szerződés keretében), amelyeket nagyon sok partner kér. A Történettudományi Intézet 9 kiadványát (98 példányt) küldtük el az év folyamán, ezért 400 620 Ft-ot fizettünk, a könyvek teljes ára mintegy 677 700 Ft lett volna. A CSFK Földrajztudományi Intézet térítés nélkül a rendelkezésünkre bocsátott példányokat a *Magyar Nemzeti Atlasz, Állam és Nemzet* című új kötetéből, ezeket 20 partnerünknek küldjük el. Az OSZK-tól is számos kiadványt kértünk a Bayerische Akademie der Wissenschaften Bibliothek München és krakkói Jagelló Egyetem könyvtára számára, ezeket ingyen bocsátották a rendelkezésünkre. A Magyar Nemzeti Levéltárral is folytattuk az együttműködést: ők kiadványokat adnak a számunkra a nemzetközi csere céljára, és cserébe saját kiadványainkat juttatjuk el hozzájuk.

Az év folyamán listán kívül 78 könyvet ajánlottunk ki összesen 550 cserepartner számára (a fontos partnerek számára többet). Folyóiratokat is gyakran ajánlottunk ki partnereink számára, a cserepartnerség fejlesztése céljából. Mi magunk is gyakran kértünk könyveket elsősorban erdélyi és lengyel partnerektől: összesen 24 könyvet kértünk 11 cserepartnertől. Ősz elején felmértük a teljes folyóiratcsere helyzetét, hogy így előkészüljünk az újabb hároméves előfizetésre az Akadémiai Kiadó folyóirataira a partnereink számára. A legtöbb partnerünk megmaradt – kettő kivételével: Library and Information Services – The Natural History Museum London partnerrel decemberben megszüntettük a cserekapcsolatot. Ők két biológiai tárgyú folyóirathoz nyújtott online hozzáférést, ezek nem tartoznak a gyűjtőkörünkhöz. Hemeroteca Facultad de Ciencias Matemáticas – UCM Ciudad Universitaria Madrid partnerünk pedig egy olyan matematikai folyóiratot küldött, amely az országban máshol is megtalálható. A csere területén a legfontosabb újdonság, hogy a Library of Congress számára 2026-tól küldünk folyóiratokat, amelyekért cserébe további kvótákat adnak a számunkra. (Az USA állami leállást követően nagy szerencsével sikerült ezt még megszervezni.)

További fontos fejlemények: Monok István ajánlására három lehetséges új partnerrel (Biblioteca Casanatense, Centre d'études supérieures de la Renaissance (CESR), Tours és Biblioteca Universitaria of Bologna) vettük fel a kapcsolatot, Ferenczi Roland és Rottár Máté ajánlására pedig két új partnerrel (Staats- und Universitätsbibliothek Hamburg Carl von Ossietzky Hamburg, La Bibliothèque Félix Houphouët-Boigny de l'Académie des sciences d'outre-mer). University of Washington Seattle partnernél a kolléga nyugdíjba ment, az új cserés kollégával sikerült megújítani a kapcsolatot. Centre d'Etudes Supérieures de Civilisation Médiévale Poitiers partnerrel sikerült egyeztetni a további folyóiratcserét. Rottár Máté javaslatára Isztray Simon felvette a kapcsolatot Aysima Mirsultannal, a Staatsbibliothek zu Berlin Ostasienabteilung munkatársával, aki ujgur témájú könyveket ajánlott a Keleti Gyűjtemény számára. Cserekapcsolatot létesítettünk az intézménnyel, és az ujgur könyvek ideszállításában segítettünk. Exchange Centre for Scientific Literature Helsinki partnerrel átnéztük a cserés folyóiratokat és sorozatokat, megújítottuk a cserekapcsolatot. The Library at Queen's Belfast sajnos lemondta a cserekapcsolatot.

Események: Isztray Simon és Illy Zsolt részt vettek az Erdélyi Múzeum Egyesület könyvbemutatóján január 21-én, ahol könyveket is átvettek. Illy Zsolt két római cserepartnernek folyóiratokat vitt el májusban. Augusztusban Sike Erika, a Library of Congress könyvtárosa tett nálunk látogatást, akivel a jövőbeli folyóiratos cseréről is egyeztettünk. Október 1-jén Truchlá Klára a Cseh Nemzeti Könyvtár könyvtárosa kereste fel a könyvtárat.

Ajándék

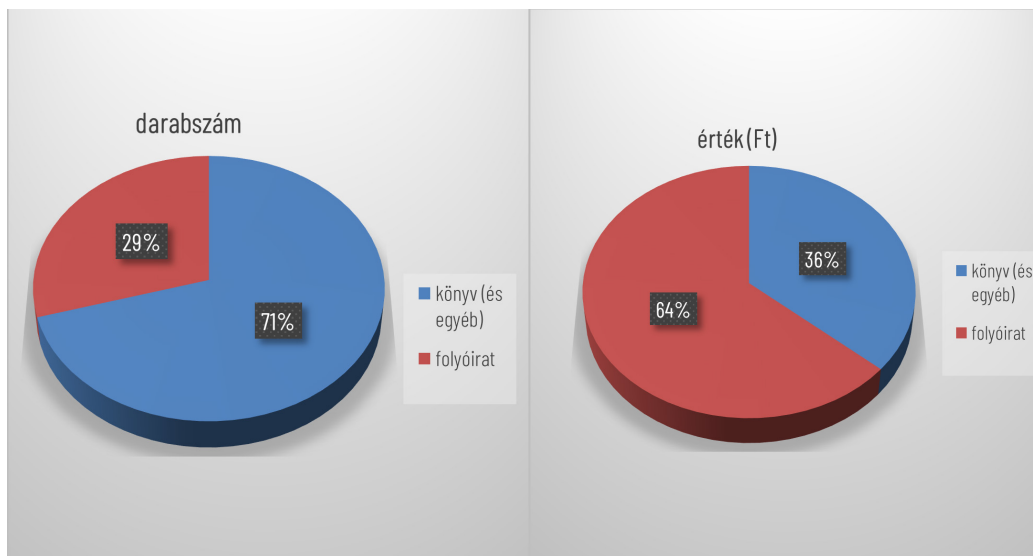
A könyvtárba 2025-ben – a teljesség igénye nélkül – az alábbi jelentősebb könyvegységek érkeztek ajándékba: William J. Mc Cormack (711), Monok István (577), Grétsy László (169), Jankovics József (158), Illyés Mária (199 – nem most érkezett, de 2025-ben ennyi került feldolgozásra). Örülünk a könyvtár számára ajándékozott dokumentumoknak, ugyanakkor egy példányban gyűjtünk, és a duplumok elhelyezése egyre nagyobb kihívást jelent. Emiatt

igyekszünk előzetes válogatás és hasonlítás alapján biztosítani állományunk egységét.

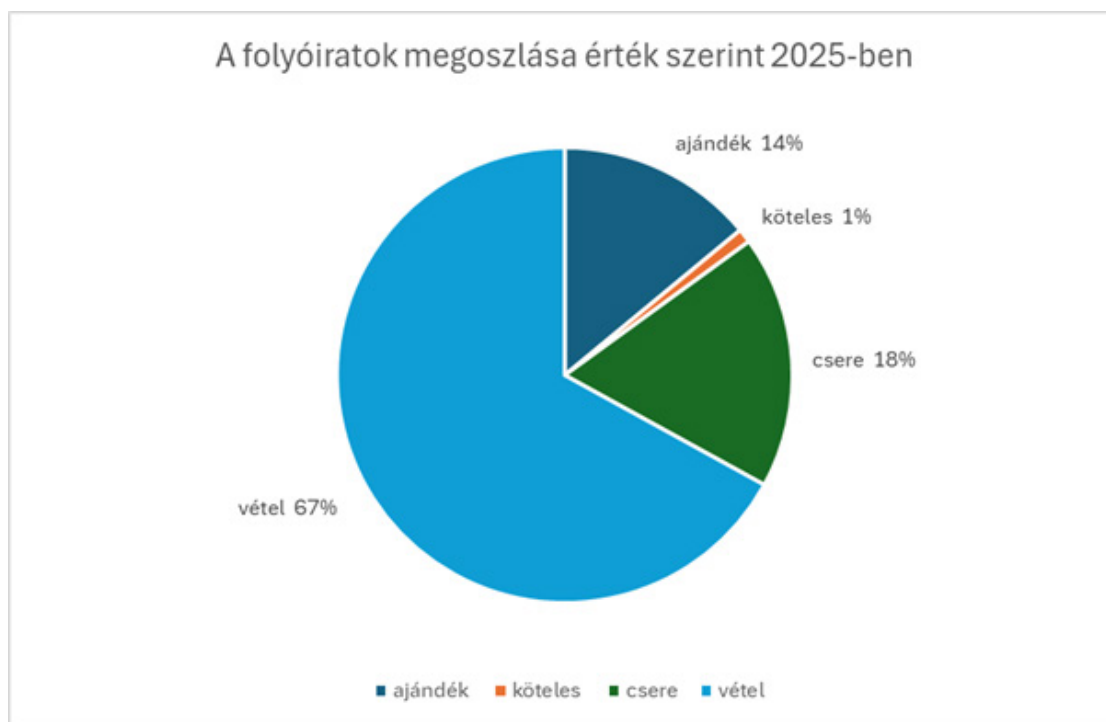
A Könyv és Folyóirat Bizottság révén történt gyarapodás: 53 könyv: 279 610 Ft értékben, folyóirat: 55 db, 450 060 Ft értékben.

Az NKA folyóiratok révén történt gyarapodásunk: 24 173 410 Ft.

Az összes kategóriát beleértve az ajándékba kapott könyv dokumentumok végső összértéke: 15 398 972 Ft. 2025-ben köztestületi tagoktól 83 kötet érkezett 657 350 Ft értékben.

A Keleti Gyűjtemény gyarapodása dokumentum-altípusok szerint

Kötelese példány

2025-ben is részt vettünk az OSZK kötelese példány-válogatásán, és hetente jelöltük a gyűjtőkörünkbe illő kiadványokat. Állományunk 2025-ben kötelese példányokból az alábbiak szerint gyarapodott: könyv 662 db, 3 156 447 Ft, folyóirat: 45 kötet, 449 850 Ft.

3.1.2 FOLYÓIRATOK

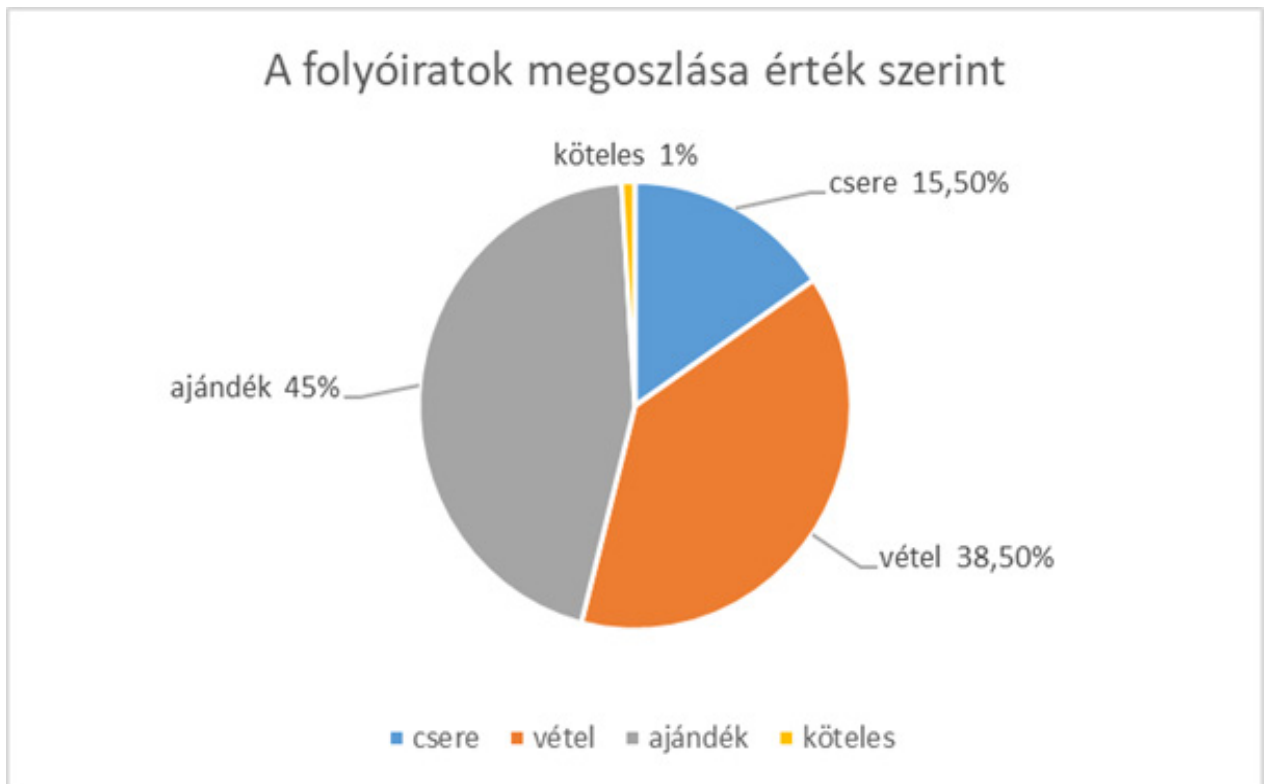
2025-ben a kurrens anyag feldolgozásán kívül a következő hagyatékokból kikerülő folyóiratok feldolgozására került sor: Benkő Samu, Gaal György. A kurrens anyag feldolgozásán kívül a CEU Könyvtárától 3 címet, 34 kötetet kaptunk.

2025-ben folytatódott a Teleki könyv- és folyóiratállomány javítása. Az eddig könyvként feldolgozott, de valójában

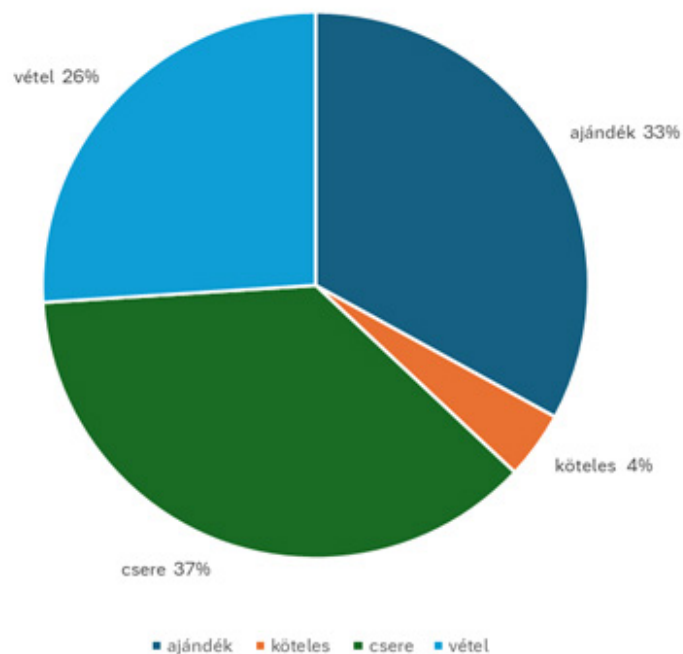
folyóiratnak tekinthető címek átszámozása zajlott az év során. Az év végére közel 70 jelzetet/címet érintett a folyamat, melyből eddig kb. 23 cím került át a folyóiratárba.

2025-ben 3513 folyóiratfüzetet érkezettünk, 1210 folyóiratkötetet vettünk állományba 51 540 155 Ft értékben és 14 új folyóiratot dolgoztunk fel.

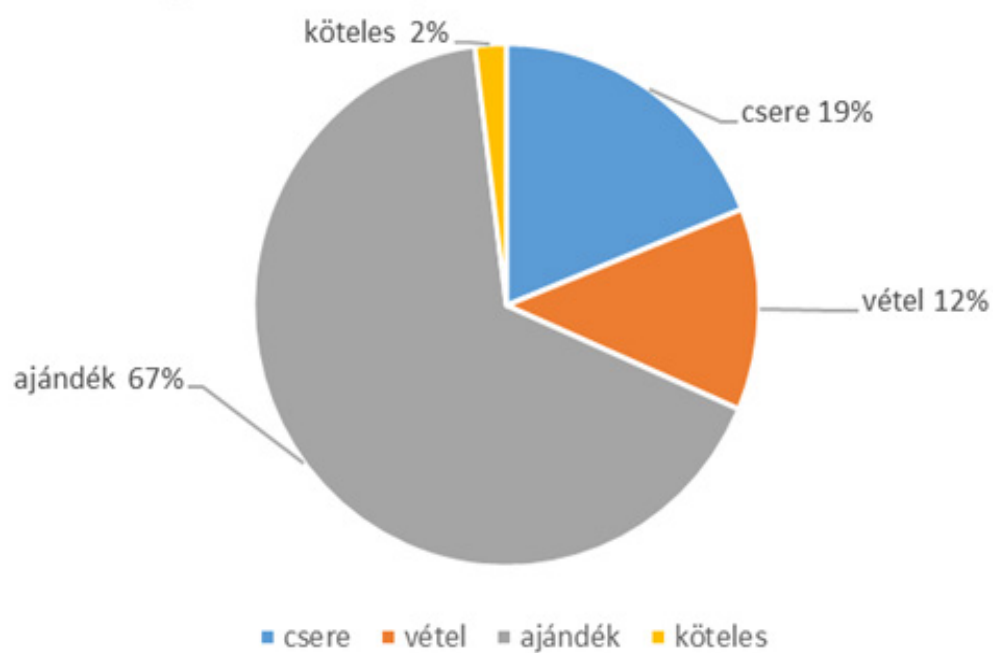
Az állományba vett folyóiratok árát tekintve 18%-a cserepartnereinktől érkezett, míg a vételben beszerezett folyóiratok a gyarapodás 67%-át, az ajándékként érkezettek pedig 14%-át tették ki. (Ezen belül a KFB-től kapott ajándék folyóiratok aránya 1%). A kötelese példányként kapott folyóiratok aránya 1%-a volt a teljes gyarapodásnak.

A folyóiratok megoszlása darabszám szerint 2025-ben

A folyóiratok megoszlása darabszám szerint

Hazai könyvtáraktól

A Tájékoztató és Olvasószolgálati Osztály Folyóirat Csoportja a könyvtárak által közzétett fölőspéldány jegyzékekről igényel folyóiratokat hiányos példánysoraink kiegészítéséhez, majd ezeket előkészíti. 2025-ben 6 intézménytől érkezett kiegészítés, mintegy 26 folyóiratcímhez.

Vétel

2025-ben 313 nyomtatott folyóirat évfolyam érkezett, ebből magyar 69, külföldi 244.

A külföldi vételes folyóiratokat a Suwecon keresztül, a hazai vételes folyóiratokat többségében a Magyar Postánál, illetve a Könyvtárellátónál fizettük elő.

A Suwecónál 247 címre fizettünk elő, amelyből 3 online volt, a többi pedig nyomtatott.

Csere

Az év folyamán most is nagyságrendileg 500 darab hazai nyomtatott folyóiratfüzetet küldtünk ki partnereinknek. A cserébe érkezett és állományba vett folyóirat-évfolyamok száma 452 db volt, 9 276 800 Ft értékben.

Folyóirat ajándék

A beérkezett ajándék folyóiratok száma 2025-ben összesen: 400 kötet, értéke pedig 7 052 514 Ft. Ennek nagy része magyar: 350 kötet, 4 286 244 Ft értékben, kisebb része pedig külföldi: 88 kötet, 2 766 270 Ft értékben.

Az ajándékok a korábbi évekhez hasonlóan kiadóktól, szerkesztőségektől, magánszemélyektől, hagyatékokból érkeztek, nagyobb számban Gaal Györgytől kaptunk ajándék folyóiratokat.

Kötelesepéldány

2025-ben 45 folyóirat-kötet került állományba, összértéke 449 850 Ft volt.

Duplum- és fölőspéldány-felajánlás

2025-ben az OSZK-n keresztül kilenc kijánlást történt, kilenc könyveket és két folyóiratokat tartalmazó listát küldtünk. Az OSZK-n keresztül történt kijánlásokból 9 intézmény válogatott.

Könyvek:

Könyvek:

Intézmény	Város	Db
OSZK	Budapest	439
Óbudai Egyetem	Budapest	20
“Az 1956-os Forradalom és Szabadságharc Emlékéért Alapítvány”	Veszprém	42
Molnár Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola	Budapest	4
Boronkay György Műszaki Technikum és Gimnázium	Vác	48
MMA Szakkönyvtár	Budapest	5
Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtára	Budapest	4
MATE Mezőgazdasági Eszköz- és Gépejlődés-történeti Szakmúzeum Műszaki Dokumentációs Központ	Gödöllő	1
Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtára	Budapest	3

Folyóiratok:

Intézmény	Város	Db
OSZK	Budapest	33
MATE Mezőgazdasági Eszköz- és Gépejlődés-történeti Szakmúzeum Műszaki Dokumentációs Központ	Gödöllő	12
Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtára	Budapest	11
Csorba Győző Könyvtár	Pécs	3

3.1.3 ELEKTRONIKUS TARTALMAK

2025-ben az alábbi hozzáférésekre fizettünk elő a könyvtár számára:

- Akadémiai Kiadó Folyóiratai
- Akadémiai Kiadó Magyar Elektronikus Referenciamű Szolgáltatás (MERSZ)
- Cambridge University Press Journals – Full Collection
- CEEOL
- Clarivate Analytics – InCites
- Clarivate Analytics – Journal and Highly Cited Data (JHCD)
- Clarivate Web of Science Core Collection
- Clarivate – Web Services – Extended API
- Elsevier – ScienceDirect
- Elsevier – SciVal
- Elsevier – Scopus
- JSTOR Full Access Modell
- L'Harmattan Digitális Adatbázis
- Oxford Journals Collection – Humanities Collection
- Project MUSE Premium Collection
- Science Journals – Scienc Online
- Springer Nature – Springer Journals
- Szaktárs – Balassi
- Szaktárs – Gondolat

- Szaktárs – Kalligram
- Szaktárs – Osiris
- Szaktárs – Szent István Társulat
- Szaktárs – TIT Gondolat
- Tinta Könyvkiadó – SzóTudásTár
- Typotex Interkönyv
- Ulrichsweb

Egyéni adatbázis-előfizetések:

- Ancient Texts of Food and Drink – Yin shi gu ji
- Encyclopaedia of Islam
- Index Islamicus Online
- Journal of National Essence – Guo cui xue bao)
- New Pauly: Encyclopedia of the Ancient World / Der Neue Pauly: Enzyklopädie der Antike
- Newspapers Full-text Database – Quan wen bao zhi zi liao ku
- Sinica Sinoweb – Jing dian ren wen xue kan ku
- Taiwan Literature Series – Taiwan wen xian cong kan
- Western Travellers in the Islamic World Online

2025-ben az alábbi adatbázishoz kaptunk próbához-záférést:

- Web of Science Research Assistant

3.1.4 KÜLÖNGYŰJTEMÉNYEK GYARAPODÁSA

Keleti Gyűjtemény

A fentiekén felül két olyan, igazán jelentős gyarapodásra került sor, amelyek fizikailag a 2025-ös kerültek hozzánk, azonban részben az ALMA átállás miatti hosszabb katalogizálási kényszerűsünet, részben a naptári évben viszonylag késői beérkezés miatt csak a jövő évi statisztikában fog megjelenni. Az első a néhai Horváth József hagyatékából származó, zárt gyűjteményként az év elején jogerősen is műtárgyfelügyeleti védelem alá helyezett, 62 címből álló, korai európai orientalistikai szakirodalmi tartalmú régi könyvgyűjtemény, amelyet a Könyvtár meglehetősen kedvezményes áron tudott megvásárolni. A második a Staatsbibliothek zu Berlin jelentékeny mai ujjur duplum állománya, amelyet néhány cserekiadvány és a postaköltség fejében kaptunk meg november legvégére.

Dr. Kara György akadémikus mongol és tibeti kéziratgyűjteményének, könyveket és iratait, illetve jegyzeteit egyaránt tartalmazó hagyatékának ajándékozási folyamata az év során érdemben előrehaladt, az év végére megszületett a minden fél számára elfogadható szövegezésű ajándékozási

szereződés, illetve a technikai lebonyolítás utolsó kérdéses részletei is tisztázásra kerültek, így 2026-ra várhatóan megvalósul az ajándékozás első üteme.

Kisebb magánadományok mellett fontos megemlíteni a Taiwan Resource Center for Chinese Studies éves rendszerességű, számottevő nagyságrendű sinológiai szakirodalmi ajándékát.

Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye

Ajándék

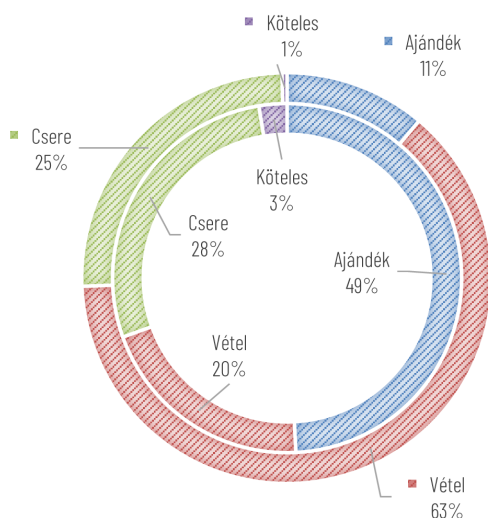
Könyv

55 ősnyomtatvány, 9 antikva. (Ajándékozó: Rozsondai Marianne, Rozsondai Béla)

Kézirat

28 kéziratot hagyaték, hagyaték rész, közte: Illés Erzsébet planetológiai cikkei. (Ajándék: Illés Erzsébet) Niederhauser Emil levelezése, Mályusz Elemér kézírata. (Ajándékozó: Soós István)

KELETI GYŰJTEMÉNY
AZ ÖSSZES GYARAPODÁS MEGOSZLÁSA
A BESZERZÉS MÓDJA SZERINT

I. Tóth Zoltán (1911–1956) történész akadémikus hagyatéka. (Ajándékozó: Tóth Ágnes)

Domokos Mátyás (7 db levél + 2 interjú), Fábíán Pál (1 db), Grétsy László (2 db), Kovács Sándor Iván (1 db), Szathmári István (19 db), Ruzsiczky Éva (48 db) levelei Tóth Péternek, valamint Melich János Jaksa Istvánnak írott levele. (Ajándékozó: Tóth Péter)

Fülep Lajos hagyatékából származó tárgyak. (Ajándékozó: Fülep Katalin)

Kovács Sándor Iván hagyatéka. (Ajándékozó: Kovács Felicia Flóra)

Veres Péter (1897–1970) író levele az Irodalomtörténet szerkesztőségének. (Ajándékozó: Pannon Egyetem, Egyetemi Könyvtár és Tudásközpont)

Gunda Béla, László Gyula, Nemeskürty István és Vörös Vincze levelei Zsupos Zoltánnak. (Ajándékozó: Zsupos Zoltán)

Mester Miklós (1906–1989) hagyaték-része. (Ajándékozó: Mester Zoltán)

Balázs Bélával kapcsolatos digitális felvételek. (Ajándékozó: Szekfű András)

Belső gyarapodás

32 régi könyv

Egyéb

Vásárlás

A Hereditas Antikvárium 18. árverésén (2025. november 28.) megvásároltuk a 88. tételt, Szabó Lőrincsel és Korzái Erzsébettel kapcsolatos dokumentumokat. Az összeget az MTA biztosította.

3.2 FELDOLGOZÁS

Intézményünk a 2025-ös évben átállt az Ex Libris ALMA felhőalapú könyvtári szolgáltatási platform használatára. A feldolgozói munka, az érkeztetés és állományba vétel az év első felében még az Aleph integrált könyvtári rendszerben történt, ezzel párhuzamosan zajlott az ALMA platformra való átállás előkészítése is. Ennek

szerves része az új rendszer minél alaposabb feltérképezése, megismerése. A tanuláshoz az Ex Libris által bőségesen biztosított tananyagok mellett rendelkezésre állt az ALMA Sandbox is, amely egy biztonságos gyakorló környezetet adott számunkra. Itt kockázatmentesen megismerhettük és kipróbálhattuk az ALMA-t az éles rendszerben való munka megkezdése előtt. A sandbox azóta is folyamatosan rendelkezésre áll és ezáltal segítséget nyújt az ALMA munkafolyamataival kapcsolatos új funkciók kipróbálásában, tesztesztelésében.

A rendszer bevezetésével párhuzamosan a könyvtár implementálta a MARC21 Holdings (HOL) rekordok használatát. Ennek keretében az állományra vonatkozó adatok a bibliográfiai és példányrekordoktól elkülönült, szabványos formátumban kerülnek kezelésre, lehetővé téve a lelőhelyi információk és az állományadatok pontosabb és áttekinthetőbb nyilvántartását. A holdings (HOL) rekordok bevezetése a korábbi katalógizálási és állományba vételi gyakorlathoz képest jelentős változás, alkalmazása szemléletváltást igényelt. Ennek megfelelően átdolgozásra kerültek az állományadatok elkészítésére és kezelésére vonatkozó belső eljárások, biztosítva ezzel az ALMA rendszer által elvárt szabványos metaadat-struktúrát.

Júliusban zajlott a meglévő adatbázis teszt-migrációja, mely után a katalógizálási adatok több lépcsőben kerültek ellenőrzésre. Osztályunk munkatársai véletlenszerű és célzott lekeresésekkel ellenőrizték a bibliográfiai rekordok teljességét, a példányadatok és a leíró metaadatok összhangját, valamint az authority- és egyéb rekordkapcsolatok működését. Az éles indulás augusztusban történt, ezután folytattuk a feldolgozási munkamenet, valamint az állományadatok létrehozásának és kezelésének finomhangolását.

Az ALMA platform éles indulását követően a katalógizálási munka továbbra is a minőségi metaadatok létrehozására és karbantartására irányul. Ennek érdekében

osztályunk törekszik az egységes, különgyűjteményeink igényeivel is összehangolt feldolgozási elvek alkalmazására, valamint az ALMA által biztosított automatizált és támogató eszközök fokozatos bevonására a katalogizációs folyamatokba.

2025-ben a feldolgozási munkafolyamatok összesített adatai alapján adatbázisunk gyarapodása a következő:

Új bibliográfiai rekordok száma (db)	6413
Új authority rekordok száma (db)	7607
Új példányrekordok száma (db)	17 324

Az MTA KIK hagyományos két közös katalógusba tölti fel állományát: a WorldCat nemzetközi bibliográfiai adatbázisba és a Magyar Országos Közös Katalógusba (MOKKA). Az ALMA-ra történő átállás után a MOKKA-ba betöltött régi rekordjaink törlésre kerültek és 2025 decemberében újraküldtük azokat. A betöltött rekordok száma hozzávetőleg: 730 00 db, melyek közül 8840 új rekord.

A WorldCat nemzetközi bibliográfiai adatbázisba az ALMA átállás miatt 2025-ben rekordátadás nem történt, a meglévő rekordok linkjei viszont az új PRIMO discovery linkjeire frissültek.

Kurrens feldolgozás

A kurrens feldolgozás keretében 2025 folyamán összesen 6264 dokumentum került állományba vételre. A vásárlás, a nemzetközi csere, valamint az Országos Széchényi Könyvtárból származó kötelespéldányok útján beérkezett 2921 kurrens dokumentum a feldolgozott állomány 47%-át tette ki. A feldolgozás legnagyobb hányadát a magyar és külföldi ajándékozásokról, illetve hagyatékokból származó dokumentumok adták: összesen 3451 kötet, amely a teljes mennyiség 53%-át jelenti. 2025-ben megkezdődött Monok István (1956–), Széchényi-díjas irodalom- és művelődéstörténész, könyvtáros, bibliográfus, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Aka-

démia Könyvtár és Információs Központ főigazgatója magánkönyvtárának feldolgozása. Az ajándéki állomány behasonlítása és katalogizálása, valamint a kötetekben található dedikációk digitalizálása folyamatosan zajlik, 2025-ben összesen 577 kötet került az intézmény állományába.

Könyvtárunk többszörös adományozója William J. Mc Cormack, író, irodalomtörténész és költő, a Széchényi Irodalmi és Művészeti Akadémia tiszteletbeli tagja. Az év során 71 ajándékkötetet vettük állományba.

2025 januárjában a Budapest–Ferencvárosi Assisi Szent Ferenc Főplébánia ajándékként 47 kötet érkezett intézményünkbe, köztük három régikönyv. A dokumentumok még ugyanabban a hónapban feldolgozásra és állományba vételre kerültek.

Ferch Magda (1947–), műfordító, szerkesztő és újságíró ajándékként 42 kötettel gazdagította gyűjteményünket. 2025 februárjában érkezett meg Grétsy László (1932–2024) nyelvész, nyelvművelő és televíziós műsorvezető könyvhagyatéka. A hagyatékok behasonlítása, feldolgozása és a duplumjegyzékek előkészítése az év egészében folyamatosan zajlott, ennek eredményeként 2025-ben 169 kötet került állományba.

Balácsi József Attila (1954–2024) nyelvész könyvhagyatéka a Tinta Kiadó közvetítésével jutott el könyvtárunkba. A hagyatékból 81 kötet került gyűjteményünkbe.

2025-ben lezárult Jankovics József (1949–2021) irodalomtörténész könyvhagyatékanak feldolgozása, valamint a duplum példányok listázása. Az év során 158 kötet került állományba a hagyatékból. A jelentős dedikációkkal ellátott példányok digitalizálása megtörtént, a hagyatékok elemeinek publikálása a *Tudóskönyvtárak* virtuális sorozat keretében 2026-ban várható.

Az Illyés Gyula Archívum és Műhely 2012-es megszűnését követően Illyés Mária, az író lánya és örököse a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának ajándékozta Illyés Gyula (1902–1983) Kossuth-díjas költő, író, drámaíró, műfordító és lapszerkesztő, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának könyvhagyatékát, amely elsősorban dedikált kötetekből áll. A hagyatéki könyvtár kötetei – a duplum státusztól függetlenül – az MTA Könyvtár és Információs Központ állományába kerülnek, a feldolgozással párhuzamosan pedig sor kerül a törzsállomány vonatkozó rekordjainak revíziójára és javítására. 2025-ben összesen 199 kötet került állományba a hagyatékból, a kötetekben található dedikációk digitalizálása a feldolgozással párhuzamosan zajlik.

Speciális feldolgozási feladatok

Tudóskönyvtárak

A Tudóskönyvtárak című digitális sorozat építésének célja, hogy egy helyen megőrzésre kerüljenek a kiemelten fontos hagyatéki könyvtárak, illetve ajándékok. A munkafolyamat során teljes lista készül a kapott könyvanyagról, a dedikációk szkennelésre kerülnek, majd a szkennelt képek meaadatolása, a lista formába öntése és egyéb kapcsolódó dokumentumok csatolása után a teljes anyag egy helyen (REAL-J) kerül megőrzésre. Az év során két bemutatót is tartottunk az így összeállt könyvtárakból: májusban Benkő Samu hagyatékát mutattuk be, decemberben pedig Frank Tibor könyvtárát. Az eseménynek mindkét esetben a Magyar Tudományos Akadémia adott helyet.

MARC 21 munkacsoport

Az ALMA könyvtári szolgáltatási platform bevezetése szükségessé tette a könyvtár házi feldolgozási útmutatójának felülvizsgálatát és aktualizálását. Az útmutató módosítása során kiemelt figyelmet kapott a MARC21 szabvány egységes alkalmazása, valamint a MARC21 Holdings (HOL) rekordok használatának megtanítása a katalógizálási és állományadat-kezelési gyakorlatban. A munka a leírás sablonok kidolgozását is magában foglalta.

Folyóiratok tartalmi feltárása

2025-ben folytatódott gyűjteményünkben a kurrens folyóiratok rekordjainak tárgyszavakkal történő tartalmi feltárása a Szakinformatikai Osztállyal közösen végzett feladat keretében: összesen 269 új cím készült el. Az egységes, koherens tárgyszókészlet az MTA Doktori Tanács – Tudományági nomenklatúrája alapján, az OSZK TEZAURUSZ/KÖZTAURUSZ-ból válogatott deskriptorok segítségével került kialakításra.

Régi könyves és retrospektív feldolgozás

A Gyűjteményszervezési Osztály régikönyves munkacsoportja 2025-ben a Teleki család alapító adományát képező állomány autopszián alapuló rekatalogizálását végezte. A munkafolyamat kiterjedt mind a müncheni rendszerű jelzetekkel ellátott kötetekre, mind az átszámozott állományrészre, beleértve az MTA székház Elnökségén elhelyezett dokumentumokat is.

A revíziós és feldolgozási munkálatok során összesen 4589 kötet került ellenőrzésre. A possessortáblázat 2025 folyamán 206 új bejegyzéssel bővült, így a nyilvántartott tulajdonosok száma jelenleg 648.

A munkacsoport emellett közreműködött a Lukács-hagyaték Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár részére történő átadásában, valamint részt vett a tihanyi bencés könyvtár állományának fertőtlenítési munkálataiban.

A *Por, veríték, könyvek* Facebook-oldal az év során 103 új követővel bővült, így az oldal követőinek száma 2025 végére elérte a 472 főt.

Otthoni munkavégzés

2025-ben az ALMA-ra történő átállásig folyamatosan biztosítottuk az otthoni munkavégzés lehetőségét. Az év második felében az új könyvtári platform tanulása miatt erre csak kivételes esetekben volt lehetőség.

Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye

Kézirat

Feldolgozott hagyatékok:

Csapodi Csaba hagyatéka.

Ruffy Péter hagyatéka.

Feldolgozott kisebb hagyatékok:

Ajtay Gábor emlékirata.

Band Vilmos négykötetes herbáriuma.

Goda Gábor orosz kiadókkal váltott levelei.

Házat-házát alapítvány albumait (22 kötet)

Illés Erzsébet cikkeinek fénymásolatai.

Kontor István *Szabó Lőrinc lírafordításai németből* című kézirata.

Lukács György hagyatékában található grafikák, Kosuth-díja.

Mester Miklós *Arcképek két tragikus kor árnyékában* című emlékiratának 13 kötetes kézirata.

Tóth Pétertől kapott levelek (Domokos Mátyás, Grétsy László, Fábrián Pál, Kovács Sándor Iván, Szathmári István, Ruzsiczky Éva).

Feldolgozás alatt lévő hagyatékok:

Csapodiné Gárdonyi Klára

Erdélyi-Tár (Erdélyi János és Erdélyi Pál) gyűjtemény.

Feldolgoztunk 57 MTA-doktori disszertációt.

Régikönyv

Horváth József hagyatékaként kapott promóciós könyvek. Befejeződött az antikvák feldolgozása (Ráth-gyűjtemény, RMK I, II, III, IV, Ant., 500.000-es jelzetűek). Összesen 3702 rekordon dolgoztunk. Elkezdődött a nyomtatott antikvakatalógus szerkesztése.

3.2.1 KÖNYVEK ÉS FOLYÓIRATOK FELDOLGOZÁSA

A Tájékoztatási és Olvasószolgálati Osztály munkatársai is részt vettek a feldolgozási feladatokban, elsősorban rekatalogizálást és rekord módosítást, javítást végeztek. 2025-ben összesen 798 új rekordot hoztak létre és 3084 rekordot módosítottak az integrált könyvtári rendszerben.

Keleti Gyűjtemény

Az összesített feldolgozási statisztikai adatok az Aleph-Alma átállás miatt erre az évre nem kérhetők le a korábban megszokott rendben, csak annyi ismert, hogy az 502 új beszerzésű tétel rekordja bekerült a rendszerbe. A rekordmódosítások száma (technikai akadályok miatt) nem ismert. (Ennek száma már csak az idén feldolgozott több doboznyi Scheiber-levelezés miatt is minimum több ezres nagyságrendű kell, hogy legyen.)

Fontos itt azt is megjegyezni, hogy a Keleti Gyűjtemény állományába tartozó európai nyelvű, illetve latinbetűs könyvek jelentős részét 2024 eleje-közepe óta javarészt a Gyűjteményszervezési Osztály dolgozza fel.

Az új anyag felvétele és csekélyebb mennyiségű rekatalogizálás mellett jelentős volt a digitalizált kéziratos anyag Aleph-be/ALMA-ba vitele, és a REAL repozitóriumba végzett feltöltések, illetve ez utóbbiak metaadatokkal való ellátása.

3.2.2 SPECIÁLIS DOKUMENTUMOK FELDOLGOZÁSA

Keleti Gyűjtemény

Továbbra is zajlott/zajlik a korábbi digitalizálási folyamatok során kimaradt arab, török, örmény, héber, tibeti, japán és dél-ázsiai kéziratok/régi nyomatok szkennelése. Ezek mellett folyamatos a Scheiber-levelezés és a Ligeti-hagyaték digitalizálása.

A Kaufmann-hagyaték 15–18. századi nyomtatványainak aprólékos, könyvtörténeti fókuszú feldolgozását célzó 2022–2024 közötti projektünk eredményeként elkészült a vizsgált nyomtatványok katalógusa Fabrizio Quagliától.

Szintén megjelent Dombay Ferenc arab dialektológiai, tudománytörténeti jelentőségű Mór-arab grammatikájának facsimile másolatot, bevezető tanulmányokat és gazdag jegyzetapparátust is tartalmazó teljes fordítása.

3.2.3 LELTÁRI ELŐKÉSZÜLETEK

A Tájékoztatási és Olvasószolgálati Osztály a leltárelőkészítési folyamat kapcsán az év első felében folytatódott a külső raktári könyvvállomány még hiányzó bibliográfiai rekordjainak pótlása; a 100-ezres és 200-ezres jelzetűek

nél további 24 030 kötetbe került vonalkód. Folyamatosan végeztük a belső raktári állomány RFID címkékkel történő visszamenőleges felszerelését, elsősorban a 600.000-es és a 350.000-es számtartományokban.

December 11-én bemutattuk Frank Tibor (1948–2022) történész, egyetemi tanár, az MTA rendes tagja gazdag és sokszínű hagyatékát, mely az Akadémiai Könyvtárba került. A programot kerekasztal-beszélgetés követte, ahol Lojkó Miklós történész, egyetemi docens és Nádasy Ádám költő, műfordító személyes hangú visszaemlékezései elevenítették fel Frank Tibor emberségét és szellemi habitusát.

A könyvtár új klasszika-filológiai olvasóterme

Kollégáink a Trefort-kertben, a XVI. ELTE Könyvtári napon

4. OLVASÓSZOLGÁLAT ÉS TÁJÉKOZTATÁS

2025-ben a korábbi évben virtuális olvasójegyet váltók számára hosszabbítási levelet küldtünk ki, ennek eredményeképp többen meghosszabbították virtuális olvasójegyüket. A tárgyévben 142 virtuális jeggyel rendelkező olvasónk volt, többségük vidéki településekről (58%), 42%-uk pedig Budapestről, 4-en külföldről váltottak ilyen típusú jegyet.

2025. szeptember 9-én ismét megrendezésre került az ELTE Könyvtári Nap: standunkon bemutattuk könyvtárunkat, árusítottuk kiajánlásból visszamaradt duplum köteteket, ingyenes és kedvezményes beiratkozási és könyvvásárlási lehetőséggel vártuk az egyetemi és PhD-hallgatókat.

Az év folyamán a központi olvasóterem hétfőtől péntekig, 9-től 20 óráig volt nyitva. A nyári szünet az ALMA átállás miatt hosszabb volt, július 3-tól augusztus 31-éig nem volt látogatható az intézmény. A könyvtár ez évben összesen 204 napig volt látogatható.

4.1 OLVASÓFORGALOM, KÖLCSÖNZÉS

2025-ben a könyvtár regisztrált használóinak száma 2905 (2024-ben 2406, 2023-ban 2601), közülük a könyvtárat aktívan használta 2086 fő (2024-ben 1926, 2023-

ban 1975). Az év során 732 új beiratkozót regisztráltunk (2024-ben 732, 2023-ban 962). Ebből virtuális olvasójegyet 142-en váltottak. Az EduID-t használó olvasóink száma 767 főt tett ki.

60 napi olvasójegyet és 75 öt alkalomra szóló látogatójegyet állítottunk ki. A beiratkozási díjakból származó éves nettó bevétel 1 457 800 Ft volt (2024-ben 1 654 980 Ft). Mivel az új jogszabályi jendelet (a 2024. évi XXX. törvény 39.§ módosította az 1997. évi CXL törvény 56.§ (6) bekezdését) értelmében 2025. januárjától a 25 év alattiaknak ingyenessé vált a beiratkozás, ez a bevételekre is kihatott. Továbbra is az aktív korú minősített kutatók látogatták leginkább a könyvtárat, jelentős a nem főfoglalkozású kutatók száma is, a PhD-hallgatók és egyetemi hallgatók száma sem változott jelentős mértékben 2025-ben a korábbi évekhez képest.

A központi olvasótermet olvasóink 10.760 alkalommal vették igénybe (2024-ben 8402 alkalom). Az ALEPH és ALMA kölcsönzési moduljának statisztikája szerint 5673 kötet könyvet kölcsönöztek otthoni használatra (2024-ben 5411 db). A helyben kölcsönzések száma (raktári kérés olvasótermi használatra) a könyvolvasóban és a folyóirattárban 27 118 volt (2024-ben 33 366); ebből: 14 418 kötet könyv 12 700 kötet folyóirat, 12 db

MTA rendes és levelező tagja	1%
Egyetemi tanár, tudományok doktora, kandidátus, PhD	14%
Egyetemi oktató	18%
Tudományos kutató, PhD hallgató	14%
Nem főfoglalkozású kutató	26%
Egyetemi hallgató	24%
Egyéb (középfokú végzettséggel)	3%

A regisztrált olvasók tudományos fokozat és foglalkozás szerinti megoszlása 2025-ben

	Könyvolvasó	Folyóiratolvasó
MTA rendes és levelező tagja	1%	1%
Egyetemi tanár, tudományok doktora, kandidátus, PhD	35%	21%
Egyetemi oktató	2%	36%
Tudományos kutató, PhD hallgató	9%	8%
Nem főfoglalkozású kutató	30%	31%
Egyetemi hallgató	16%	2%
Egyéb (középfokú végzettséggel)	7%	1%

A használói csoportok megoszlása a törzsgyűjteményi látogatási alkalmak száma szerint

Szakterület (ETO)	Használat (%)
0 - általános művek	10%
1/2 - filozófia, pszichológia, vallás	1%
3 - társadalomtudomány	25%
5 - természettudomány	8%
6 - alkalmazott tudomány	2%
7 - művészetek	4%
80 - nyelvtudomány	5%
82 - irodalomtudomány	29%
9 - földrajztudomány, régészet, történettudomány	16%

A folyóirat-állomány használatának megoszlása tudományterületek szerint (%)

	2023 (hosszabbításokkal)	2023 (hosszabbítások nélkül)	2024 (hosszabbításokkal)	2024 (hosszabbítások nélkül)	2025 (hosszabbításokkal)	2025 (hosszabbítások nélkül)
olvasótermi kölcsönzés	17 591	6019	20 012	5923	14 418	4714
kölcsönzés otthonra	6229	3847	5411	3294	7150	5673

A törzsgyűjteménybe tartozó könyvek kölcsönzési forgalma (db) az elmúlt 3 évben

CD/DVD, 87 db mikrofilm, és 2 kötet a Lukács Archívum állományából. A törzsgyűjteménybe tartozó könyvek-re összesen 10 387 olvasói raktári kérést, ill. előjegyzést regisztrált az ALEPH és ALMA kölcsönzési modulja.

A könyvek olvasótermi forgalma a 2024-es évhez képest mind a könyvek, mind a zárt raktárban tárolt nyomtatott folyóiratok esetében csökkenést mutat, az otthonra kölcsönzötteknél viszont növekedés tapasztalható. A szabadpolcon elhelyezett dokumentumokat becslésen alapuló statisztikánk szerint kb. 8769 alkalommal vették kézbe.

A Keleti Gyűjtemény olvasótermét olvasóink 439 alkalommal vették igénybe és 2201 könyvet, folyóiratot, illetve kéziratot tanulmányoztak, 109 művet kölcsönöztek. A Keletit érintő könyvtárközi kéréseket változatlanul a központi olvasószolgálat intézte (bizonyos esetekben nem a dokumentumot továbbítjuk, hanem helyben szkennelünk). A 2024 során tesztüzemben bevezetett új rendszert idén is számos alkalommal vették igénybe az olvasóink: állományunk egy részét az Arany János utcai épületrész fő olvasótermében tudták – hosszabb nyitvatartási időben – helyben használni.

A Kézirattár és Régikönyvek Gyűjteményének olvasótermében 735 kutató 821 alkalommal 207 818 főlányi dokumentumot használt.

4.2 TÁJÉKOZTATÁS

A Tájékoztatási és Olvasószolgálati Osztályon a személyes tájékoztatás telefonon és email-ben is nyújtunk információt. 2025-ben, habár a megszokottnál tovább voltunk zárva a könyvtári rendszer lecserélése miatt, az új katalógus használatát az olvasóknak is meg kellett tanulniuk, valamint, mivel a jelszavak migrálása nem sikerült a maradéktalanul, sokaknak gondot okozott a bejelentkezés, illetve az adatbázisok távoli elérése EduID-val. Ezért észlelhetően több kérdés futott be hozzánk a különböző

csatornákon: 2025-ben kb. 460 telefonhívásra válaszoltunk, a három szolgáltatási e-mail címünkről (mtak@ / folyoirat@ / konyvtarkozi@) mintegy 4642 levelet küldtünk. A virtuális olvasójeggyel kapcsolatos ügyintézés is növelte az email-forgalmat. Személyes tájékoztatás mintegy 710 alkalommal történt, 106 esetben pedig adatbázis-használati segítséget nyújtottunk olvasóinknak.

Szintén az osztály építi az MTMT adatbázisában a 2010 előtt elhunyt akademikusok bibliográfiáját (MTMT központi kezelésű szerzők – „Akadémikus Bibliográfia” intézmény). 2025-ben összesen 5248 intézményhez rendelt rekordot rögzítettek (2024-ben 5420-at), nem számítva a bevitelhez szükséges plusz befoglaló rekordokat. A bicentenáriumi év kapcsán továbbra is kiemelt figyelmet fordítottunk az egykor könyvtárunkban dolgozó akadémikusokra.

Az olvasóteremben elhelyezett és közvetlenül kölcsönözhető friss szakirodalmi monográfiákhoz az év során 552 kötetet válogattunk; a jelenlegi állomány 4275 kötet. A beszerzett új megjelenésű hazai és külföldi kiadványokról ajánló listákat teszünk közzé a honlapon és hírlevelünkben; 2025-ben magyar könyvekről 6, külföldiekéről 7 listát készítettünk.

Hírlevelünknek 260 feliratkozott (email vagy blogkövetés) követője volt 2025 végén, ennél jóval többen (1402 látogató/2025) látták a bejegyzéseket, hiszen a hírlevél szabadon hozzáférhető blogként üzemel. A megtekintések száma így összesen 2017 volt az év során megosztott 32 bejegyzésre. Maga a hírlevél azonban csak egy alap platform, ami a Facebook oldalunkra és az X-feedünkbe is szórja a híreket, tehát, mivel a felhasználók többsége a közösségi oldalak felől látja ezeket a bejegyzéseket, a ténylegesen elért felhasználók száma ennek többszöröse. A könyvtár használatát és a kutatást segítő Minerva – online könyvtáros oldalunk megtekintéseinek száma 2025-ben 2024-hez képest jelentősen több, 3205 volt. A Minerva oldaláról is elérhető YouTube csatornánkra fel-

töltött videókat (pl. adatbázisok távoli elérését és EduLD használatát bemutató videók), összesen 639-szer tekintették meg, kevesebben, mint 2024-ben. Ennek (részbeni) oka, hogy mindkét platform jelentős technikai és tartalmi frissítésre szorul, amelyre – egyéb feladataink mellett – egyelőre nem tudunk erőforrásokat átcsoportosítani.

A Keleti Gyűjtemény munkatársai személyesen, telefonon, hagyományos és elektronikus levélben 1255 alkalommal adtak tájékoztatást az olvasóknak és a hozzájuk forduló hazai és külföldi érdeklődőknek.

A Keleti Gyűjtemény továbbra is rendszeresen, tematikus bontásban, a honlapon teszi közzé új beszerzésű külföldi könyveit.

4.2.1 ALMA ÁTÁLLÁS

A könyvtár új rendszerére (ALMA) történő átállás kapcsán osztályunk az év elejétől aktívan bekapcsolódott az előkészítési és tesztelési feladatokba. Folyamatos kommunikációt tartottunk fenn a Szakinformatikai Osztállyal, illetve más osztályokkal. Részt vettünk a szakterületi konzultációkon, javaslatainkat előterjesztettük, a megosztott munkaanyagokat megvitattuk. Az olvasói szolgáltatások új rendszerének kialakításában részt vettek: Tömöry Pál (könyv), Kapus Erika (könyv), Haffner Rita (könyv), Horváth Hajnalka (folyóirat), Nagy Erika (folyóirat); a különböző gyűjtemények részéről: Krähling Edit (kéziratok), Tóvizi Ágnes (régii könyvek), Jablonkay Judit (Keleti Gyűjtemény) és Simon Petra (Keleti Gyűjtemény). A feladat kettős volt: egyrészt ki kellett alakítani az olvasók kiszolgálásához (ALMA) és nyilvántartásához (LDAP) szükséges munkafolyamatokat és -meneteket, másrészt pedig az olvasók által használt felületet (PRIMO). A nyitásra (szeptember 1.) az alapszolgáltatás elindult, bizonyos funkciók beállítása a jövő évre marad.

4.2.2. MTA 200

Az MTA és a könyvtár bicentenáriuma kapcsán több feladatot is ellátott osztályunk. Az MTA osztályainak kamara-

kiállításaira kért dokumentumokat biztosítottuk a törzsgyűjteményből, ezeket segítettünk a helyszínre szállítani és tételesen átadtuk, majd a kiállítások lezártakor visszavettük. A kiállítás rendezőivel folyamatos kapcsolatban álltunk, a felmerülő kérdéseket megválaszoltuk/megoldottuk. Aktívan részt vettünk a Magyar Nemzeti Múzeumban megrendezett Varázshatalom című MTA 200 kiállítás anyagának összeállításában, illetve a dokumentumok előkészítésében a megadott jegyzékek szerint. Ennek kapcsán többször is egyeztettünk a kiállítás kurátorával, Császtvay Tündével. A tárlat 2025. május 6. és október 26. között volt látogatható, a kiállítás bezárásakor tételesen visszavettük a kölcsönzött törzsgyűjteményi dokumentumokat. A *Borúra derű – 200 év kincsei az Akadémián* című kiállítás kapcsán az osztály több munkatársa is bekapcsolódott a tárlatvezetésekbe. A kiállítás katalógusát az osztály munkatársai több alkalommal is árulták a helyszínen, valamint a Folyóirattárban biztosították nyitvatartási időben az árusítást. A 2026-ban megjelenő jubileumi kötetbe az osztályról Haffner Rita, Horuczai András és Tömöry Pál írtak fejezeteket, melyet határidőre leadtak, valamint a Magyar Tudomány májusi tematikus számába kért tanulmányokat Haffner Rita és Horuczai András egyaránt megírták és leadták.

4.2.3 Klasszika-filológiai szakolvasó

2025. május 7-én megnyitottuk a volt katalógusterem helyén kialakított új olvasói terünket, a Klasszika-filológiai szakolvasót. A katalógusteremből kiselejtezendő szekrények helyére még 2024 decemberében elkezdtük a tervezést, a tényleges lomtalanítás 2025 februárjában megtörtént, ezt követően az asztalos munkákat Simon Zoltán, az LGK asztalosa készítette el, új könyvespolcokat és asztalokat rendelt meg tőle a könyvtár. A helyiségbe új padlószőnyeg és világítás is került. A szakolvasóban elhelyezésre kerültek az ókortudományi kézikönyvek, a téma kölcsönözhető friss szakirodalma, valamint klasszikus szövegkiadások is. Az olvasót hamar megszerették és birtokba vették a kutatók.

4.3 HASZNÁLÓKÉPZÉS, OKTATÁS

A Tájékoztatási és Olvasószolgálati Osztály 2025-ben 10 látogatói csoportot fogadott, összesen 176 főt. Hét egyetemi hallgatókból álló csoport a könyvtár szolgáltatásairól, használatáról tájékozódott. Megismerték a könyvtárat a *Könyvtár, ami összeköt* program fiatal könyvtárosai, valamint külföldi a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara tagjai, továbbá az MKE Olvasószolgálati Szekciójából érkezett kollégák is meglátogatták könyvtárunkat. Vendégeink voltak egy burgenlandi könyvkiadó munkatársai is, valamint ELTÉ-s egyetemi hallgatók a Lukács-Archívumban két alkalommal tettek látogatást.

4.4 KÖNYVTÁRKÖZI KÖLCSÖNZÉS

2025-ben szolgáltatóként 73 hazai könyvtárral álltunk könyvtárközi kapcsolatban, és külföldi könyvtáraknak is küldtünk dokumentumokat (3 esetben közvetlenül, elektronikus formában, 4 alkalommal eredetiben, az Országos Széchényi Könyvtár közvetítésével). A hozzánk beérkezett kérések száma 773 volt (2024-ban 843), ebből 470 kérés könyvekre, 303 folyóiratokra vonatkozott; a kérésekből 710 érkezett az ODR portálon. Ezek 96%-át, azaz 742 db-ot teljesítettünk: 359 dokumentumot eredetiben kölcsönöztünk, 383-at elektronikus formában szolgáltattunk, közülük 17-et nálunk elérhető online forrásból letöltve; a szkennelt oldalak száma 6509 volt (2023-ban 7349). Könyvtárunk 2025-ben az ODR portálon keresztül teljesített kérések száma alapján országosan a 20. helyen áll. A tárgyévben valamivel több budapesti könyvtár fordult hozzánk, mint vidéki, de az arány nagyjából kiegyenlítettnek mondható (54% és 46%); különgyűjteményeink állományából is több könyvtárból kértek, bár szabályzatunk gyakran nem tette lehetővé e kérések teljesítését.

Az EMMI 2025-re 2 600 000 Ft ODR támogatást ítelt meg a könyvtárnak, ennek segítségével további értékes külföldi szakkönyvek érhetőek majd el gyűjteményünkben.

Olvasóink ez évben 595 könyvtárközi kérést adtak le (2024-ben 829-et). A belföldi kéréseket lehetőség szerint az ODR portálon indítottuk (305 db), ahol erre nem volt mód, ott email-ben kerestük meg partnereinket, külföldről pedig az OSZK online felületén kértünk dokumentumokat (222 db). A kérések 94%-a teljesült: 430 eredetiben, 71 elektronikus formában, 1 fénymásolatban érkezett. A teljesült kérések 37%-át külföldről kaptuk meg; a nemzetközi kölcsönzést 63 olvasó vette igénybe. Olvasóink 2025-ben is 50%-os kedvezménnyel kölcsönözhetnek 3 kötetet külföldi gyűjteményekből; 112 ilyen kérés volt, ez a könyvtárnak 265 500 Ft költséget jelentett. Mivel 2025-ben az ALMA átállás kapcsán több ideig tartott zárva könyvtárunk, ez kihatással volt a kérések számára is.

Kérés	Szám	Teljesítés	Eredeti	Nyomtatott	Elektronikus
beérkezett	773	adott	359	0	383
küldött	595	kapott	430	1	71

A könyvtárközi kölcsönzés statisztikai adatai 2025-ben
(dokumentumok, db)

Kérés	2021	2022	2023	2024	2025
saját olvasóinknak érkezett	769	721	1021	772	595
más könyvtáraknak szolgáltattott	808	622	840	798	773

A könyvtárközi kölcsönzés alakulása az elmúlt öt évben
(teljesült kérések)

4.5 RAKTÁROZÁS, ÁLLOMÁNYELLENŐRZÉS

2025-ben az Olvasószolgálat 4697 kötet könyvet vett át raktározásra a Gyűjteményszervezési Osztálytól, ezek nagy része a külső raktárba került. A Gyűjteményszervezési Osztály felé törlésre jelöltünk 2 db, az olvasó által elvesztett könyvet, valamint elavult dokumentumokat

(71 könyv, köztük duplumok és sokadik példányok). Belső könyvraktárainkból a nyár folyamán a P1-es raktárszintről kiküldésre kerültek a KC-s és KB-a jelzettartományok a törökbálinti külső raktárunkba (összesen kb. 9000 kötet). A könyvtár épületében dolgozó raktárosok feladata a napi kiszolgálás mellett az új könyvek tartalomjegyzékének szkennelése és a fájlok bibliográfiai rekordhoz kapcsolása, ez 2025-ben 4732 kötet volt. Az ő feladatuk a budapesti könyvtárközi kérések kézbesítése, esetenként az ajándékba vagy hagyatékként kapott kiadványok szállítása, továbbá a beérkező új dokumentumok állománybélyegzővel történő ellátása.

A törökbálinti raktárból az éves forgalom olvasói kérésekre kb. 5220 könyvtári, ill. levéltári egység volt (2024-ben kb. 5300). Ezek megoszlása gyűjteményenként: az Olvasószolgálatra 2850 db könyv és 28 db mikrofilm, a Folyóirat-olvasóba 394 kötet folyóirat, a Keleti Gyűjteménybe 1410 db könyv és folyóirat, a Kézirattárba 18 db könyv és disszertáció, a Levéltárba 280 levéltári doboz és 240 levéltári dosszié. Emellett a raktárosok rendszeresen küldtek be könyveket és folyóiratokat feldolgozásra, rekatalogizálásra és behasonlításra (hagyatékok, ajándékok, továbbá a Teleki könyvtárból származó kötetek), összesen kb. 10 295 kötetet, majd ezek legnagyobb részét feldolgozás után visszaosztották végleges helyükre. A 100-ezres és 200-ezres jelzetű könyvek közül az év során kb. 24.030 kötetet szereltek fel vonalkóddal, listák alapján 1755 könyv meglétét ellenőrizték, valamint a Teleki könyvtár köteteibe kb. 5800 db jelölőlapot vágtek és helyeztek el. A kézirattári áthelyezésekről is készítették kartonokat és helyezték el a polcokon (kb. 90 db), továbbá a levéltári polcok végére jelzettartókat helyeztek el a Tb2-es raktárrészen (kb. 90 db-ot).

Törökbálinton újabb hagyatékok kerültek elhelyezésre (pl. Nyíri Tamás, Benkő Samu hagyatékok), összesen 72 pfm-nyi anyag lett feltéve a polcokra.

Keleti Gyűjtemény

A Kaufmann-gyűjtemény korábbiaknál is alaposabb tavaly szeptember eleje óta folyamatosan zajló állományrevíziója, sikeresen lezárult nyár elejére. Újabb lappangó dokumentumra nem derült fény, ugyanakkor sikerült több, a korábbi digitalizációban jelentkező anomáliát, illetve hiányt kiküszöbölni.

Az épületfelújítási munkálatokkal összefüggésben evakuált munkaszobát fokozatosan újra birtokba tudtuk venni, és mivel a bizonytalan ütemezésű nyílászáró-cserékre 2025 folyamán sem került sor, raktári logisztikai problémáktól mentesen telt az év.

4.6 ÁLLOMÁNYVÉDELEM, KÖTÉSZET

A Tájékoztatási és Olvasószolgálati Osztály gondozásába tartozó könyvekből 2025-ben két alkalommal volt lehetőségünk köttetésre küldeni törzsállományi dokumentumokat. Március 10-én kiküldtük az első adag kötészetre szánt 60 kötetnyi adagot, majd december 9-én a második adag (161 kötet) is kiküldésre került az Ex Libris Szépmíves Könyvműhelybe.

Raktárainkban az átrendezések, költöztetések során mind a kiadványokat, mind a polcokat takarítjuk, a levegő hőmérsékletét és páratartalmát rendszeresen mérjük; ez utóbbi értéke belső raktárainkban egyenletesnek tekinthető (40-50%), a külső raktárban szélső érték a téli időszakban kb. 30%, nyáron 60% körül van, de a napi ingadozás nem jelentős.

A 2025-ben az osztály munkatársai a könyvekbe és szabadpolcra kerülő folyóiratfüzetekbe kb. 7246 db RFID tag-et ragasztottak be (2024: 9450 db). Jelenleg a törzsgyűjteményben 301 894 (2024: 290 000) biztonsági jellel ellátott dokumentum van.

Keleti Gyűjtemény

NKA Közgyűjteményi Kollégiuma, 2024-ben kiírt pályázata (pály. azonosító: NKA 208111/00159; Kézirattárral közösen) keretében 500 000 Ft értékben Kalocsai László restaurátor ev. (FoKaArt Restaurátor Műterem) két héber kéziratunkat és egy héber nyomtatványunkat tisztította, konzerválta és újrakötötte, illetve 6 db dél-ázsiai kéziratunk számára tisztítás és konzerválás után merevfallú savmentes archiváló dobozt készített.

Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye

Muzeális dokumentum restaurálása: 17 db

1. Ms 5967/153. Karinthy Frigyes levele
2. Ms 2632/129-130 Déli Hírlap 1944 okt. 30 szám
3. K 18/23. Ady Endre levele.
4. Báthory Zsigmond oklevele.
5. Ms 4748/91 Görgey Artúr levele.
6. K379/22 Kisfaludy Sándor kézírata.
7. 527.391 Teleki József: Hunyadiak kora Magyarországon. Első kötet.
8. KSK 1000/1 Czuczor Gergely–Fogarasi János: A magyar nyelv szótára. 6. kötet, 1874.
9. 522.665 Magyar és német zsebszótár.
10. RM I 8r 2 Ozoray Imre
11. 545.015/1 Bolyai Farkas: Tentamen nyomtatott példánya.
12. 564.004 Obernyik Károly: Főúr és pór. Szomorújáték öt felvonásban.
13. 527.600 Szigligeti Ede: Gerő. Szomorújáték négy felvonásban egy előjátékkal.
14. K 789 Kölcsey Ferenc védírata a Wesselényi Miklós ellen indított felség sértési perben.
15. Ms 2778/1 Lukács György: A drámaírás főbb irányai a múlt század utolsó negyedében.
16. K 380/94 Kisfaludy Károly festménye, ezüst keretben: Madonna Jézussal.
17. Lukács György szemüvege és szemüvegtokja.

4.7 REPROGRÁFIAI SZOLGÁLTATÁSOK

A reprográfiai szolgáltatások díjai nem változtak, az önkiszolgáló másológépeken végzett szkennelés továbbra is díjtalan. A Tájékoztatói és Olvasószolgálati Osztályon a feltölthető másolókarttyákra olvasóink 45 000 Ft-ot fizettek be. A karttyákkal fénymásolásra, nyomtatásra és szkennelésre van lehetőség két készüléken, továbbá egy Zeutschel zeta típusú szkennert is a látogatók rendelkezésére áll.

Készpénzfizetés ellenében a folyóirat-pultnál van lehetőség nyomtatásra, ebből mintegy 41 600 Ft bevétel keletkezett.

Könyvtárunk kiadványainak értékesítéséből az osztály nettó bevétele 592 035 Ft volt.

Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye

Digitális felvételek száma: 6138 db

Papíralapú másolatok száma: 72 db

Reprodukciós szolgáltatásokból (szkennelés, fénymásolás) származó bevétel:

1 001 907 Ft + 25 EUR

Keleti Gyűjtemény

A Keleti Gyűjtemény helyben, olvasói kérésre végzett reprográfiai szolgáltatásaiból, illetve kéziratok és könyvek szkenneléséből és a Gyűjtemény által külföldre kiadott felhasználási engedélyekből 922 588 Ft. bevétel folyt be a Könyvtár számlájára. (Ez azonban csak a közvetlen pénzbevételt jelenti, mert sok esetben – kiemelkedő külföldi szerzők, fontos kiadók esetében – a szokásos 1 tiszteletpéldányon kívül inkább általunk kiválasztott könyvek megküldését kértük az elkészítés, illetve az engedély ellentételezéseként.)

Saját kiadvány értékesítése: 16 710 Ft.

A Keleti Gyűjteményben állományvédelmi, illetve eseti megrendelésre, illetve házon belüli kiadványaink kapcsán felmerülő igények kielégítésére egyaránt folyik digitalizá-

lás. Zeuschel könyvskennerünkön a 2025. év folyamán raktárosunk egyéb feladatai mellett legnagyobb számban keleti kéziratok (főként tibeti, dél-ázsiai, örmény), illetve a Ligeti-hagyatékba tartozó kutatói kézirat/gépirat, és a Gyűjtemény 1951-es megnyitásától kezdve 2002-ig keletkezett irattári dokumentumok tavalyról maradt részének digitalizálását végezte, összesen (271 kötetről/kötegről, 53 403 felvételt készített.

Ezzel párhuzamosan a Digitalizáló Műhelyben is folyt szkennelés, ott eddig elsősorban a méretük miatt más gépi háttérrel igénylő kéziratok darabok készültek: összesen 21 dokumentum (héber, tibeti, török, örmény, ill. mongol), 10 088 felvétel.

Összesítve a Keleti Gyűjtemény kéziratok, illetve nyomtatott állományából 63 491 felvétel készült.

Kollégáink az Doktoranduszok Országos Szövetsége által szervezett XXVIII. Tavaszi Szel Konferencián, a SOTE épületében

5. KUTATÁSTÁMOGATÁS

5.1 ELEKTRONIKUS TARTALOMSZOLGÁLTATÁS, SZAKINFORMATIKA

Rendszer- és szolgáltatásfejlesztés

Januárban elkezdődött az ALMA-rendszer implementációja, amelynek beszerzésére 2024 decemberében írtuk alá a szerződést az Ex Libris céggel. Létrehoztuk a projektcsapatot, mely két részből állt: az osztályok megbízottaiból, akik a beszerzési, katalogizálási és olvasószolgálati szakterületeket képviselő csoportokban dolgoztak, valamint a Szakinformaticai Osztály négy munkatársából, akik felelősök voltak a beállítások kialakításáért. A Szakinformaticai Osztály állt kapcsolatban az Ex Libris implementációs csapatával, valamint a szakterületi felelősökkel heti konzultációk keretében, amik az év végéig tartottak. Az összejövetelek során tájékoztattuk a kollégákat az implementáció aktuális fejleményeiről, valamint sor került a közös döntések meghozatalára is.

Elsőként a szoftver működésének mielőbbi megismerése volt a cél, azaz a tananyagok feldolgozása kapott prioritást. Miután az implementációs csapat részére elküldtünk minden az Aleph használatunkat bemutató adatszolgáltatást, februárban került sor az első, tesztelési célokat szolgáló adatbetöltésre. Ehhez elvégeztük az Aleph-fel és az SFX-szel kapcsolatos adatkivonást és az adatok átadását az Ex Libris számára. Az adatátadást megelőzően, a migrációs ajánlások figyelembevételével, javításokat végeztünk az adatbázisunkban.

A tavaszi időszak elsősorban az új rendszerbe betöltött adataink ellenőrzésével és a beállítások tesztelésével telt, amelyben a Könyvtár valamennyi – szolgáltató egységben dolgozó – munkatársa részt vett. Emellett megkezdtük az olvasói nyilvántartó rendszer fejlesztését, a hitelesítési eljárás, valamint az adatszinkronizáció kiépítését az ALMA rendszerrel. Emellett olvasói önkiszolgáló oldalak

kialakítására is sor került a jelszavak módosítására, valamint az elfelejtett jelszó kezelésére. Áprilisban átadtuk az Ex Libris-nek az MTA10 és MTA11 authority-adatbázisokból készült adatexportot is. Májusban 3 napos ALMA-workshop-on vettük részt a kollégákkal, amely során az Ex Libris munkatársai részletesen bemutatták az ALMA-ban végzhető munkafolyamatok optimális használatát. Ezután kezdődött el a helyi munkafolyamatokat leíró módszertani útmutatók összeállítása. A nyár folyamán a nyomtatók és levél-formátumok konfigurálása történt meg az olvasószolgálati munka részére, valamint a még szükséges 3rd party integrációk elvégzése.

A régi rendszerek (Aleph, SFX) lezárására július elején került sor, majd ismételt elvégeztük az adatkivonásokat a végső adatbetöltés előkészítéseként. Az végső adatbetöltést július második felében végezte el az Ex Libris. Végül – az adatok ellenőrzése és a betöltés jóváhagyása után – az ALMA élesítésére és használatba vételére augusztus 6-án került sor. Augusztus 7-től a szerzeményezési és katalogizálási munkák már az ALMA-ban történtek. Az olvasószolgálati munka a szeptember 1-jei nyitással kezdődött meg az új rendszerben. Szeptember 8-án hivatalosan is befejeződött az ALMA implementációs időszaka.

Az év végéig tartó időszakban a felmerülő igények alapján folytatódott a rendszer „finomhangolása”. Ehhez kapcsolódóan – a Tájékoztatási- és Olvasószolgálati Osztály, valamint a Gyűjteményszervezési Osztály munkatársaival együttműködve – szinte a teljes állományra kiterjedően raktári szám pótlást végeztünk a példányrekordokban. Emellett beállítottuk az ALMA-ban a dokumentumok átadását kísérő munkafolyamatokat (*work order*). Elindítottuk az új EduID-szolgáltatást, amely a felhasználói hitelesítést az ALMA-hoz készített olvasói nyilvántartó rendszer alapján végzi. Távoli rekordimport kapcsolatokat (Z39.50) állítottunk be a feldolgozó munka támogatására. Több

könyvtár segítségével is ellenőriztük az ALMA rendszerünk z-kapus szolgáltatásait, majd a tesztek után közzétettük a z-kapu elérésünket a Katalist-en. Újra beküldtük a MOKKA-ba a korábbi években beadott rekordállományunkat (mintegy 730 ezer rekordot). Ezenkívül megkezdtük a napi szintű rekordfrissítés előkészítését. A WorldCat-rekordjainknál átirányítottuk a kapcsolatokat a régi Aleph-webOPAC-ról az új Primo-ra.

Katalogizálás és a szolgáltatás informatikai támogatása

Az implementáció mellet kiszolgáltuk az Aleph-et érintő kéréseket is. Az antikva-katalógus elkészítéséhez új nyomtattuk a teljes bibliográfiát és a mutatókat. Listát készítettünk a Frank Tibor hagyaték rekordjairól. Webalkalmazást készítettünk az ETO-számok visszakeresésére a régi könyves kollégák munkájának támogatására. Folyamatos volt a havi leltári listák és katalogizáló jelentések készítése, augusztus hónaptól már az ALMA-ból.

Az év folyamán 8840 db BIB-rekordot küldtünk be a MOKKA-ba.

Elláttuk a szünetekkel (téli-, nyári szünet) kapcsolatos szakinformatikai feladatokat: a webOPAC és a Primo-felületen tájékoztató szövegeket tettünk közé, letiltottuk a nyilvános előjegyzési lehetőséget a keresőfelületen.

Könyvtári keresőrendszerek (Web-OPAC, Primo)

Míg az év első felében „régii” rendszereink, az Aleph web-OPAC, a Primo UI, illetve részben az SFX folyóirat- és könyvkeresője álltak rendelkezésére felhasználóinknak, addig az átállás óta az új, integrált Primo-felület (VE) biztosítja az állományunkban történő hatékony keresést. Az összesített adatok alapján 340 828 db keresés történt katalógusainkban.

Szakmai rendezvények, együttműködési programok

Megbeszélést folytattunk a Tom Lantos Intézet munkatársaival az általuk létrehozandó Judaisztikai Adatbázisban való lehetséges közreműködésünkről. Meghatározott szempontok szerint leválogatott rekordokból egy minta exportcsomagot küldtünk a részükre a tesztelések megkezdéséhez.

Idén is részt vettünk online formában az IGELU éves konferenciáján, immár, mint ALMA-felhasználók.

Az ALMA-val kapcsolatos tapasztalatszerzés céljából meglátogattuk a már ALMA-t használó CEU-könyvtárat, valamint fogadtuk a már szintén ALMA-tapasztalatokkal rendelkező Wigner Fizikai Kutatóközpont Könyvtár munkatársait.

Előadást tartottunk az ALMA-rendszer implementációjáról és működéséről az október 7-i ALMA-napon, valamint a MOKKA október 20-i közgyűlésén. Emellett bemutattuk a rendszer digitális szolgáltatásait is az MKE MKSZ novemberi közgyűlésén.

Gyakorlati óra keretében bemutattuk a Primo működését az OSZK-ban zajló *Kutatástámogatás felsőoktatási és szakkönyvtári környezetben* című tanfolyamon.

REAL repozitórium

Repozitóriumí gyűjteményeink tovább gyarapodtak a könyvtár digitalizálási projektjeinek, valamint a pályázati támogatások és a DOI regisztráció kapcsán egyre nagyobb számú kiadói partnerünknek köszönhetően.

2025-ben 10 652 regisztrált felhasználója volt a REAL-nak. Az év során 5 595 084 letöltésre került sor.

A repozitórium gyűjteményeinek gyarapodása 2025-ben

Repozitórium	2025-ben bekerült rekord (db)	Összes rekord (db)	Leírás
REAL	17 956	212 596	A gyűjtemény a kutatók által beküldött tudományos közleményeket, az OTKA/NKFIH-hoz benyújtott kutatási jelentéseket, valamint a DOI regisztráció kapcsán beküldött fájlokat tartalmazza
REAL-J	1034	28 952	A gyűjtemény az MTA KIK digitalizálási projektjeiből, az MTA KFB által támogatott orgánumok beszolgáltatásából, és a DOI regisztráció kapcsán beküldött fájlokat tartalmazza
REAL-EOD	653	20 119	A gyűjtemény az MTA KIK digitalizálási projektjeiből, az MTA KFB által támogatott orgánumok beszolgáltatásából származó fájlokat tartalmazza
REAL-d	113	1614	A gyűjtemény az MTA doktora cím kapcsán létrejövő pályázati dokumentációt tartalmazza
REAL-PhD	448	2364	A gyűjtemény a KPA adatbázisba feltöltött, valamint az MTA KIK-kel együttműködési megállapodást kötött egyetemek/főiskolák által feltöltött doktori dolgozatokat tartalmazza
REAL-R	216	2223	A gyűjtemény az MTA KIK digitalizálási projektjeiből származó fájlokat tartalmazza
REAL-MS	1110	30 860	A gyűjtemény az MTA KIK digitalizálási projektjeiből származó fájlokat tartalmazza
REAL-I	3282	18 832	Az MTA KIK-ben őrzött képdokumentumok gyűjteménye

Digitalizálás

A Digitalizáló műhelyben elsősorban a mindennapi állományvédelmi szkenelés és az olvasói megrendelések kiszolgálása zajlott. Számos kiadótól kaptunk engedélyt a repozitóriumunkból hiányzó füzetek digitalizálására, így sok hiányos sort tudunk pótolni. Folytatódott a mikrofilmtárunkban őrzött, G. Fábri Zsuzsa által készített akadémikusportrék digitalizálása is.

DOI regisztráció

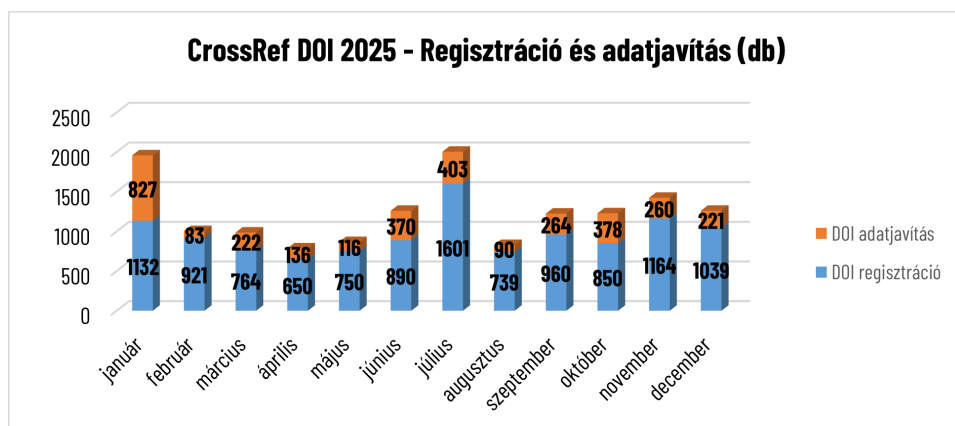
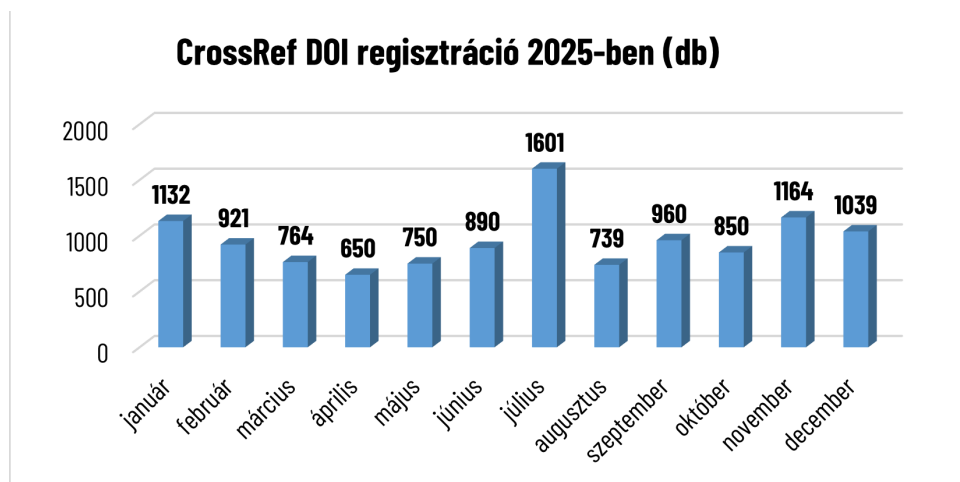
A DOI (digital object identifier) online tartalmak azonosítására szolgáló egyedi azonosító, melyet regisztrálunk folyóiratokhoz, könyvekhez, könyvfejezetekhez, PhD dolgozatokhoz és kutatási adatokhoz. Az MTA KIK két ügynökség segítségével kínálja a szolgáltatást: a DataCite és a CrossRef csatlakozott partnere.

CrossRef ügynökség

A CrossRefnél összesen 378 kiadványához biztosítunk DOI azonosítókat, ebből idén 16 kiadványhoz kötöttünk CrossRef DOI megállapodást, 20 esetben módosítottunk korábbi megállapodást. 3 DOI prefixet hoztunk át a DataCite ügynökségtől a CrossRef ügynökséghez. A Crossref ügynökségen keresztül végzett DOI-regisztrációk száma 2025-ben tovább növekedett, amely egyértelműen jelzi a kiadók és szerkesztőségek részéről a tartós azonosítók iránti igény erősödését. Az év folyamán 278 kiadványhoz 11 460 DOI-t regisztráltunk. Összesen 3370 DOI adatfrissítést (URL módosítás vagy egyéb adatjavítás) végeztünk el. 38 alkalommal kellett Primary/Alias DOI státuszt beállítanunk, mely elsősorban a korábban hibásan létrehozott azonosítók korrigálását szolgálja.

A 2025-ben érkezett inaktív DOI-jelzések kezelése szintén fontos része volt az üzemeltetési feladatoknak. Ezek az esetek jellemzően megszűnt vagy áthelyezett tartalmakhoz kapcsolódtak, amelyeknél szükségessé vált a partnerekkel való egyeztetés és a megfelelő technikai korrekciók elvégzése. Az ilyen jelzések kezelése hozzájárul a DOI-rendszer megbízhatóságának és a felhasználói élmény fenntartásához.

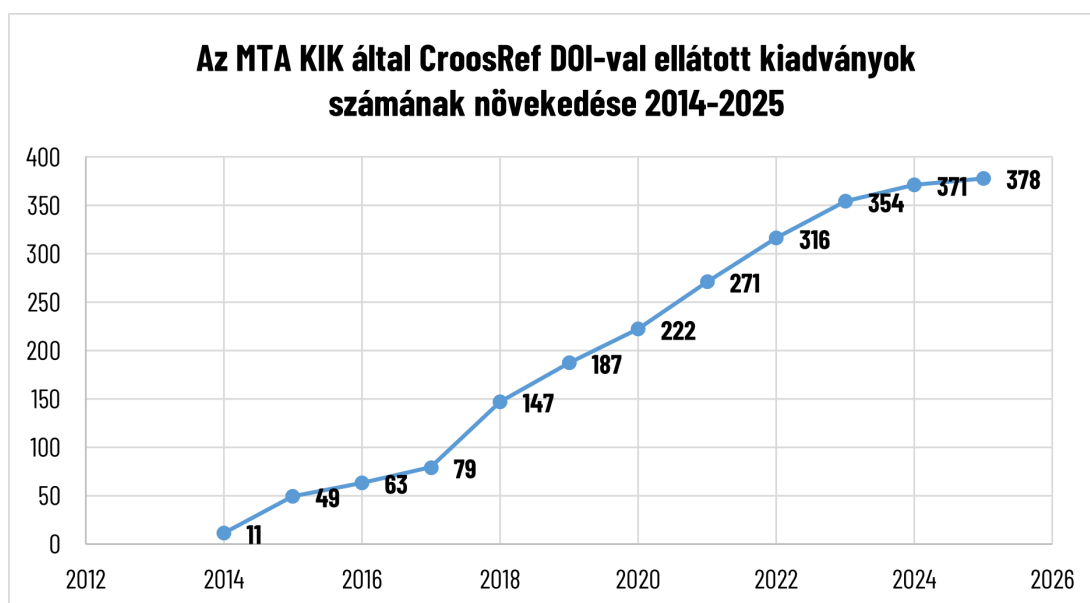
23 alkalommal tartottunk online vagy személyes DOI konzultációt.

Annak érdekében, hogy tudományos kontextusban megfeleljünk a hivatkozás követelményeinek, a hivatkozott tartalomnak hosszú távon megtalálhatónak kell lennie a digitális világban. Egyre több kiadó felismerte ezt és alkalmazza a DOI-val való azonosítást, a partnerek és kiadványok száma így évről évre változik.

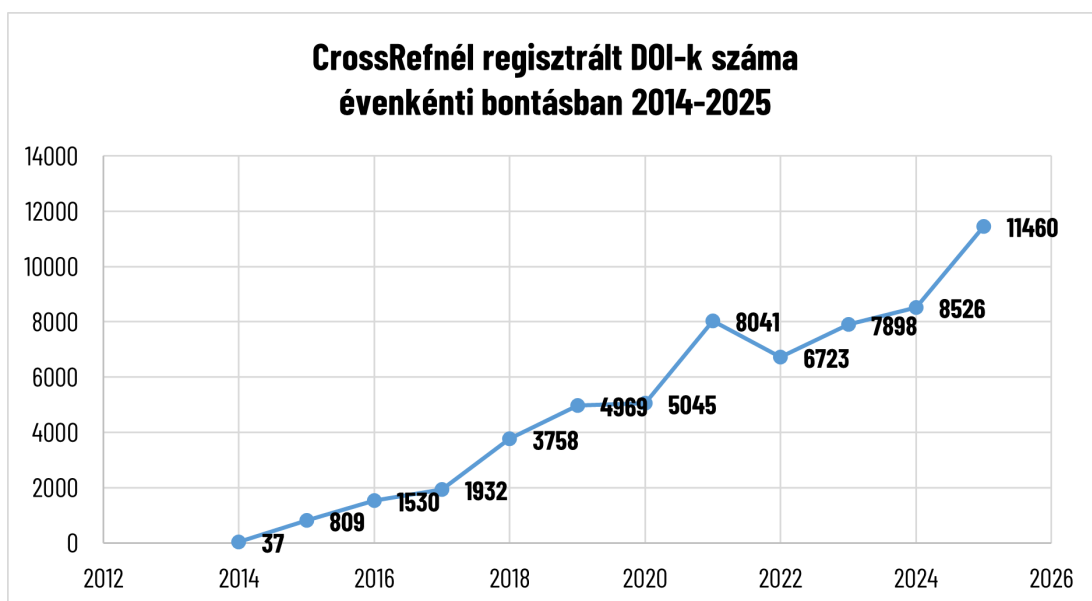
Az idén nem történt Prefix ownership transzfer (a prefix kezelési jogának átruházása más intézménynek).

Év	CrossRef Partnerek (kiadványok) száma	Regisztrált DOI-k száma
2014	11	37
2015	49	809
2016	63	1530
2017	79	1932
2018	147	3758
2019	187	4969
2020	222	5045
2021	271	8041
2022	316	6723
2023	354	7898
2024	371	8526
2025	378	11 460

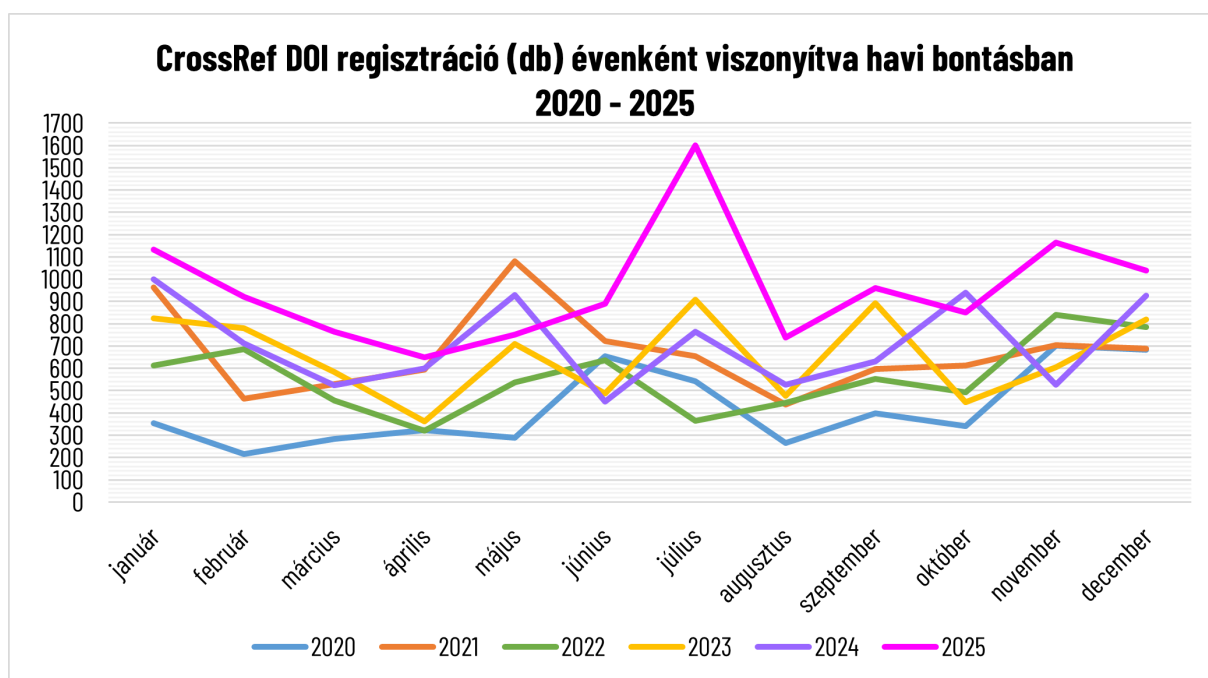
2014 óta a CrossRef ügynökségnél összesen 60 728 DOI-t regisztráltunk.

A 2014 és 2025 közötti adatok egyértelműen mutatják a Crossref DOI-regisztrációk dinamikus növekedését. Míg a kezdeti években elsősorban kisebb számú kiadvány csatlakozott a rendszerhez, az elmúlt években már stabil, folyamatos bővülés figyelhető meg mind a partnerek, mind a regisztrált DOI-k számában. A 2025-ös év kiemelkedő növekedése részben a meglévő partnerek aktivitásának, részben új kiadványok belépésének köszönhető.

A havi bontású adatok alapján megfigyelhető a regisztrációk szezonális ingadozása is, amely összefüggésben áll a kiadói munkafolyamatokkal, lapszámok megjelenési ütemezésével és az év végi publikációs csúcsidezőszakkal.

CrossRef DOI regisztráció 2020-2025	Havi bontás												Összesen
	január	február	március	április	május	június	július	augusztus	szeptember	október	november	december	
2020	354	215	284	322	288	653	542	265	398	341	700	683	5045
2021	963	462	529	595	1080	721	654	437	596	613	704	687	8041
2022	612	686	456	320	536	636	363	445	552	492	840	785	6723
2023	825	779	584	361	710	487	908	476	892	447	604	818	7891
2024	1000	711	524	598	928	451	765	526	631	940	527	925	8526
2025	1132	921	764	650	750	890	1601	739	960	850	1164	1039	11460

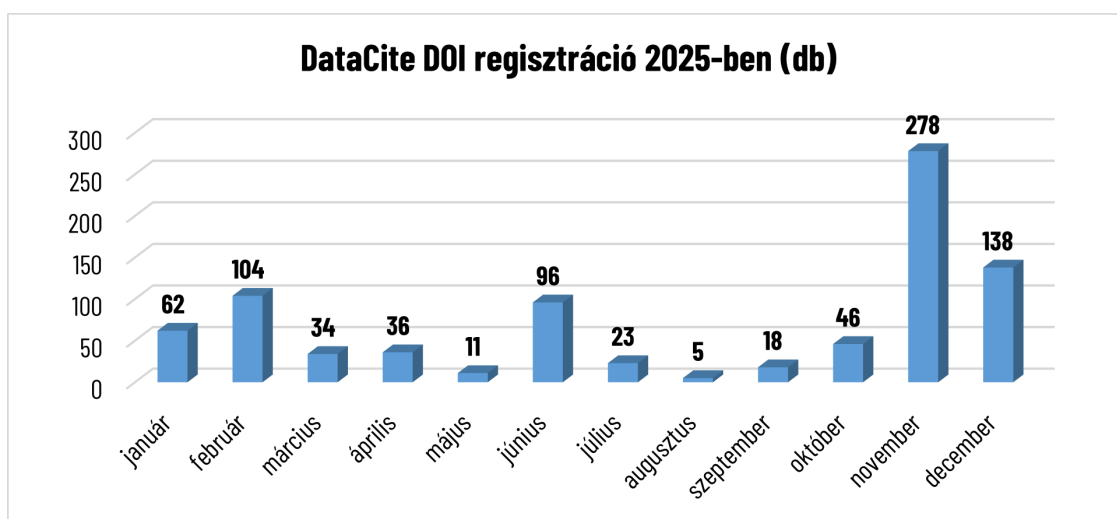
DataCite ügynökség

A DataCite ügynökségen keresztül nyújtott DOI-regisztrációs szolgáltatás elsődleges célja a kutatási adatok, disszertációk és egyéb nem hagyományos tudományos kimenetek tartós azonosítása. A 2025-ös évben összesen 851 DOI azonosítót regisztráltunk, amelyek közül kiemelkedően magas arányt (563 eset) képviseltek a doktori disszertációk.

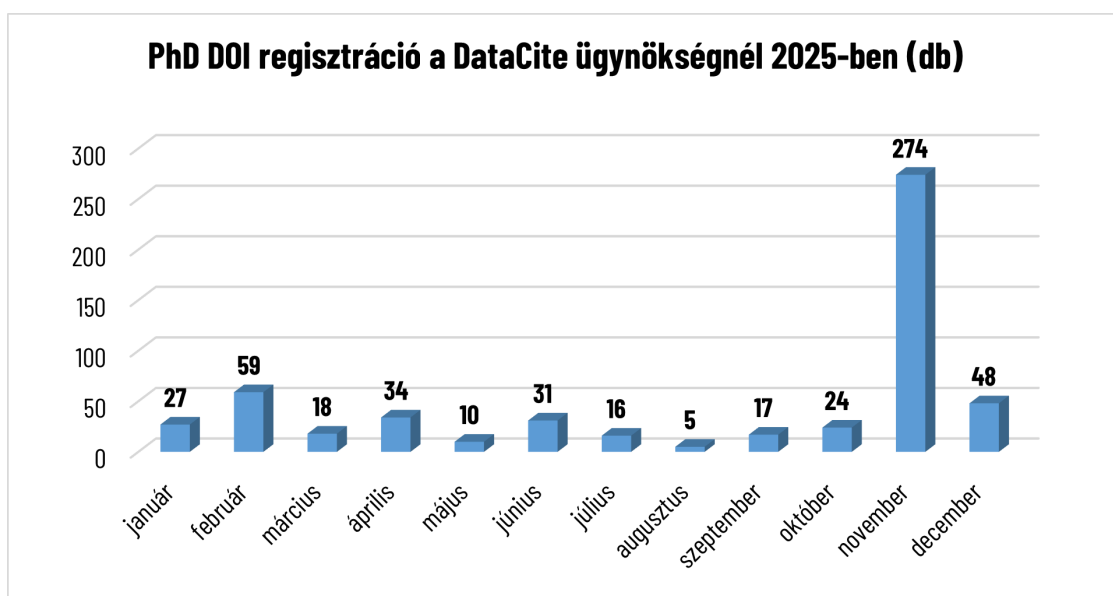
A kutatási adatok DOI-val történő azonosításának hazai elterjedtségét ugyanakkor jelenleg még korlátozza az adatrepozitóriumok viszonylag alacsony száma, valamint az adatrepozitóriumi infrastruktúra egyenetlen fejlettsége. Magyarországon jelenleg csak kevés olyan intézményi vagy tematikus adattár működik, amely megfelel a nemzetközi elvárásoknak, és alkalmas a kutatási adatok hosszú távú megőrzésére, publikálására és hivatkozhatóvá tételére.

Emellett a kutatási adatok publikálása és DOI-val való ellátása a hazai tudományos gyakorlatban még nem tekinthető általánosan bevettnek. Bár a nyílt tudományi kezdeményezések és a nemzetközi finanszírozói elvárások egyre nagyobb hangsúlyt helyeznek az adatok hozzáférhetővé tételére, az ezzel kapcsolatos intézményi folyamatok, szakmai iránymutatások és ösztönzők kialakulása jelenleg is folyamatban van.

Ennek megfelelően a DataCite DOI-regisztrációk összetétele jól tükrözi a hazai kutatási adatinfrastruktúra jelenlegi állapotát: a disszertációk dominanciája mellett a kutatási adatok aránya egyelőre mérsékeltebb, ugyanakkor hosszabb távon növekedési potenciált mutat.

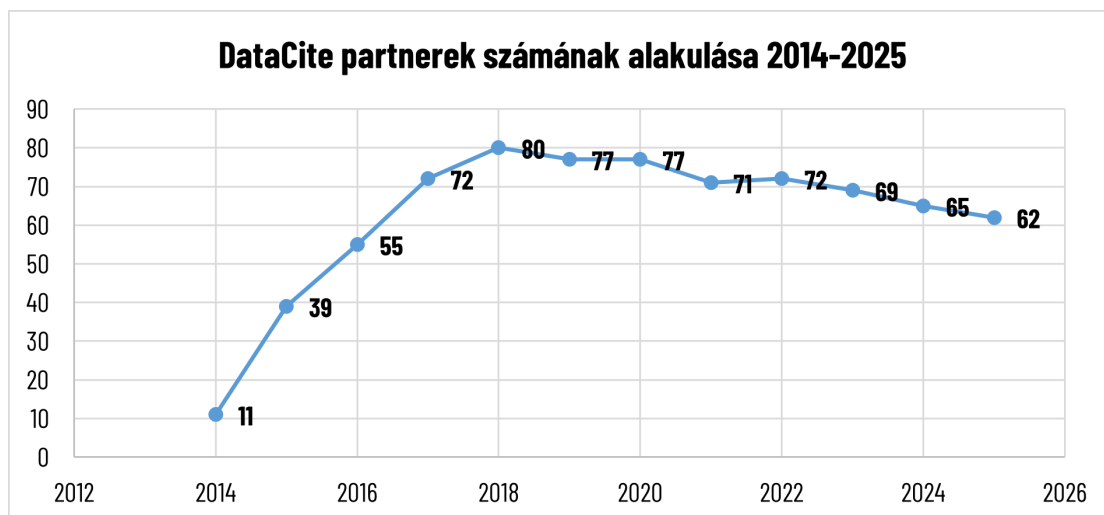
DataCite

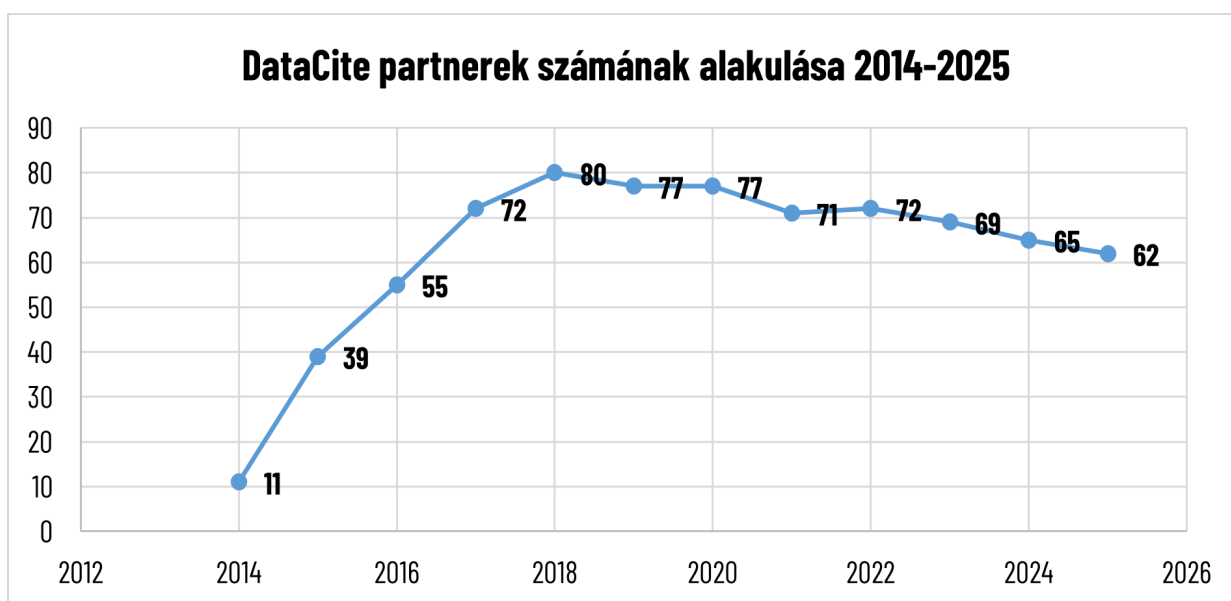
A DataCite ügynökség elsősorban kutatási adatok azonosítására specializálódott, a díjszabásukat is ennek megfelelő. A feltételek szerint a szolgáltatás díja 3 összetevőből áll: egyesületi tagdíj, intézményi díj, valamint a DOI regisztrációs díj. A magas szolgáltatási díj eredményeként

DOI partnereink száma csökkenő tendenciát mutat. Idén 3, úgynevezett prefix transzfer lebonyolítását kezdtük el. A DataCite ügynökségnél nyilvántartott DOI prefixet átkértük a CrossRef ügynökséghez, jelenleg 62 partnerünk van.

Év	DataCite Partnerek száma	Regisztrált DOI-k száma
2014	11	259
2015	39	1054
2016	55	750
2017	72	2704
2018	80	2081
2019	77	1230
2020	77	870
2021	71	1012
2022	72	831
2023	69	701
2024	65	864
2025	62	851

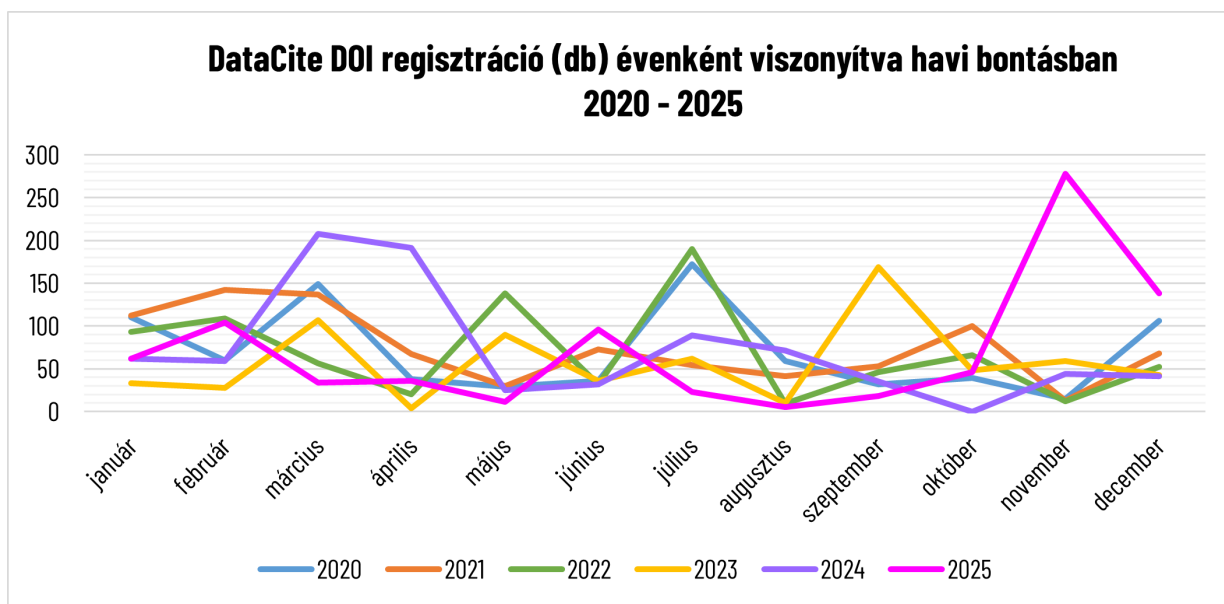

2014 óta a DataCite ügynökségnél összesen 13 207 DOI-t regisztráltunk.

A DataCite-nál regisztrált DOI-k havi bontásban

DataCite DOI regisztráció 2020-2024	január	február	március	április	május	június	július	augusztus	szeptember	október	november	december	Összesen
2020	110	60	149	38	29	36	172	59	32	39	15	106	845
2021	112	142	137	67	30	73	54	41	53	100	13	68	890
2022	93	109	56	20	138	32	190	9	46	66	12	52	823
2023	33	28	107	4	90	36	62	10	169	48	59	43	689
2024	62	59	208	191	25	32	89	71	35	0	44	41	857
2025	62	104	34	36	11	96	23	5	18	46	278	138	851

Összegzés

A DOI-regisztrációs tevékenység 2025-ben mind a Crossref, mind a DataCite ügynökségen keresztül stabilan és magas szakmai színvonalon zajlott. Az adatok egyértelműen mutatják, hogy a DOI-azonosítók iránti igény továbbra is növekszik, különösen a folyóiratok, könyvek és könyvfejezetek esetében, miközben a kutatási adatok azonosítása speciális, eltérő kihívásokat vet fel.

A Crossrefnél megfigyelhető folyamatos növekedés és a DataCite-partnerszám alakulása a DOI-szolgáltatás aktív szakmai koordinációjának eredménye. A regisztrációs folyamat során kiemelt szempont, hogy az egyes kiadványok a tartalmukhoz és felhasználási környezetükhöz leginkább illeszkedő ügynökségen keresztül kapjanak DOI-azonosítót. A prefix transzferek kezelése, a metaadatok folyamatos karbantartása, valamint a konzultációk révén biztosítjuk a szolgáltatás színvonalas és fenntartható működését.

A DOI-azonosítók hosszú távon kulcsszerepet töltenek be a tudományos kommunikáció megbízhatóságában, a nyílt tudományi elvek érvényesítésében és a digitális tartalmak fenntartható elérhetőségében. Az MTA KIK DOI-szolgálta-

tása a jövőben is meghatározó elem marad a hazai tudományos infrastruktúrában, különös tekintettel a minőségi metaadat-kezelésre, a partnerintézmények szakmai támogatására és a nemzetközi szabványokhoz való igazodásra.

Online publikálási platformok

Az Open Journal System szolgáltatásunkat jelenleg 70 ügyfél veszi igénybe. Ezek közül 58 szerkesztőség publikál ezen a platformon, 12 még csak teszteli a rendszert.

Az Open Conference System szolgáltatásban 2025-ben már nyolcadik alkalommal jelent meg a HUNGARNET Egyesület közreadásában a Networkshop konferenciakötet.

Kiadói MTMT adatszolgáltatás

2025-ben 59 új szerkesztőség csatlakozott a kiadói adatfelvitelhez, jelenleg 525 kiadói partnerrel dolgozunk együtt. Az MTMT-ben 480 aktív kiadói admin dolgozik, számukra folyamatosan biztosítunk konzultációs alkalmakat; ezt a lehetőséget az új és a már gyakorló adminok is igénybe vehetik.

5.2 KUTATÁSTÁMOGATÁSI OSZTÁLY

A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ összhangban a 2026-2031-es stratégiájával 2025 októberében indította el egy új osztály megszervezését az intézmény kutatástámogatási tevékenységének megerősítése érdekében. Az osztály neve Kutatástámogatás Osztály. Az intézmény vezetése az osztály megszervezésével és vezetésével Faragó-Szilvási Tibort bízta meg és Tóth Bálint lett az osztály második tagja, aki jelenleg az ELTE adatgazdász képzésére jár és az osztályon működő ilyen irányú tevékenységet fog végezni.

Az osztály átvesz két feladatkört a Szakinformatika Osztálytól 2026-ban: az OJS és a DOI szolgáltatásokat, ennek előkészületei elkezdődtek.

Az osztály elkészítette a stratégiai tervét és a 2026. évi munkatervét.

Az osztály vezetője részt vesz EISZ-es feladatokban is, a Read and Publish megállapodásainak elemzését végzi. Ebből 2025-ben az Elsevier kiadó ScienceDirect adatbázishoz kapcsolódó elemzések elkészültek.

Az osztály részt vesz a HUNOR munkájában. A HUNOR új munkacsoportot hozott létre, amelynek a vezetője az MTA KIK Kutatástámogatás Osztályának vezetője. A munkacsoport 2026-ban létre kíván hozni egy ún. National Diamond Capacity Hub-ot (még nincs hivatalos magyar neve).

Könyvtárunk sikeresen átállt az ALMA felhőalapú könyvtári platformra, amely új távlatokat nyit a szolgáltatásaink fejlesztésében és az olvasóink még jobb kiszolgálásában.

5.3 TUDOMÁNYELEMZÉS ÉS TUDOMÁNYPOLITIKAI TEVÉKENYSÉG

Az osztály munkája a beszámolási időszakban jelentős részben az MTA stratégiai jelentőségű projektjeihez, országos feladatkörbe tartozó programokhoz, külső megbízásokhoz, illetve nemzetközi és hazai kutatási együttműködésekhez kapcsolódott.

Bibliometriai fejlesztések és MTMT-hez kapcsolódó elemzések

Az MTA Kiváló Kutatóhely értékelés módszertani fejlesztése keretében az osztály 2025 folyamán is rendszeresen részt vett az elnöki bizottság munkájában, illetve szakmai javaslatot dolgozott ki a pályázati rendszer hatékonyabb működtetését célzó MTMT-fejlesztésekre.

Az osztály a tárgyidőszakban számos, az MTMT-adatbázisra épülő nagyléptékű elemzést készített az MTA Köztestület tudományos teljesítményének bemutatására. Ezek a szakmai háttéranyagok az MTA kommunikációját támogatták a 2025 tavaszán kialakult társadalmi és sajtóviták kontextusában. Kiemelt kommunikáció továbbá a Magyar Tudomány című folyóirat számára elkészült, 2026 elején megjelenő kézirat, amely az MTMT és a tudományometriai indikátorok helyes használatának kérdéseit tárgyalja, különös tekintettel a nyilvános vitákban megjelenő félreértelmezésekre.

Open Science kutatási program

Az osztály a TTO-EISZ Open Science kutatási program keretében tárgyévben számos új eredményt született. Folytatódott az „OA-index” kidolgozása, amely bibliometriai és kérdőíves összetevőket kombináló összetett mérőszám. Emellett elkészült egy, az Open Access publikálással kapcsolatos tényező vizsgálatát szolgáló új mérőeszköz („OA-percepció index”), amelynek validálása és adatfelvétele 2026 első negyedévében zajlik. Továbbá elkészült egy az OA-attitűdöket alternatív módszerrel vizsgáló online kérdőív is, amelyhez nemzetközi adatfelvétel indult. Az osztály ezen túlmenően feltérképezte a diamond OA hazai

trendjeit, amelyek első eredményeit az őszi EISZ Programtanács rendezvényen mutatta be.

Mesterségesintelligencia-fejlesztés az MTMT támogatására

Az osztály a Nyelvtudományi Intézettel közös, MTA-finanszírozású projekt keretében megkezdte egy, bibliometriai adatokra épülő mesterségesintelligencia-rendszer kidolgozását. A fejlesztés célja az MTMT-állomány tudományterületi kategorizációjának támogatása, valamint a szerzők és közlemények tudományterületi besorolásának automatizált meghatározása. A projekt 2025-ben a modell implementációjára, 2026 elején pedig annak tesztelésére fókuszál.

Publikációs és tudománykommunikációs tevékenység

2025 folyamán a korábbi évekhez hasonlóan számok kutatásból származó publikáció jelent meg nemzetközi Q1-es folyóiratban (Kiss et al. 2025; Kohus et al. 2025; Borsi, Vida & Soós 2025). Új kötet született kézirat formájában az MTA KIK Tudományelemzési Osztályának gondozásában álló könyvsorozatban (Tanulmányok a tudományelemzés mai gyakorlatából). Utóbbi a tudománykommunikáció kutatásának korszerű módszertanát mutatja be egy népszerű terület elemzésén keresztül. (Kiss, kézirat). Elkészült továbbá egy, az akadémiai kör tudományos életpálya-teljesítményét bemutató könyvfejezet, amely az MTA200 kötet részeként jelenik meg 2026 folyamán. Részletesen:

Kutatásértékelési megbízások és intézményi együttműködések

Tárgyévben egy hosszú távú, a Soproni Egyetemmel kötött együttműködés első megbízása keretében elkészült egy tudományometriai „pilot” projekt zárótanulmánya, amely az egyetem nemzetközi pozícióit és lehetőségeit térképezi fel; ennek alapján akcióterv készült a további közös munkára. A megbízások tevékenységek közül kiemelendő

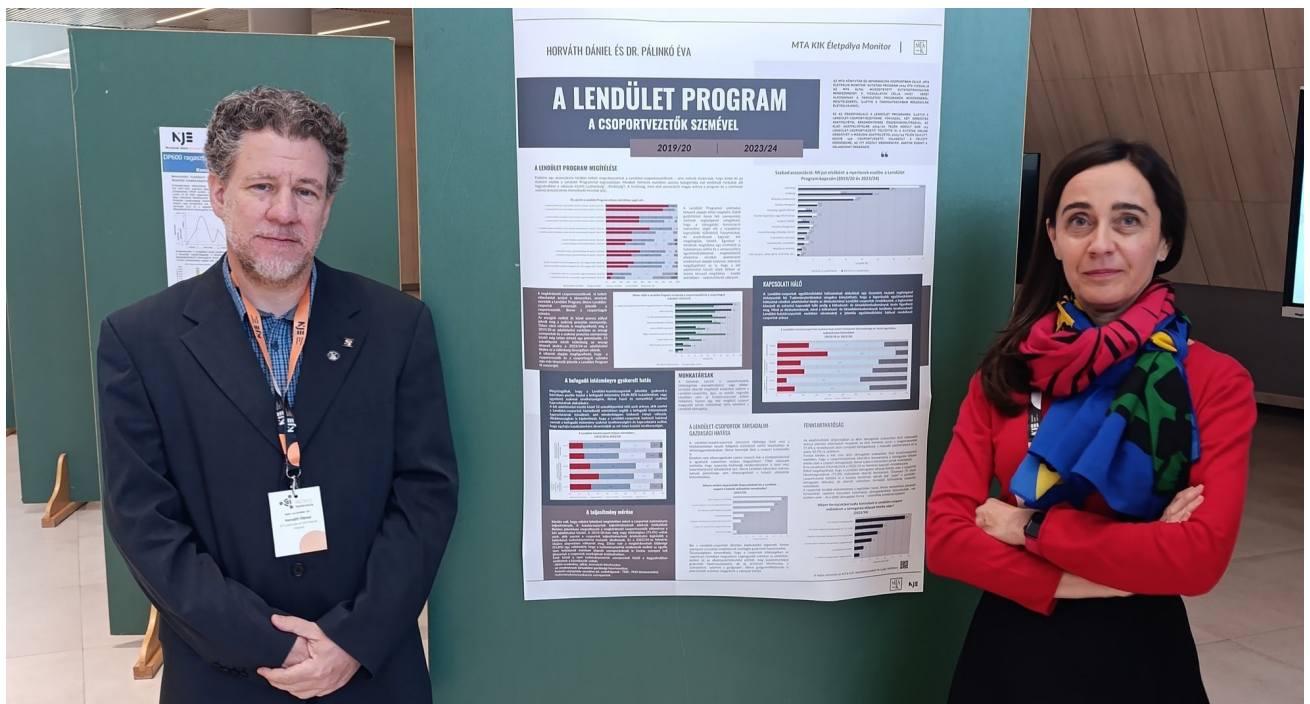
továbbá a HUN-REN Kísérleti Orvostudományi Intézete számára végzett kutatásértékelési célú szaktanácsadás és adatelemzés.

Az osztály számos kutatási együttműködésben vett, illetve vesz részt a (korábban) HUN-REN, illetve (jelenleg) ELTE Társadalomtudományi Kutatóközpontjával, amelyből kiemelendő az ONTOLLIST HORIZON-projektben való közös munka. Utóbbi egy társadalomtudományi ontológia empirikus felépítésére irányuló bibliometriai és szövegbányászati módszerek alkalmazásával.

Kutatói felmérések és az MTA Életpálya Monitor program fejleményei

Az Osztály szakértői közreműködéssel, illetve nemzetközi összehasonlító elemzéssel vett részt az MTA 2025 második

félévében lezajlott hazai kutatói felmérésében, amelynek eredményei a Magya Tudomány Ünnepe rendezvénysorozatban kerültek bemutatásra. A TTO MTA *Életpálya Monitor* programja keretében elkészült egy összehasonlító elemzés, mely két adatfelvétel eredményeit elemezve és összehasonlítva vizsgálja a *Lendület Program* megítélését, a támogatás elnyerőit, illetve a pályázás folyamatát. A két kérdőíves adatfelvétel során a Lendület csoportvezetők megkeresésére került sor. A kutatási anyag rövid változata bekerül a 2025-ös Lendület Napra kiadandó elektronikus kötetbe, a hosszabb változata pedig a REAL-ban érhető el (<https://real.mtak.hu/223670/>). A kutatás az MTA Kutatási Pályázatok Főosztálya felkérésére és támogatásával valósult meg.

Könyvtár Tudománypolitikai és Tudományelemzési Osztályának munkatársai: Pálínkó Éva és Horváth Dániel részt vettek a Neumann János Egyetem által megrendezett AGTECO Konferencián, ahol a Lendület Programmal kapcsolatos kutatásuk eredményeit mutatták be

6. ORSZÁGOS PROGRAMOK

6.1 MAGYAR TUDOMÁNYOS MŰVEK TÁRA

Az MTMT működtetése

Az MTMT finanszírozásának rendezetlensége 2025-re sem oldódott meg, ami elsősorban a feladatok tervezhetőségét és a fejlesztések megvalósítását vetette vissza. A folyamatos működést az MTA, illetve az MTA Könyvtár és Információs Központ vezetésének, illetve a közvetlen végrehajtásban részt vevő MTMT Osztály és a SZTAKI erőfeszítéseinek köszönhetően 2025-ben is sikerült biztosítani.

A működtetett adatbázisban a közlemény állománya meghaladta a 2,7 milliót, közel 110 ezer új tétellel 2025-ben. Az idézések kapcsolatok száma közel 14 millió, amiből a gyarapodás meghaladta az 1,3 milliót, aminek több mint a fele a Web of Science adatbázisból automatikus átvétellel került be az MTMT-be, emellett több mint 90 ezer azonosított szerző van az adatbázisban, 2024-ben több mint 4 ezer újabb szerzőt vettünk fel.

Az MTMT irányító testületei, az MTMT Koordinációs Tanács és MTMT Tudományos Testület 2025-ben 2-2 alkalommal üléseztek.

Június 23-án az akadémia elnöke által szignál szabályzat jelent meg: A Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) helyes használatának szabályzata.

Folytatódott az MTA főtitkára által létrehozott és 2024 áprilisában Holl András, az MTA Könyvtár és Információs Központ informatikai főigazgató-helyettese vezetésével elindult, az MTMT következő verzióját előkészítő, az érintettek széles körét bevonó bizottság munkája. A bizottság vezetőjének koordinálásával 2024-ben heti egyeztetés indult az MTMT Osztály és a FrontEndArt cég munkatársai között, amelynek eredményeképpen a FrontEndArt 2025 első negyedévében elkészítette a MyCite3.0 („MTMT3”) magas szintű követelmény specifikációját.

Az MTMT továbbfejlesztésének keretében két alkalommal folytattunk egyeztetéseket a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala elnökével illetve munkatársaival az oltalmi formák jelenlegi, és az MTMT3-ban megvalósítandó MTMT nyilvántartásával kapcsolatos kérdésekről. Az MTMT3-mal kapcsolatos elképzelések képezték az idei Workshop konferencia MTMT tutoriáljának fő témáját is. Megbeszélést folytattunk még a HUN-REN BTK munkatársaival a bölcsészettudomány területén felmerült igényekről. Novemberben tárgyaltunk a MAB elnökével a MAB MTMT-t érintő igényeiről. Folyamatosan gyűlnek a javaslatok az MTMT továbbfejlesztésével kapcsolatban. A javaslatok közül az informatika területén jelentős iCore konferencia minősítő listák lehetséges használatának megvitatására bizottság alakult.

Az MTMT3 előkészítéshez kapcsolódóan novemberben az MTA Titkárság kérdőíves felmérést indított az MTMT-t használó intézmények, szerzők és MTMT adminisztrátorok számára.

2025-ben az MTA titkárságon megkezdte működését az MTMT3 projekt lebonyolítását végző iroda, amelyet az MTMT Osztály is folyamatosan támogat a felmerült kérdések megválaszolásában, a javaslatok véleményezésében és adatszolgáltatások formájában.

Felhasználói támogatás

Az MTMT használatának támogatásában az MTA Könyvtár és Információs Központ MTMT Osztálya a szerzőknek és adminisztrátoroknak nyújtott folyamatos eseti segítségnyújtás mellett 26 intézménynek, 70 alkalommal, 195 órában, 62 fő számára tartott 1-5 fős személyre szabott intézményi adminisztrátori képzést.

Február 6-14. között megtartottuk az OSZK Könyvtári Intézet által meghirdetett 30 órás engedélyezett tovább-

képzést *Az intézményi publikációs vagyron nyilvántartása a Magyar Tudományos Művek Tárában (VI/1673-3/2021/KONYVLEV)* címmel. A képzésen 16 fő vett részt.

2025-ben 24 új intézmény csatlakozott az MTMT-hez.

Az éves Networkshop konferencia keretében megtartott MTMT tutoriál programjába személyesen és távolról 46 intézményből 56 fő kapcsolódott be.

Folyamatosan bővül azoknak a magyar kiadóknak és szerkesztőségeknek a köre, akik közvetlenül az MTMT-be viszik fel a náluk megjelent publikációkat.

2025-ben két alkalommal került sor az MTMT-ben szereplő Web of Science adatbázisban is nyilvántartott publikációkhoz az idéző közlemények automatikus letöltésére. Ennek során több mint félmillió idéző került be az MTMT-be és ezzel együtt közel 850 ezer új idézéskapcsolat jött létre. Támogattuk a magyar kutatók helyzetének átfogó felmérésére irányuló MTA és Fiatal Kutatók Akadémiája közös felmérésének eljuttatását a kutatókhoz.

Nagyobb volumenű munkát adott augusztusban az ELTE-hez csatolt HUN-REN kutatási központok és hálózatok létrehozás az MTMT adatbázisban az ELTE alatt, a szerzők és MTMT adminisztrátorok átvitelét is beleértve.

A nyár végén gondot okozott az MTMT számára az új Web of Science és Scopus felületek bevezetése. A Scopus exporttal összefüggő problémák nem oldódtak meg 2025-ben, amennyiben a szolgáltató oldalán nem fog megoldódni, az MTMT oldalán kell komolyabb fejlesztést indítanunk.

Ellenőrzési feladatok ellátása

2025 januárjában befejeztük a 2024-ben elkezdett akadémikus jelöltek publikációs és idézettségi listái ellenőrzésének utolsó fázisát, 175 pályázó publikációs teljesítményének rögzítését ellenőriztük, ebből 112 levelező, 32 rendes és 31 külső tagságra jelölt volt.

Az akadémikus jelöltek ellenőrzésének befejezésével párhuzamosan újra indulhatott az MTA doktora címre jelentkezők ellenőrzési folyamata is, 38 előző évből áthozott ellenőrzést kellett ledolgoznunk. 2024-ben az akadémikus jelöltek ellenőrzése mellett az is nehezítette a folyamatot, hogy a szokásos évi 100 körüli helyett 134 jelentkező adatait kellett ellenőriznünk. Az MTA nagydoktora címre 2025-ben 101 új jelentkező publikációs és idézettségi listáját kellett ellenőriznünk az áthúzó 38 mellett. 2025-ben 114-en adták be a pályázatukat, és 25 pályázat vár még beadásra.

MTA Osztály	Beadott pályázatok száma
I. osztály	9
II. osztály	18
III. osztály	2
IV. osztály	11
V. osztály	16
VI. osztály	8
VII. osztály	12
VIII. osztály	20
IX. osztály	10
X. osztály	5
XI. osztály	3
	114

Március 27-én az MTA Doktori Tanács elnökével és képviselőivel egyeztetést folytattunk az MTA doktora pályázatokhoz megkövetelt MTMT publikációs és idézettségi adatok ellenőrzésének folyamatáról.

Az MTA nagydoktori pályázatok követelményrendszere alapján ellenőriztük az MTA gyermeket nevelő kutatók támogatása keretében pályázó 18 kutató publikációs és idézettségi listáját is.

A Magyar Kutatói Hálózat éves jelentése előtt megtörtént a hálózat minden intézményéhez és támogatott kutatócsoportjához affiliált, a jelentésben meghatározott időszak publikációjának és idézettségének ellenőrzése is. Ez a társszerzők révén jelentősen növelte a teljes 2025-ös évi publikációk ellenőrzöttségét.

Folytatódott az MTA 200. évfordulójának évére készülő akadémikus portálhoz az akadémikusok publikációs listáinak szisztematikus ellenőrzése is.

Adatszolgáltatás

Az MTMT 2025-ben is széleskörű adatszolgáltatást biztosított. Az MTMT2 szoftver nyilvánosan és jelszavasán elérhető felületein, valamint az MTMT alkalmazásprogramozási felületén (API) gépi kommunikációval is elérhető adatszolgáltatások biztosításán felül az MTMT Osztály tovább bővítette a support.mtmt.hu oldalon elérhető adatszolgáltatások körét.

Az MTMT Osztály folyamatosan kiszorgálta az egyedi adatigényléseket a kutatásértékelési infrastruktúra szereplői (KIM, MTA, HUN-REN), az adatszolgáltató intézmények és a kutatók felé, beleértve az MTA Könyvtár és Információs Központ Tudománypolitikai és Tudományelemzési Osztályát is. Idén az egyik kiemelt feladatunk volt az MTA számára az MTA köztestület, az akadémikusok és MTA nagydoktorok publikációs tevékenységére vonatkozó hiteles adatok szolgáltatása az MTMT-ből.

Támogatást nyújtottunk a Semmelweis Egyetem számára, amely a Magyar Rektori Konferencia megbízásából a magyar tudomány helyzetéről az Országgyűlés számára készülő kétéves jelentéshez a tudományos publikációs adatok aktuális összegzését végezte.

Az adatszolgáltatások támogatásához 2025-ben is fel kellett venni a Journal of Citation Reports és a Scimago Journal Ranking új éves értékeit is, illetve rögzítettük a 2026-ra érvényes kifogásolható gyakorlatot folytató folyóiratok megjelölését a 2025. október 31-én érvényes norvég lista alapján.

Megvalósult szoftverfejlesztések

Június 18-án a SZTAKI 2024-ben megkezdett fejlesztési csomagjának újabb elemeit vezettük be az MTMT-be, aminek a központi része egy új menüvel támogatott biztonságosabb szerzői felület bevezetése volt. Ez egyúttal a korábbinál szigorúbb feltételeket jelent a társszerzők és az intézményi affiliációk rögzítésében. Emellett lehetővé vált a kifogásolható gyakorlatot folytató folyóiratlisták létrehozása, valamint az MTA osztályok folyóirat-listáinak érvényességi időszakok szerinti megőrzése.

Az MTMT Osztály saját hatáskörében folytatta az MTA tudományos osztályok minimumkövetelményeihez kialakított táblázatok programozását, illetve egyes korábban már elkészült táblázatok aktualizálását.

	2024	2025	gyarapodás
Csatlakozott intézmények	210	211	1
Szerzők			
Összes szerző	86 171	90 403	4232
Nyilvános szerzők	78 501	83 903	5402
Közleménnyel rendelkező	73 094	77 101	4007
Adminok			0
Összes admin	4635	4825	190
Aktív admin	2376	2412	36
Közlemények			
Összes közlemény	2 610 888	2 719 286	108 398
Folyóiratcikk	1 234 401	1 303 741	69 340
Könyvrészlet	579 276	587 147	7871
Könyv	223 005	211 932	-11 073
Egyéb konferenciaközlemény	145 723	169 367	23 644
Egyéb konferenciakötet	63 880	57 317	-6563
Oltalmi formák	8313	8631	318
Disszertáció	30 245	32 425	2180
Egyéb	246 081	261 578	15 497
Alkotás	78 185	85 160	6975
Kutatási adat	1779	1988	209
Idézők			0
Összes idézés kapcsolat	12 867 961	14 222 925	1 354 964
Független	10 656 537	11 849 162	1 192 625
Függő	2 177 357	2 371 030	193 673
Nem vizsgált	34 067	2733	-31 334
Teljes tudományos közlemények			0
Közlemények száma	1 572 678	1 640 301	67 623
Összes idézés kapcsolat	12 404 394	13 702 271	1 297 877
Független idéző kapcsolatok	10 256 754	11 396 303	1 139 549
Függő idéző kapcsolatok	2 117 399	2 303 370	185 971
Nem vizsgált	30 241	2598	-27 643
Wos/Scopus jelölt	635 204	679 332	44 128
Wos/Scopus idézővel rendelkező	367 611	395 852	28 241
Wos/Scopus idézők száma	10 149 648	11 378 621	1 228 973
Teljes tudományos művek aránya (%) az összesből	60,24%	60,32%	0,08%

6.2 ELEKTRONIKUS INFORMÁCIÓSZOLGÁLTATÁS (EISZ) NEMZETI PROGRAM

Az Elektronikus Információszolgáltatás (EISZ) Nemzeti Program 2025. évben is folytatta nemzeti licenz vásárlásával az elektronikus tudományos tartalmakhoz való hozzáférés biztosítását. Az EISZ összhangban a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (NKFIH) által közzétett országos nyílt tudomány kezdeményezéssel kiemelt figyelmet fordít a nyílt hozzáférés minél nagyobb biztosítására, hogy a friss tudományos eredményeket hozzáférhetővé tegye minden érdeklődő számára és növelje a magyar kutatási eredmények, publikációk láthatóságát. A projekt eredményeként a hazai szakkönyvtári hálózat folyamatos hozzáférést biztosít a kutatói közösség számára a kurrens tudományos tartalmakhoz. A teljes szövegű adatbázisok mellett a bibliográfiai és hivatkozáskereső adatbázisok segítik a szakirodalmi áttekintéseket és lehetőséget biztosítanak az intézmények tudományos működésének összehasonlítására.

A projekt azonosító számai: 2025-3.1.1.-ED-2025-00006

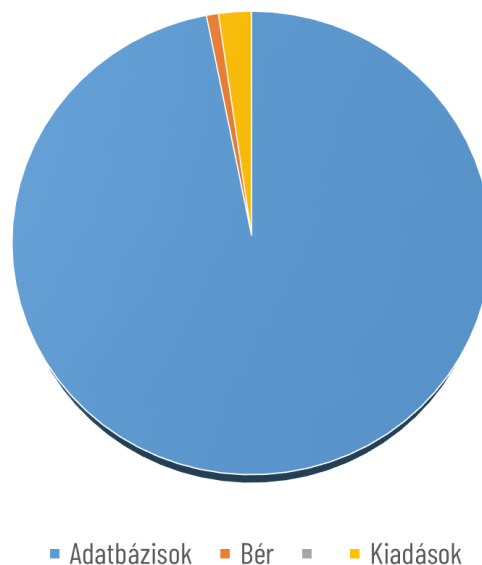
Az Elektronikus Információszolgáltatás Nemzeti Program (EISZ) költségvetésének forrásai

Központi forrás és céltámogatások

A Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal a 2024. évi XC. törvény Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről 12§ (2) alapján pályázati úton 2025-ben 1950 millió forintot biztosított éves elszámolási rendszerű pályázati támogatás keretében az országos elektronikus információszolgáltatás támogatására. A pályázati forrás a Programtanács által megszavazott beszerzési és költségvetési tervben meghatározottak alapján került felhasználásra.

A Magyar Tudományos Akadémia elemi költségvetéséből 1 milliárd forinttal támogatta a program megvalósulását.

EISZ Nemzeti Program kiadásai

Tagintézményi hozzájárulások

A tagintézményektől önrészként 6412 millió forint folyt be a Program finanszírozására.

A bevételek 93%-át fordítottuk elektronikus tartalmak beszerzésére.

A fennmaradó összeget a bérek, járulékok, ügyvédi díjak, Közbeszerzési Hatóságnak fizetett eljárási díjak, COMPASS fenntartás és fejlesztés díjai, könyvvizsgálat, nemzetközi tagdíjak, banki költségek, postai díjak, kiküldetések és az általános költségelszámolás (1% MTA KIK) tették ki.

A gondos és előrelátó tervezésnek köszönhetően 2025-ben nem kellett árfolyamveszteséggel számolni. A tagintézmények többletbefizetését 2025. év negyedik negyedévében visszafizette az MTA Könyvtár és Információs Központ, a központi kereten lévő maradványt pedig a Programtanács jóváhagyásával beforgatta a 2026. évi költségvetésbe.

Az EISZ Programtanács és ülései

A Programtanács a tagintézmények érdekképviselői és döntéshozói testülete.

2025. évben vegyes (online és személyes) üléseket tartottuk március 14-én, június 20-án és október 31-én.

Az EISZ Programtanács ügyrendjét 2025. október 31-én módosítottuk. Az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiuma Tóth Csillát (Széchenyi István Egyetem, könyvtárvezető) és Molnár Georginát (Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár) javasolta a megüresedett felsőoktatási intézményi PT tagok helyére. A Magyar Rektori Konferenciát Deli Gergely a Nemzeti Közszerzési Egyetem rektora képviseli.

Intézménycsoportok	Int. szám	PT létszám	PT tagok
A Programtanács elnöke		1	Monok István főigazgató, MTA KIK
Felsőoktatási intézmények	63	10	Kulcsár Szabó Ernőné Gombos Annamária főigazgató, ELTE Nagy Gyula, főigazgató SZTE Marton József Ernő főigazgató, BME OMIKK Szeberényi Gábor főigazgató, PTE Szluka Péter igazgató, SE Tamási Balázs igazgató, OR-ZSE Tóth Csilla, SZIE, EKK elnökhelyettes Molnár Georgina, DEENK
Magyar Rektori Konferencia			Deli Gergely, az Állami Tagozat elnöke
Egyetemek gazdasági képviselője			Pavlik Livia kancellár, Semmelweis Egyetem
ELTE Kutatóintézetek	4	1	Balogh Balázs főigazgató, ELTE-HTK
HUN-REN Kutatóintézetei	15	2	Lévai Péter főigazgató, Wigner Fizikai Kutatóközpont Patkósné Hanesz Andrea könyvtárvezető, SZBK
Nonprofit kutatóintézetek	10	1	Zimányiné Horváth Vera tudományos titkár, ELI-HU

Intézménycsoportok	Int. szám	PT létszám	PT tagok
Egészségügyi intézmények	9	2	Izbéki Ferenc főorvos, Fejér Megyei Szent György Kórház Takácsi-Nagy Zoltán főigazgató-helyettes, Országos Onkológiai Intézet
Közyűjtemények	43	1	Kiss Gábor, Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár
Országos szakkönyvtárak, szakkönyvtárak	13	1	Rózsa Dávid főigazgató, OSZK
Államigazgatási intézmények	5	1	Tóthné Csáki Katalin könyvtárvezető, NÉBIH
NKFIH		1	Lengyel László tudományos és nemzetközi elnökhelyettes
MTA Titkárság		1	Balla Andrea titkárságvezető, MTA Titkárság, Főtitkári Titkárság
MTA KIK		1	Kalydy Dóra általános főigazgató-helyettes, EISZ Titkárság

2025. március 14.

Az EISZ Titkárság beszámolt előző éves munkájáról és bemutatta a 2025. évre vonatkozó munkatervét, melyet a PT tagok egyhangúlag elfogadtak.

A PT ülésen Holl András vitaindító előadást tartott a COARA irányelveket figyelembe véve „Nyílt infrastruktúrák a felelőségteljes kutatásért: alapelvek és keretrendszer” címmel a minősített repozitóriumok és a folyóirat publikációs platformok támogatása érdekében.

2025. június 20.

Monok István a Programtanács elnöke beszámolt az adott költségvetési helyzetről, a kifizetett számlák utáni maradványról. A PT határozatot hozott, hogy a központi keret 2025. évi maradványát az önerők támogatására fordítsa a konzorcium. A PT a tervek pontosabb kidolgozásával együtt elvetette a minősített repozitóriumok és a folyóiratplatformok támogatására tett MTA KIK javaslatot.

A PT megszavazta, hogy amennyiben a 2025. évi központi kereten maradt árfolyamnyereség lehetővé teszi az EISZ Titkárság növeli a Science Direct és a Springer Nature szolgáltatások központi támogatását és a határon túli projekt folytatását. A PT elfogadta az „A” költségvetési tervet.

2025. október 31.

Az EISZ Titkárság beszámolt a 2025. évi pénzügyi helyzetről, a tagintézményeknek visszafizetett maradványokról. A 2026. évre vonatkozó megrendelések alapján elkészült végleges beszerzési tervet egyhangúlag elfogadta a PT.

2025. évben beszerzett elektronikus tartalmak és a hozzájuk kapcsolódó központi támogatási arányok

EISZ adatbázisok	EISZ Támogatás %	Intézményi önrész %
Academic Search Complete – EBSCO	0%	100%
Academic Search Ultimate – EBSCO	0%	100%
Akadémiai Digitális Archivum – SZAKTÁRS	0%	100%
Akadémiai Kiadó Folyóiratcsomag	60%	40%
Akadémiai Kiadó MeRSZ	30%	70%
Akadémiai Kiadó Szótárszolgáltatás	0%	100%
American Chemical Society – Legacy Archives	0%	100%
American Chemical Society (ACS) Journals	25%	75%
Annual Reviews	0%	100%
Argumentum – Szaktárs	30%	70%
Art and Architecture Source – EBSCO	0%	100%
ATLA Religion Database with ATLASerials	30%	70%
Attraktor Kiadó – Szaktárs	30%	70%
Balassi Kiadó – Szaktárs	30%	70%
BMJ – Read only	0%	100%
BMJ Journals – R&P	25%	75%
Brill Databases	0%	100%
Brill Journals – R&P	25%	75%
Brill Journals – Read only	0%	100%
Business Source Complete – EBSCO	0%	100%
Business Source Premier – EBSCO	0%	100%
Business Source Ultimate – EBSCO	0%	100%
CAB Abstracts	0%	100%
Cambridge University Press (CUP) Journals	30%	70%
CEEOL	0%	100%
Citation Connection – Clarivate	0%	100%
Citation Connection backfiles – Clarivate	0%	100%
ClinicalKey – Elsevier	30%	70%
De Gruyter Databases	0%	100%

EISZ adatbázisok	EISZ Támogatás %	Intézményi önrész %
De Gruyter eJournals	25%	75%
Econlit - EBSCO	0%	100%
Education Research Complete - EBSCO	0%	100%
Education Source - EBSCO	0%	100%
Embase - Elsevier	0%	100%
Emerald	25%	75%
Emerging Sources Citation Index (ESCI) Backfiles - Clarivate	0%	100%
EMIS - CEIC	0%	100%
GALE	0%	100%
Gondolat Kiadó - Szaktárs	30%	70%
HeinOnline International Core	0%	100%
iEEE	30%	70%
InCites - Clarivate	0%	100%
International Bibliography of Theatre & Dance with Full Text - EBSCO	0%	100%
IOPscience extra	30%	70%
Journal and Highly Cited Data - Clarivate	0%	100%
JSTOR	30%	70%
Kalligram - Szaktárs	30%	70%
Kluwer Law International Journal Library	0%	100%
Kortárs Kiadó - Szaktárs	30%	70%
Kossuth Kiadó	30%	70%
Kriterion - Szaktárs	30%	70%
Kronosz Kiadó - Szaktárs	30%	70%
Legal Source - EBSCO	0%	100%
L'Harmattan Open Access és Archívum	30%	70%
Lippincott Williams and Wilkins (LWW)	25%	75%
Magyar Napló Kiadó - Szaktárs	30%	70%
Martin Opitz Kiadó - Szaktárs	30%	70%
MathSciNet	0%	100%
Mentor Könyvek Kiadó - Szaktárs	30%	70%

EISZ adatbázisok	EISZ Támogatás %	Intézményi önrész %
MMA Kiadó – Szaktárs	30%	70%
Múlt és Jövő – Szaktárs	30%	70%
My Organization – Clarivate	0%	100%
Nap Kiadó – Szaktárs	30%	70%
Napvilág Kiadó – Szaktárs	30%	70%
NEJM Group Journals	0%	100%
Osiris Kiadó – Szaktárs	30%	70%
Osmosis – Elsevier	0%	100%
Oxford Art Online	0%	100%
Oxford English Dictionary Online	0%	100%
Oxford Handbooks Online	0%	100%
Oxford Journals Collection	30%	70%
Oxford Music Online	0%	100%
Oxford Public International Law Online	0%	100%
Political Science Complete – EBSCO	0%	100%
Premium Journals – Elsevier	0%	100%
Proceedings of the National Academy of Sciences (PNAS)	0%	100%
Project MUSE	0%	100%
ProQuest Academic Complete	0%	100%
ProQuest Art & Architecture Archive	0%	100%
ProQuest Art, Design and Architecture Collection	0%	100%
ProQuest Central	0%	100%
ProQuest Dissertation and Theses Global	0%	100%
ProQuest Early English Books Online	0%	100%
ProQuest Historical Newspapers	0%	100%
Proquest One Academic	0%	100%
ProQuest One Business	0%	100%
Proquest One Literature	0%	100%
ProQuest Science and Technology	0%	100%
Proquest SciTech Collection	0%	100%

EISZ adatbázisok	EISZ Támogatás %	Intézményi önrész %
PsycARTICLES	0%	100%
PsycInfo	0%	100%
Reaxys - Elsevier	0%	100%
Religion & Philosophy Collection - EBSCO	0%	100%
RILM Abstracts of Music Literature	0%	100%
Royal Society of Chemistry (RSC)	30%	70%
Sage Journals	30%	70%
Sage Research Methods	0%	100%
Science Journals - Classic	0%	100%
Science Journals - Current	0%	100%
ScienceDirect - Elsevier	40%	60%
SciFinder Discovery Platform	0%	100%
SciVal - Elsevier	0%	100%
Scopus - Elsevier	15%	85%
Scopus AI - Elsevier	0%	100%
SocINDEX with Full Text	0%	100%
Springer Nature - SpringerMaterials	0%	100%
Springer Nature - SpringerProtocols	0%	100%
Springer Nature e-books	50%	50%
Springer Nature Journals	40%	60%
Statista	0%	100%
Szaktudás Kiadó - Szaktárs	30%	70%
Századvég Kiadó - Szaktárs	30%	70%
Szent István Társulat - Szaktárs	30%	70%
Tarsoly Kiadó - Szaktárs	30%	70%
Taylor and Francis eBook Collections	0%	100%
Taylor and Francis Online	30%	70%
The Cochrane Library - Wiley	0%	100%
Tinta Könyvkiadó - Szótudástár	0%	100%
Tinta Könyvkiadó - SzakKönyvTár - Szaktárs	30%	70%
TIT Gondolat Kiadó - SZAKTÁRS	0%	100%

EISZ adatbázisok	EISZ Támogatás %	Intézményi önrész %
Typotex - Interkönyv	30%	70%
Ulrichsweb - Proquest	0%	100%
UpToDate	30%	70%
USC SOÁ VHA	100%	0%
Vince Kiadó - Szaktárs	30%	70%
Web of Science - Clarivate	15%	85%
Web Services - API - Clarivate	0%	100%
Wiley Online Library Database	30%	70%
World Politics Review	0%	100%

A tagintézmények köre

2025. évben 128 intézménnyel kötött éves szerződést az MTA KIK elektronikus információszolgáltatásra és 36 határon túli intézménynek biztosított magyar nyelvű tudományos tartalmakhoz való hozzáférést..

Szakmai tevékenység

Az Elektronikus Információszolgáltatás (EISZ) Titkárság stabil maradt köszönhetően elsősorban a tagintézmények fegyelmezetttségének, a számlák időbeni befizetésének.

2025. februárban kezdődött a 2026. évre szóló igények felmérése. Az EISZ Nemzeti Programban résztvevő tagintézmények igényfelmérő ívet kaptak, amelyet két héten belül kellett visszaküldeniük kitöltve az MTA KIK EISZ Titkárság részére. A nyomtatvány tartalmazta mindazon elektronikus tudományos tartalmak listáját, amelynek szolgáltatói konzorciumi ajánlatot kívántak adni. A tagintézmények az igényfelmérőn jelezheték az arra rögzített részen, hogy az igényfelmérőn nem szereplő tartalom mellett, mely egyéb tartalmat javasolnak beszerzésre. Ezt követően az EISZ Titkárság összesítette és feldolgozta az igényfelmérés eredményeit, majd indikatív árajánlat benyújtására hívta fel a szolgáltatókat. Az indikatív árajánlatok alapján, a 2025. évi támogatási arányokkal számolva újabb igényfelmérőt küldött az EISZ Titkárság a tagintézményeknek, melyek feldolgozása a júniusi PT ülésig megtörtént.

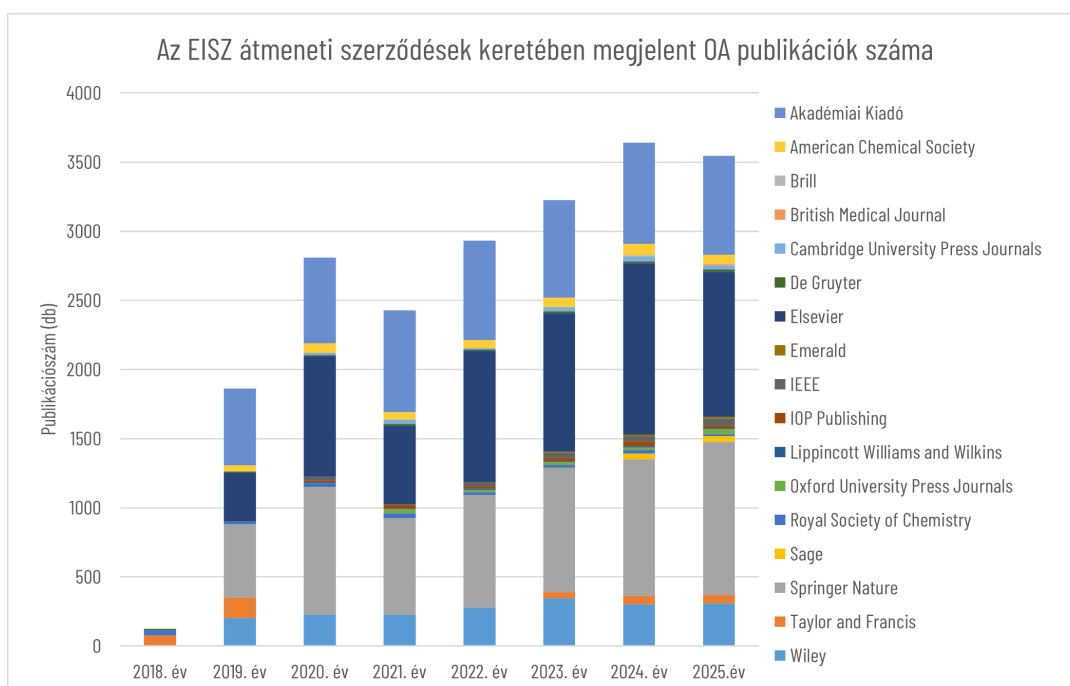
Az igényfelmérés eredményei és a szolgáltatók által benyújtott indikatív ajánlatok alapján, valamint a rendelkezésre álló költségvetési keretösszeg figyelembevételével

az EISZ Titkárság elkészítette a következő évre vonatkozó beszerzési és költségvetési tervnek két eltérő változatát. A júniusi Programtanácsi ülésen a képviselők a két változat egyikét (A verzió) elfogadták.

Az új, 2026. évre vonatkozó támogatási arányokkal július és augusztus hónapban elkészítettük az önrékszámításokat és kiküldtük az intézményi megrendelő nyilatkozatokat, melyeket 2025. szeptember 30-ig kellett visszaküldeni a tagintézményeknek.

Az október 31-ei Programtanács ülésen a végleges beszerzési és költségvetési terv elfogadásra került.

2025. év során kötött szolgáltatói szerződésekből 17 szolgáltatóval nyílt hozzáférésű folyóirat publikációk megjelenését biztosító előfizetési szerződést kötött az MTA KIK, ennek alapján a publikációs díjakra a konzorciumban résztvevő tagintézményeknek nem kellett külön költeni. Tíz kiadó korlátlan számú folyóiratcikk megjelenését biztosította. Számításaink szerint ez 3100 millió forint megtakarítást jelentett a tagintézményeknél. 2025. év során az EISZ konzorciumok read and publish szerződéseinek köszönhetően 3544 nyílt hozzáférésű tudományos közlemény jelent meg.

A magyar szakkönyvkiadókkal kötött szerződéseknek köszönhetően 2025-ben összesen 660 nyílt hozzáférésű szakkönyv volt elérhető az EISZ portfólióban.

Az év során több mint 60 kiadói webinarium szervezésében vett részt az osztály, március 27-én egy COMPASS+ felhasználói tréninget tartottunk 28 fő részvételével, április 23-án pedig egy az intézményi OA adminisztrátoroknak szóló tréninget, személyes és online részvételi lehetőséggel, összesen 20 fő részvételével. Szeptemberben a Soproni Egyetemen kihelyezett képzést tartott az EISZ Titkárság a COMPASS+ használatáról és a Soproni Egyetemre szabottan az intézmény nyílt hozzáférésű publikálási lehetőségeiről.

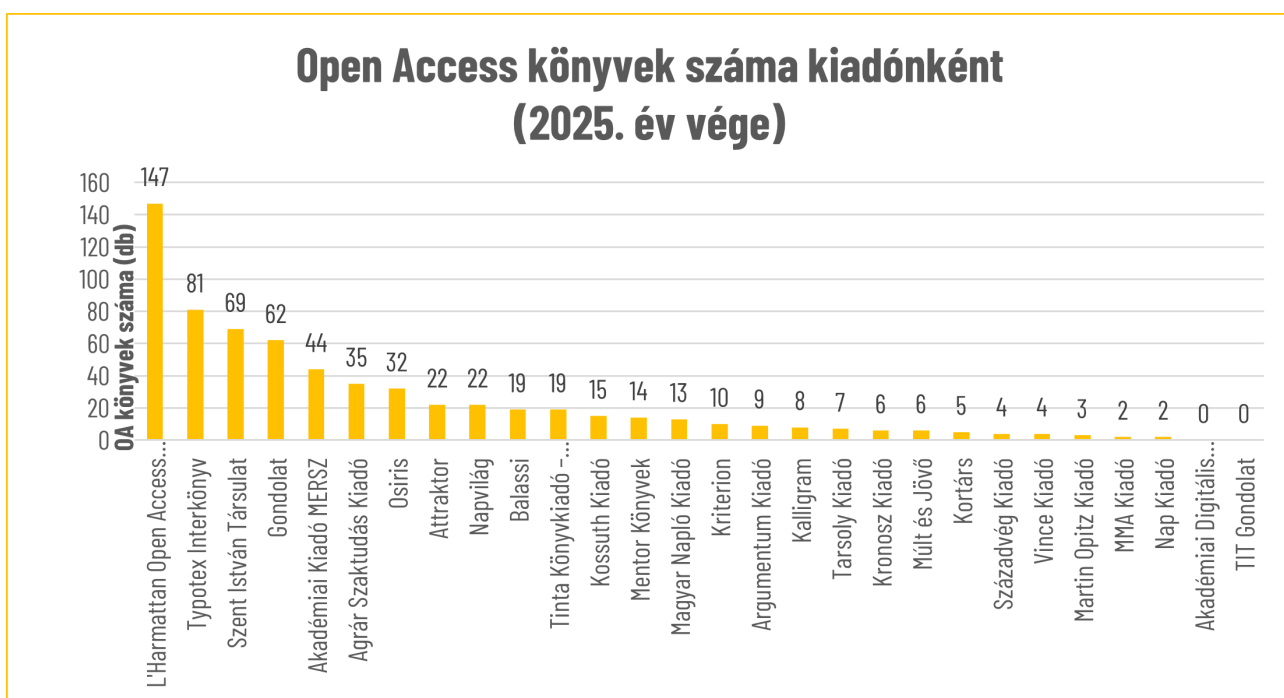
A 2025. évben a Határon túli projekt keretében 36 határon túli intézménynek biztosítottunk hozzáférést az EISZ portfóliójában elérhető összes magyar szolgáltatáshoz. 2025-ben NKFIH pályázat nem állt rendelkezésünkre a projekt külön finanszírozására, a Programtanács felhatalmazása alapján a központi keret terhére biztosítottuk a határon túli hozzáférést.

A nemzeti nyílt tudomány állásfoglalásnak megfelelően bővíteni tudtuk az open access tartalmak mennyiségét.

A COMPASS adatbázis fejlesztése érdekében 2025-ben a SKOLL Learning Technologies Kft-vel kötöttünk szerződést (ez a cég programozta a COMPASS adatbázist), a fejlesztés keretén belül a 2017-es keresőfelületet frissítettük, és automatizáltuk a COUNTER használati adatok átvitelét illetve felülvizsgáltuk az elérhető funkciók bővítését.

2025. szeptember 29 - október 2. között Kalydy Dóra részt vett az ICOLC éves összejövetelén és beszámolt az EISZ jelenlegi tevékenységéről.

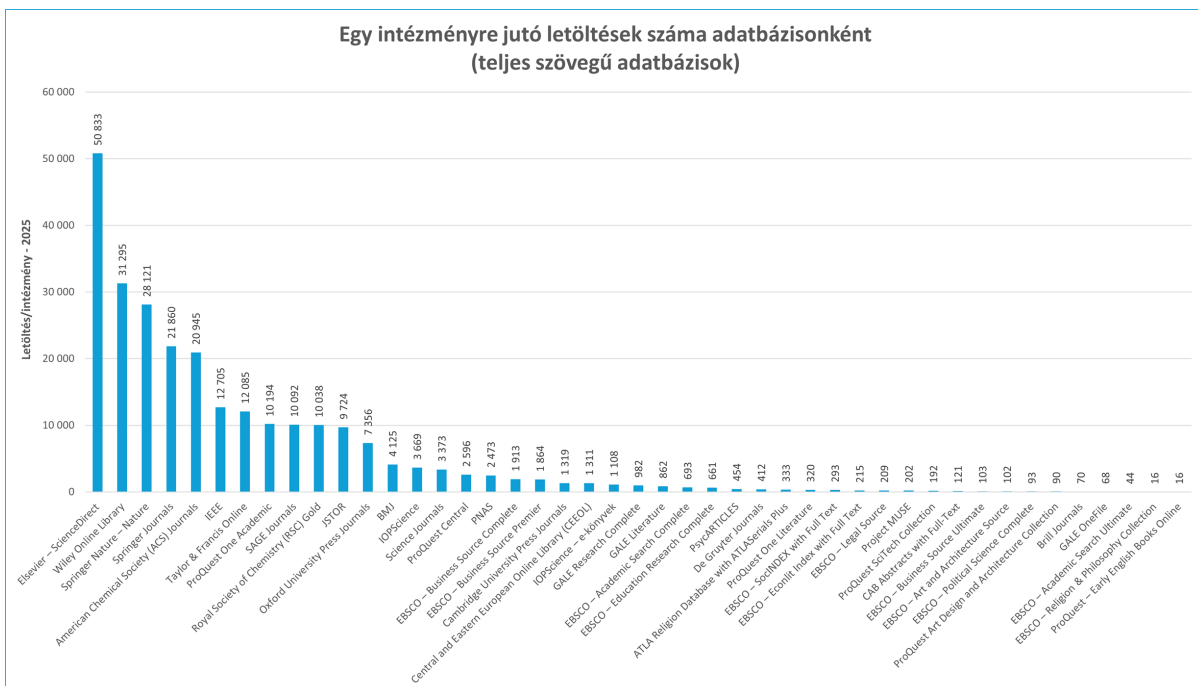
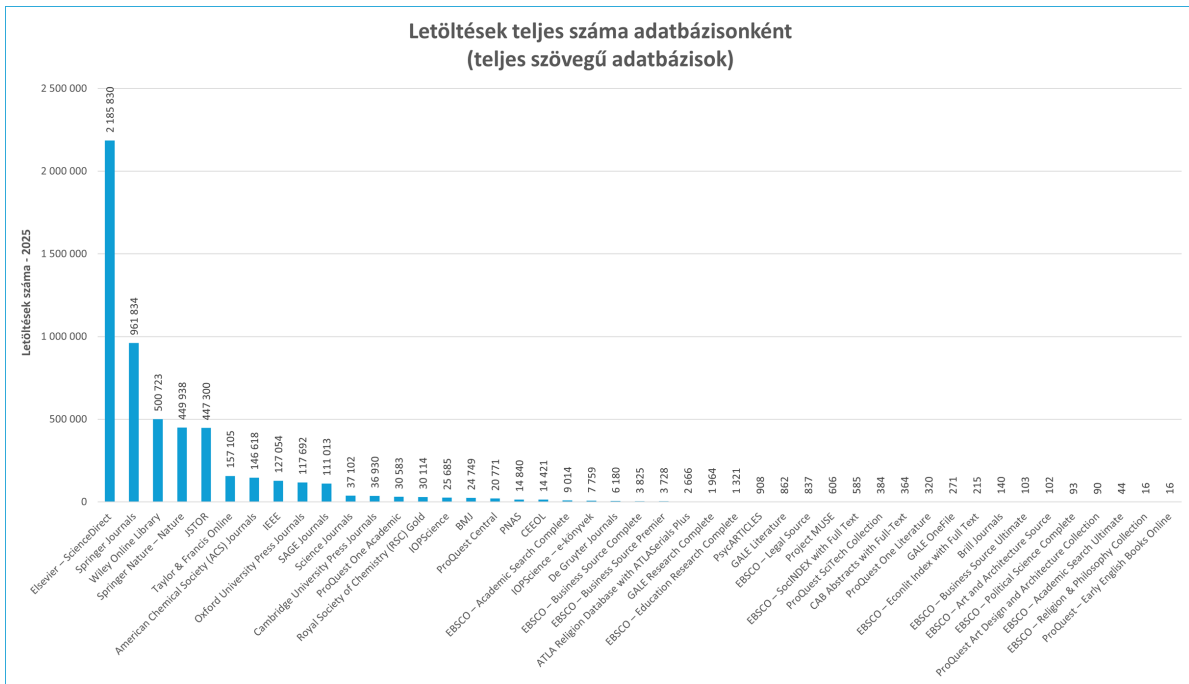
2025. november 6. került megrendezésre immár nyolcadik alkalommal a Focus on Open Science konferencia, melynek kiemelt témája a mesterséges intelligencia könyvtári hasznosítása volt.

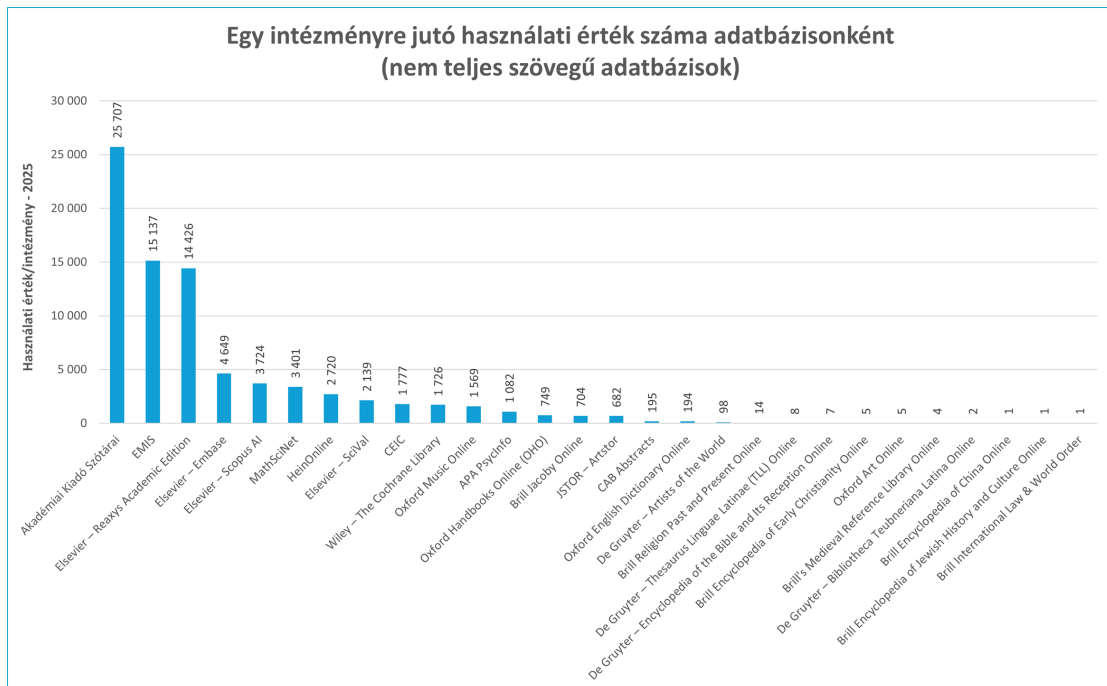
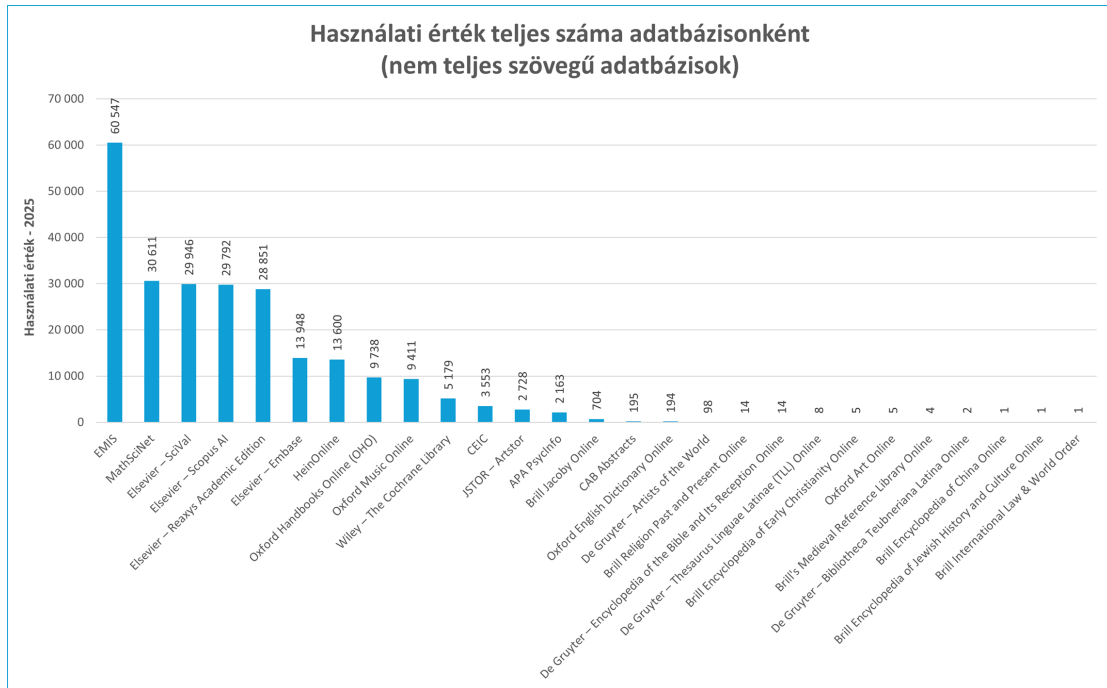
Használati statisztika

A 2025. évi teljes használati statisztikát az alábbi ábrák mutatják.

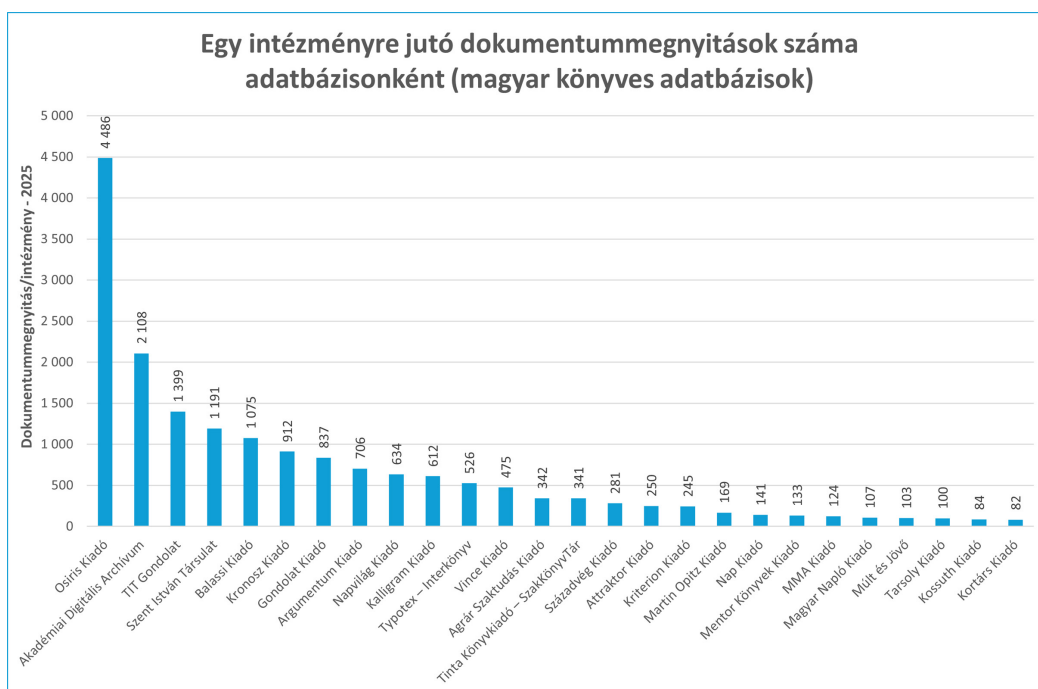
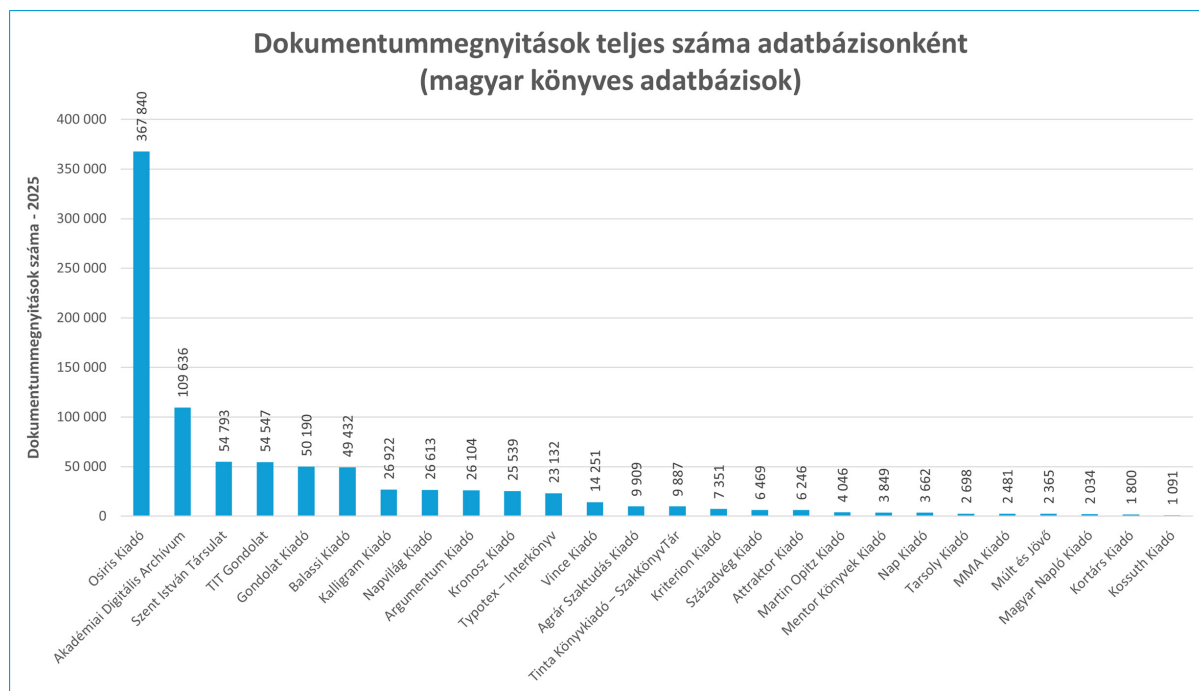
TELJES SZÖVEGŰ ADATBÁZISOK

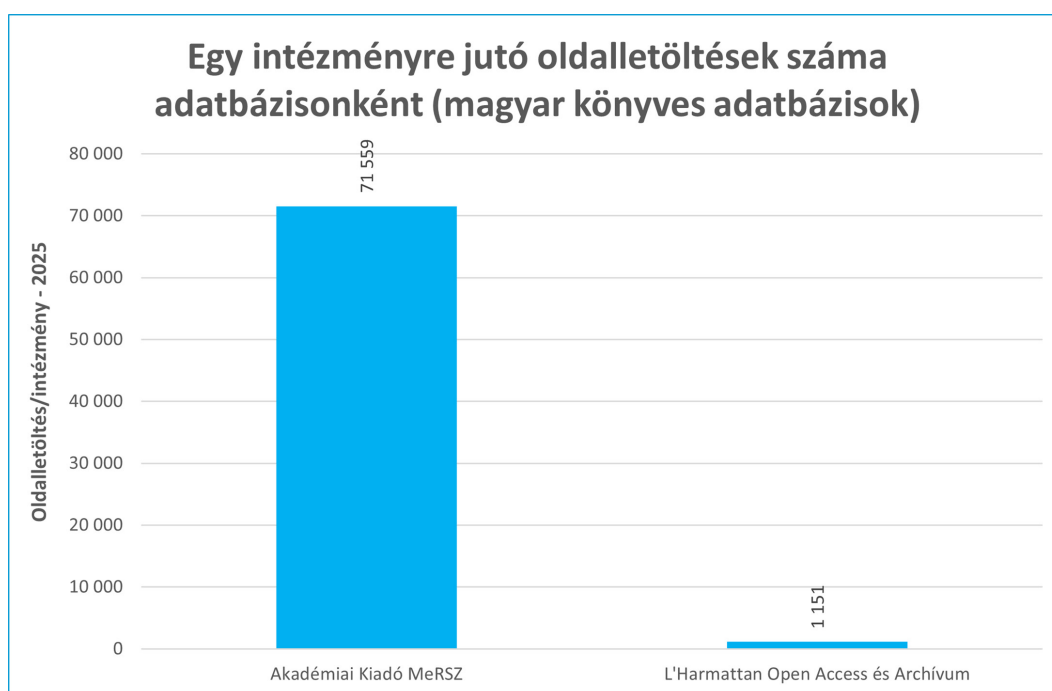
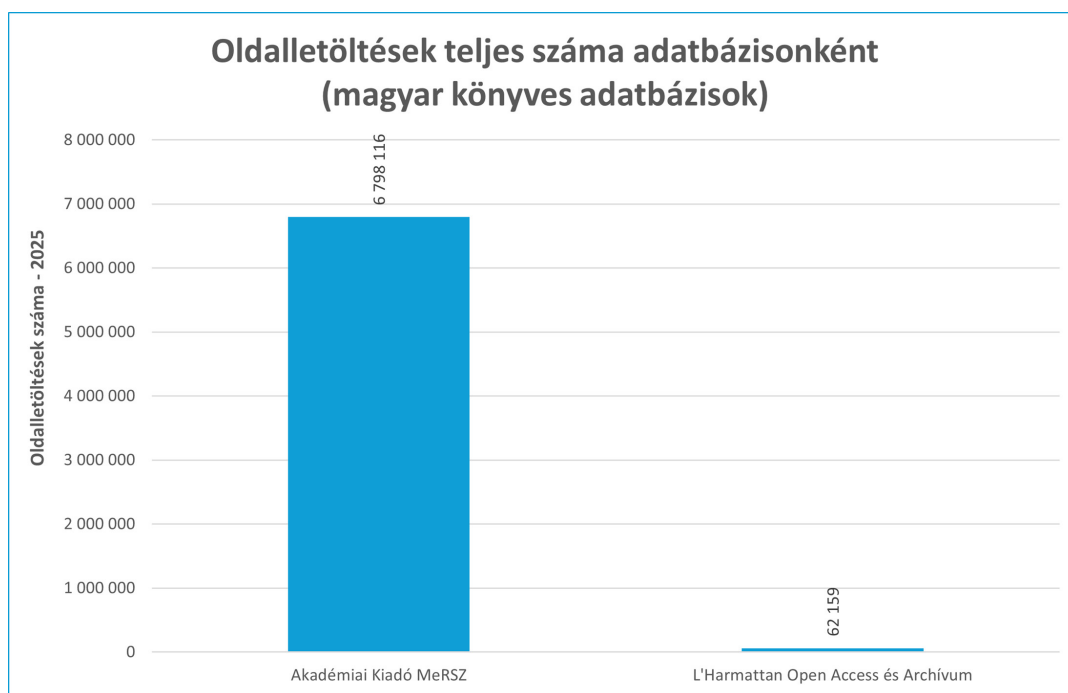

NEM TELJES SZÖVEGŰ ADATBÁZISOK

MAGYAR KÖNYVES ADATBÁZISOK

7. AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

A Levéltár ebben az évben is tovább gyarapította állományát, folytatta a begyűjtött anyag feldolgozását és ellátta a levéltári kutató- és ügyfélszolgálatot (az utóbbit leginkább az MTA Titkársága részére). Januárban szokás szerint lezártuk a tavalyi évet és elkészítettük a statisztikai beszámolókat, amelyet új formában kellett elküldenünk a Kulturális Statisztikai Adatgyűjtő Rendszernek (a levéltári statisztika független a könyvtári statisztikától).

Az iratállomány növekedése nem volt nagy, összesen 6,36 ifm anyagot vettünk át, ennek nagy része 202. Bolyai Ösztöndíj anyagához érkezett. Az év végére az iratállomány mennyisége elérte a 3973 ifm-t.

Az év elején lehetőségünk nyílt – a könyvtári vezetés jóvoltából – a Borospincében levő anyagokból újabb részeket fertőtlenítésre küldeni, ezek előkészítése is nagy munkát jelentett. Végül 55 ifm anyagot sikerült fertőtleníteni. Folytattuk az 1990 utáni elnöki anyag és az 1989 utáni főtítkári értekezletek rendezését, és ehhez elkészítettük az értekezlet napirendi pontjainak jegyzékét is. Ezen kívül a Társadalomtudományi Főosztály KGST kapcsolataival kapcsolatos anyagában és a Történettudományi Intézet egyes anyagrészeiben végeztünk középszintű rendezést.

Az év elején megbeszéléseket folytattunk az MTA Területi Akadémiai Bizottságok Titkársága vezetőjével és az Akadémiai Óvoda és Bölcsőde vezetőjével az iratkezelési szabályzatukkal kapcsolatban, majd az elkészült szabályzatokat jóváhagytuk. Ellenőrzés után jóváhagytuk az MTA Titkárság 2016–19 közötti főtítkári iratainak és az Ellenőrzési Főosztály 2019. évi iratainak levéltári megőrzését nem igénylő részéről készült selejtezési jegyzőkönyveket. Az MTA Titkárság Jogi és Igazgatási Főosztályával tanácskoztunk a titkársági iratkezelés rendjéről, az egyes szervezeti egységeknél felmerülő kérdésekről, és a Főosztály 2019 előtti levéltári anyagának az átvételéről.

A legtöbb levéltári feladat 2025-ben is kapcsolódott az MTA200 Elnökségi Bizottság által kezdeményezett könyvekhez és programokhoz. Hay Diana részt vett az MTA200 Határtalan történet bizottság munkájában, a 200 év köveihez tartozó javaslatok elkészítésében. Zsidi Bernát szócikkeket írt az elkészült kövekhez, és az 1918 utáni kövekhez tartozó magyarázatok ellenőrzésével Hay Dianát bízta meg a főtítkár.

A levéltár is sok fényképpel és dokumentummal, illetve az ezekhez tartozó szakmai feljegyzésekkel járult hozzá a Nemzeti Múzeumban megrendezett *Varázshatalom* kiállításához. A nyár elején, a főtítkárhelyettes felkérésére, Hay Diana lektorálta a Bicskei Éva által szerkesztett *Intézmény-, épület- és gyűjteménytörténet – 200 éves a Magyar Tudományos Akadémia* című kötetet.

Nyáron Varga Júlia szerkesztő-műsorvezetőnek (Rádió Bézs-Üveggarang) beszélt Hay Diana az Akadémia elmúlt 200 évéről, a felvétel szeptember 24-én került adásba.

Október 2-án Zsidi Bernát a „*Határvonalhoz értünk.*” Az 1994-es akadémiai törvény elfogadásának három szakasza” című előadásával részt vett a II. Filozófiai és Történettudományok Osztálya Fejezetek a Magyar Tudományos Akadémia 200 éves történetéből című nyitórendezvényén.

2025 novemberében, a jubileumi Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából Hay Diana több előadást tartott, november 10-én a *Nők a tudományban – elődök, kortársak* című programon *Tudósok a Nők a tudomány fellegvárában* című kötetben címmel, november 11-én a *Tudomány és Parlament – 2025. A tudomány és a politika együttműködése a Magyar Tudományos Akadémia kétszáz éves tapasztalatainak tükrében* program keretében az egyik bevezető előadást tartotta, *Triantonól a politikai rendszerváltozásig* címen. December 3-án pedig a *200 éves a Magyar Tudomá-*

nyos Akadémia Intézmény-, Épület- és Gyűjteménytörténet című könyv bemutatóján tartott egy ismertető előadást, december 4-én pedig a Könyvtári Bizottságnak mutatta be a Levéltár felépítését, működését és különleges dokumentumait.

2025 novemberére megjelent Hay Diana – Szögi László: *A Magyar Tudományos Akadémiai képes története magyarul és angolul*, ennek előkészítése még 2025-ben is sok munkát adott a szerzőknek. A novemberi ünnepi közgyűlésen az angol kiadást kapták ajándékba a külföldi vendégek, a magyar nyelvű kiadványt pedig megkapta minden hazai akadémikus.

Az őszi folyamán lezajlott a levéltárban a belső ellenőr és a levéltári szakfelügyelő vizsgálata is.

Zsidi Bernát 2025-ben is részt vett a könyvtár közösségi média csapatának a munkájában, és a Levéltár munkatársai is készítettek apró történeteket a könyvtári Facebook-ra.

A 200 éves évfordulóra való készülés a kutatóforgalomban is meglátszott, így 2025-ben 31 kutató kért és kapott kutatási engedélyt. A kutatók 186 alkalommal 524 raktári egységnyi anyagot kaptak kézhez és 197 oldal másolatot készítettünk részükre. 7 fotójegyet állítottunk ki és 24 esetben írásbeli választ adtunk nekik.

Az ügyfélszolgálati statisztika a következő volt: az MTA Titkárságának (és más érdeklődőnek) 54 esetben (ebből 37 esetben írásban is) adtunk felvilágosítást vagy kerestünk elő iratot. Munkaviszony-igazoláshoz 8 esetben kerestünk elő anyagot vagy írtunk levelet arról, hogy hol található az anyag.

Hay Diana, Molnár Andrea és Horányi Károly 2025 nyaratól szorgalmasan végezte a könyvtár 200 éves történetéről szóló könyv szerkesztését. Miután a szerzők nagy része leadta a tanulmányát, Hay Diana és Molnár Andrea elkezdték

te a szerkesztői javításokat, Budai-Király Tímea pedig a szövegszerkesztést. Közben folyamatosan egyeztettek a szerzőkkel. Horányi Károly összegyűjtötte a könyvhöz tartozó képanyagot, és az év végén elkezdődött a könyv tördelése.

Zsidi Bernát és Hay Diana részt vettek a Magyar Levéltárosok Egyesülete 2025. május 20–22. között Balatonfenyvesen rendezett vándorgyűlésén.

Fóris-Paládi Renáta a 2024/25. tanévre elnyert Visegrad Scholarship ösztöndíj segítségével május-júliusban az ungvári levéltárakban és az egyetemen kutatózott. Az ösztöndíj keretében pedig már áprilisban két ukrán nyelvű vendégoktatói előadást tartott az 1991-1994 közötti magyar-ukrán államközi kapcsolatokról és a magyarországi levéltári kutatások lehetőségeiről az alábbi címeken: *A tudományos-kutatói munka sajátosságai Magyarország jelenkori levéltári rendszerében*, (2025. április 2.) és *Az ukrán-magyar államközi kapcsolatok kiépítésének kezdetleges szakaszai, 1990-1991* (2025. április 29.).

8. TUDOMÁNYOS ÉS SZAKÉRTŐI MUNKA

8.1 MUNKATÁRSOK TAGSÁGA, TESTÜLETI TEVÉKENYSÉGE

Babus Antal

MTA Köztestülete, Nyelv- és Irodalomtudományok
Osztálya
Magyar Írószövetség Felügyelő Bizottsága tagja
Magyar Írószövetség Arany János Alapítvány kuratóriumi
tagja

Bató Zsuzsa

MKE Tudományos és Szakkönyvtári Szekció

Bedecs László

Szépírók Társasága

Bereiné Vasas Andrea

Magyar Irodalomterápiás Társaság

Boldog-Bernád István

MTA Köztestülete, Nyelv- és Irodalomtudományok
Osztálya

Csabai Ágnes

Református Egyház Doktorok Kollégiuma

Dávid Nóra

MTA köztestülete
The Enoch Seminar
European Association of Biblical Studies
Kőrösi Csoma Társaság
Magyar Hebraisztikai Társaság
Magyar Ókortudományi Társaság
Society of Biblical Literature
Journal for the Study of the Pseudepigrapha című
folyóirat szerkesztőbizottság tagja
Sapiens Ubique Civis szerkesztőbizottsági tagja

Dévényi Kinga

MTA Köztestülete
MTA Orientalisztikai Bizottság
Kőrösi Csoma Társaság, választmányi tag
UEAI (Union Européenne des Arabisants et Islamisants)
TIMA (The Islamic Manuscript Association)
Magyar-Egyiptomi Baráti Társaság
Magyar-Iráni Baráti Társaság
Journal of Arabic and Islamic Studies című folyóirat
szerkesztőbizottság tagja
The Arabist. Budapest Studies in Arabic című folyóirat
társzerkesztője

Faragó-Szilvási Tibor

HUNOR, Open Access munkacsoport vezető

Fejős Edina

Magyar Irodalomterápiás Társaság

Ferenczi Roland

MTA Köztestülete
European Association for South Asian Studies (EASAS)
European Network of Dravidian Studies (ENDS)
Kőrösi Csoma Társaság
Magyar-Indiai Baráti Társaság tagja
Magyar Ókortudományi Társaság
TamiLex lexikográfiai projekt (rendes tag)

Fóris-Paládi Renáta

Magyar Levéltárosok Egyesülete
MTA Magyar-Ukrán Történész Vegyes Bizottság

Gyuricza Andrea

MKE Tudományos és Szakkönyvtári Szekció

Hay Diana

Magyar Levéltárosok Egyesülete

Holl András

Nemzeti Open Science Tanácsadó Testület tagja
HUNGARNET elnökségi tagja
NETWORKSHOP Program Bizottság tagja
HRDA koordinátor
EOSC Task Force Long Term Data Preservation tagja
ALLEA (All European Academies) Permanent Working Group Intellectual Property Rights (PWGIPR) tagja

Horányi Károly

Szabó Lőrinc Alapítvány kuratóriumának tagja

Isztray Simon

Magyar Goethe Társaság

Jablonkay Judit

Kőrösi Csoma Társaság

Kalydy Dóra

Magyar Könyvtárosok Egyesülete alelnök (2023. májustól)
MKE Társadalomtudományi Szekció tag
MKE Tudományos és Szakkönyvtári Szekció elnöke
Hungarnet Díj Bizottsági tag
LIBER Citizen Science Working Group tag
LIBER Executive Board tag (2022. július 7-től)
LIBER Conference Programme Committee tag

Kasza Zsófia

RDA-HU és MARC21 Munkacsoport (MNMKK OSZK)
Országos Könyvtári Szabványosítási Bizottság
MOKKA Egyesület (titkár)

Kelecsényi Ágnes

Kőrösi Csoma Társaság
Magyar-Indiai Baráti Társaság

Kónya Franciska

MTA Köztestülete, Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya
Magyar 18. Század Kutató Társaság

Krähling Edit

Ókortudományi Társaság

Molnár Andrea

Sasakawa Young Leaders Fellowship Fund kuratóriumi tagja
Magyar Goethe Társaság tagja

Monok István

Acta Comeniana (Praha), Tudományos Tanács tagja
Apulum. Historia et Patrimonium, Alba Iulia, Tudományos Tanács tagja
Associazione Culturale Italoungherese del Friuli Venezia Giulia „Pier Paolo Vergerio” (Trieste), socio onorario
Bibliotheca Apostolica Vaticana, BAVIC tudományos tanács tagja
Budapest "A Világ Könyvfővárosa" Szakmai Tanácsadó Testület tagja
Centro di Studi Adria-Danubio (Trieste), socio onorario
Crisopoli. Bolletino del Museo Bodoniano di Parma, Tudományos Tanács tagja
Erdélyi évszázadok. A Kolozsvári Magyar Történeti Intézet Évkönyve, szerkesztőbizottsági tag
Erdélyi Múzeum, Kolozsvár, szerkesztőbizottsági tag
Evangélikus Országos Gyűjtemények, Országos Igazgatótanács, elnök
Gesellschaft für Buchforschung in Österreich, Wien-Heidelberg tagja
Gróf Mikó Imre Alapítvány az Erdélyi Múzeum Egyesület támogatására, elnök
Histoire et civilisation du livre. Revue internationale, Genève, Droz, szerkesztőbizottsági tag
Kaleidoscope – Integrált Művelődés- Tudomány- és Orvostörténeti Lap. Kaleidoscope – Integrated Magazine of History of Science, Culture and Medicine, szerkesztőbizottsági tag
Kuratorium des Ungarischen Institut München e. V., tag
Livro, Revista do Núcleo de Estudos do Livro e da Edição, Sao Paulo, Brazília, Tudományos Tanács tagja

Lymbus. Magyarságtudományi forrásközlemények, szerkesztőbizottsági tag
 Magyar 18. század Kutató Társaság tagja
 Magyar Elektronikus Könyvtár Egyesület tagja
 Magyar Irodalomtörténeti Társaság tagja
 Magyar Könyvszemle, főszerkesztő
 Magyar Történelmi Társulat tagja
 MTA Bicentenáriumi Ünnepeket Előkészítő Elnöki Bizottság tagja
 MTA Elnökség állandó tagja
 MTA Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottság tagja
 MTA Könyvtártörténeti és Bibliográfiai Munkabizottság, elnök
 MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság tagja
 MTA Művelődéstörténeti Bizottság tagja
 MTA Székház Rekonstrukciós Szakértői Elnöki Bizottság tagja
 Nemzetközi Magyarságtudományi Társaság, társelnök
 Per aspera ad astra. A Pécsi Tudományegyetem egyetem- és művelődéstörténeti folyóirata, Tudományos Tanács tagja
 Polymatheia. Művelődés- és Neveléstörténeti Folyóirat, szerkesztőbizottsági tag
 Revista Română de istorie a Cărtii. București, Biblioteca Natională a României, szerkesztőbizottsági tag
 Studia historica Adriatica ac Danubiana. Periodico delle relazioni storico-culturali tra i paesi dell'area adriatico-danubiana (Trieste), Tudományos Bizottság tagja
 Ungarn Jahrbuch, München, szerkesztőbizottsági tag
 WEB-FU – Elektronische Beiträge des Instituts für Finnougristik, Universität Wien, Institut für Europäische und Vergleichende Sprach- und Literaturwissenschaft, Tudományos Tanács tagja

Nagy Ágnes

MKE Tudományos és Szakkönyvtári Szekció

Novák Béla

Magyar Levéltárosok Egyesülete

Orosz Gergely

Kőrösi Csoma Társaság

Tibet Társaság

International Association of Tibetan Studies

Rottár Máté

Kőrösi Csoma Társaság

Sallai Ágnes

Magyar Biológiai Társaság: Állattani Szakosztály,

Ökológiai Szakosztály

Severino-Varsányi Orsolya

MTA köztestülete

Kőrösi Csoma Társaság

Magyar Patrisztikai társaság

Stumpf Anna

Kőrösi Csoma Társaság

Szegedi Nóra

MKE Tudományos és Szakkönyvtári Szekció

Magyar Fenomenológiai Egyesület

Magyar Filozófiai Szemle szerkesztőségi tag

Sziklay Cs. Mónika

Csokonai Vitéz Mihály Irodalmi és Művészeti Társaság (Hévíz) alelnök

Magyar Történelmi Társulat

Tokaj-Hegyalja Egyetem Regionális Történeti és Művelődéskutató Tanszék külső tag

Tatár Sándor

Magyar Irodalmi Szerzői Jogvédő és Jogkezelő Egyesület

Magyar Műfordítók Egyesülete

Szépírók Társasága

Die Kogge : Europäische Autorenvereinigung (nemzetközi írószervezet)

Vágvölgyi Dávid

Pro Regno Hungariae Alapítvány

Zsidi Bernát

Magyar Levéltárosok Egyesülete
Magyar Történelmi Társulat

Visy Beatrix

MTA Köztestületi tag
Bázis Egyesület
Szépirók Társasága
Babits Mihály Kutatócsoport
Mészöly Miklós Egyesület
MKE Olvasószolgálati Szekció - folyamatban

Babus Antal tárlatvezetése a Borúra derű kiállításon

8.2 Szakmai programok külföldön

A Keleti Gyűjtemény munkatársaink többsége konferencia részvétellel összefüggésben, de egyszersmind intézményközi kapcsolataink építése, ill. ápolása céljából látogatott külföldi szakmai rendezvényekre az év folyamán. (Részletesebben az előadásoknál kerül kifejtésre.) Ezen kívül Stumpf Anna az MTA-TÜBA akadémiaközi ösztöndíjas kutatóúton töltött 2 hónapot Isztambulban. (2025. október 25. – december 21.)

8.3 Könyvkiadás

Varsányi Orsolya (ford.) – Dévényi Kinga (bev., jegyz., szerk.) – Jablonkay Judit (bev.): Dombay Ferenc, *A mór arab nyelv grammatikája a népnyelvi használat szerint : Latin – mór-arab szószedettel*. Budapest: Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ, 2025. 365 p.

The Kaufmann Haggadah (Facsimile Edition) (gyűjtői facsimile díszkiadás) + Shalev-Eyni, Sarit – Nóra, Dávid: *The Kaufmann Haggadah. Studies for the Facsimile Edition*. Budapest – Szekszárd: Library and Information Centre of the Hungarian Academy of Sciences – Schöck ArtPrint, 2025. 87 p.

Szalai Béla. *Mindenhol beszélnek a török futását: A magyar történelem kortárs metszeteken, 1687–1688*. Budapest: Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ – Országos Széchényi Könyvtár, 2025. [10], 312 p.

Szalai Béla. *Elcsendesül a hadak útja: A magyar történelem kortárs metszeteken, 1689–1699*. Szerk. Csíkszentsimoni Veress Péter. Budapest: Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ – Országos Széchényi Könyvtár, 2025.

Babus Antal. *Borúra derű: A 200 éves Akadémia kincsei*. Budapest: Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ, 2025.

Horváth József – Kónya Franciska. *A nagyszombati, a kassai és a kolozsvári jezsuita felsőfokú iskolák promóciós könyveinek bibliográfiája*. Budapest: Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ, 2025.

A világ és Magyarország, ahogy a Bécsi Magyar Hírmondó szerkesztői látták. Válogatta, a bevezetést és a jegyzeteket írta Zvara Edina. Budapest: MTA KIK – Kossuth Kiadó, 2025.

Papp Ingrid (közr.). *A könyv a kora újkori Kárpát-medence művelődésében: Kiadás, befogadás, használat*. Közreadja a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ és a Magyar Kutatási Hálózat Bölcsészettudományi Kutatóközpont Irodalomtudományi Intézete. Budapest: Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ, 2025.

Quaglia, Fabrizio (compil.): 'Questa terra è di Dio. Questo libro è il mio.' *Catalogue of Fifteenth- to Eighteenth Century Books from the David Kaufmann Collection*. Budapest: Library and Information Centre of the Hungarian Academy of Sciences, 2025. 772 p.

Horas tuas, quas breves, immortalibus operibus vove – A Rozsondai házaspár ajándéka a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárában. Szerk. Monok István. Budapest: MTA Könyvtár és Információs Központ, 2025.

Celebrating 200 Years of the Hungarian Academy of Sciences – A Chamber Exhibition at UNESCO Headquarters, Paris, 11 December 2025. Szerk. Vas Viktória. Budapest: MTA Könyvtár és Információs Központ, 2025.

8.4 PUBLIKÁCIÓK

Babus Antal

Borúra derű: A 200 éves Akadémia kincsei. Budapest: MTA Könyvtár és Információs Központ, 2025.

Illyés, Mária; Babus, Antal (szerk.). *Illyés Gyula válogatott levelezés 1913–1933*. Budapest: MMA Kiadó, 2025.

Budai Petra

A Nemzeti Casino könyvtára. In: *Háromkő. Könyv, könyvtár, könyvtáros* 3. (2025). 1–2. 49.

Gyuricza Andrea

(sajtó alá rendezte). *A Széchenyi-lakomák emlékkönyve 1883–1938: Hasonmás kiadás: Serlegbeszéddek 1864–1938–1944*. Budapest: Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ, 2025.

„Serlegbeszéddek 1864–1938–1944.” In: *A Széchenyi-lakomák emlékkönyve 1883–1938*. Budapest: Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ, 2025. 281–287.

Hay Diana

Hay, Diana; Szögi, László. *A Magyar Tudományos Akadémia képes története 1825–2025*. Budapest: Magyar Tudományos Akadémia – ELTE Humán Tudományok Kutatóközpontja, 2025.

Holl András

Dömölki, Bálint; Havass, Miklós; Langer, Tamás; Holl, András. „Az NJSZT Informatikatörténeti Fórum honlapjának megőrzése az 'örökkévalóság' számára.” In: Tick József; Kokas Károly; Holl András (szerk.), *Oktatási, kutatási és közgyűjteményi infrastruktúrák és tartalmak: digitális transzformáció felsőfokon. Workshop 2025*. Budapest: Hungarnet Egyesület, 2025. 122–130.

Horváth Dániel

Horváth, Dániel; Pálinkó, Éva. *A Lendület Program a csoportvezetők szemével: Összehasonlító elemzés*. Budapest: MTA Könyvtár és Információs Központ Tudományelemzési és Tudománypolitikai Osztály, 2025.

Soós, S.; Horváth, D.: *Az akadémikusok tudományos teljesítményének szerkezeti jellemzői a tudománymetria nézőpontjából*. Kézirat, 2025 (megjelenés alatt).

Kalydy Dóra

„Un programme de science citoyenne pour collecter des étiquettes du vin de Tokaj-Hegyalja.” In: Michel Figeac; Monok István (szerk.), *Tokaj-Sauternes: deux vignobles d'exception*. Bordeaux: Presses Universitaires de Bordeaux, 2025. 129–137.

Kalydy, Dóra (interjúalany); Antal Istvánné. „Közösségi tudomány – közösségi könyvtár.” *Háromkő: Könyv Könyvtár Könyvtáros* 3, no. 6 (2025): 6–7.

„Citizen science roadshow in Hungary.” *Citaliste* 24, no. 47 (2025): 3–6.

Kiss Anna

Korszerű módszerek a tudománykommunikáció vizsgálatában: a sporttáplálkozás-tudomány társadalmi reprezentációja. Kézirat, 2025, megjelenés alatt

Kiss et al. (2025). Conveying sport nutrition information in YouTube videos: a qualitative content analysis of dietary advice and ways of communication. *Current Developments in Nutrition*, 107525. DOI: 10.1016/j.cdnut.2025.107525.

Kónya Franciska

Horváth, József; Kónya, Franciska (szerk.). *A nagyszombati, a kassai és a kolozsvári jezsuita felsőfokú iskolák promóciós könyveinek bibliográfiája*. Budapest: MTA Könyvtár és Információs Központ, 2025.

Máté Ágnes

Báthory Griseldis (1569-1590) A majdnem lengyel királyné. Pécs, Magyarország, Kronosz Kiadó, 353 p.

Eurialus, a ló, és a Historia de duobus amantibus spanyol és lengyel illusztrációi a 16. századból. In: Békés, Enikő; Kasza, Péter; Molnár, Dávid (szerk.) *Sodalitates quondam et nunc = Tudós társaságok egykor és ma.* Szeged, Magyarország, Lazi Könyvkiadó, ELTE HTK Irodalomtudományi Kutatóintézet (2025) 524 p. pp. 285-298. 13 p.

„Semmi új a Nap alatt: Kiss Aladár, Eurial és Lukrécia (1929).” *Antikvitás és Reneszánsz* 15, no. 1 (2025): 275-286.

„Lucretia, az író nő...” In: Papp Ingrid (szerk.), *A könyv a kora újkori Kárpát-medence művelődésében.* Budapest: MTA Könyvtár és Információs Központ, 2025. 189-202.

Monok István

Beilleszkedni egy európai birodalomba: A könyvtár- és az olvasmánytörténet tanításai, 1670-1826. Budapest - Sárospatak: L'Harmattan - Tokaj-Hegyalja Egyetem, 2025.

„Az MTA Könyvtár, Levéltár és Információs Központ a bicentenáriumi ünnepek után.” *Magyar Tudomány* 186, no. 1 (2025): 57-61.

„Az iskolai és az iskolán kívüli élet a 16-18. században.” *Antikvitás és Reneszánsz* 15, no. 1 (2025): 199-207.

„Az olvasási és az olvasmánybeszerzési szokások a XVII. századi Magyarországon.” *Irodalmi Magazin* 13, no. 1 (2025): 73-78.

Pálinkó Éva

Horváth, Dániel; Pálinkó, Éva. *A Lendület Program a csoportvezetők szemével: Összehasonlító elemzés.* Budapest: MTA Könyvtár és Információs Központ Tudományelemzési és Tudománypolitikai Osztály, 2025.

Soós Sándor

Borsi, Balázs; Vida, Zsófia; Soós, Sándor. „Keyword standardization and restructuring: the impact on analysing network-based science maps in innovation management research.” *Scientometrics* 130, no. 2 (2025): 593-617.

Soós, S.; Horváth, D.: *Az akadémikusok tudományos teljesítményének szerkezeti jellemzői a tudománymetria nézőpontjából.* Kézirat, 2025 (megjelenés alatt).

Kohus, Z., Lendvai, G. F., Vizvári, D., Demeter, M., Soós, S., Kerekes, B. B., & Lukács, E. (2025). Exploring the collaboration networks between highly cited researchers in highly cited papers. *Scientometrics*, <https://doi.org/10.1007/s11192-025-05443-7>.

Szegedi Nóra

„A szeretet rendje és an-archiája.” *Pannonhalmi Szemle* 33, no. 2 (2025): 51-59.

Sziklay Cs. Mónika

„Miről tanúskodik az Erdélyi Tár Katona-okirata?” *Irodalomtörténeti Közlemények* 129, no. 2 (2025): 242-246.

Tompa Orsolya

Tompa, Orsolya et al. „Fifteen Years of NOVA Food-Processing Classification...” *Nutrition Reviews* 83, no. 4 (2025): 771-791.

Tóvizi Ágnes

„Az esztergomi egyházmegye misekönyve.” In: Endrődi Gábor et al. (szerk.), *MS mester és kora.* Budapest: Szépművészeti Múzeum, 2025. 303-304.

„Paulus Crosnensis dicsőítő költeményei.” In: *MS mester és kora.* Budapest: Szépművészeti Múzeum, 2025. 325-327.

Vida Zsófia

Borsi, Balázs; Vida, Zsófia; Soós, Sándor. „Keyword standardization and restructuring: the impact on analysing network-based science maps in innovation management research.” *Scientometrics* 130, no. 2 (2025): 593–617.

8.5 ELŐADÁSOK, PREZENTÁCIÓK, INTERJÚK**Babus Antal**

Előadás

Madách-dokumentumok az MTA gyűjteményében. Előadás. Alsósztrégova, Madách-kastély, 2025. március 26.

Assisi Szent Ferenc szerepe Fülep Lajos megtérésében. Előadás. Gyöngyös, Gyöngyösi Ferences Könyvtár, 2025. szeptember 20.

A mindent-olvasás igézetében. A 80 éves Márkus Béla köszöntése. Előadás. Petőfi Irodalmi Múzeum, 2025. december 2.

TV, rádió, interjú

Babus, Antal (interjúalany). „Akönyvet érezni is kell, nemcsak olvasni: Az MTA könyvtárában, ősnymtatványok és antikvák társaságában beszélgettünk Babus Antal irodalomtörténéssel.” *Magyar Krónika: Közéleti és Kulturális Havi* 113 (2025): 182–185.

Babus, Antal (interjúalany). *A könyv, mint műtárgy.* M5 TV, Magyar Krónika, 2025. augusztus 16.

Babus, Antal (interjúalany). *Nyilatkozat a Borúra derű c. kiállításáról.* Duna TV, Család-barát, 2025. november 26.

Dávid Nóra

Zsidó csoportok a kereszténység születésekor (2025. május 21. Egyetemi Tavasz)

The Sin of the Angels and the Origin of Female Ornamentation (2025. június 24. Annual Meeting of the European Association of Biblical Studies, University of Uppsala, Sweden)

Genizah Fragments on Healing from the Kaufmann Collection (2025. június 26. International Meeting of the Society of Biblical Studies, Uppsala, Sweden)

“For God Made all Things Good in Their Order” (Test. Napht. 2:8) – The Testaments of the Twelve Patriarchs in Light of the Watchers’ Tradition (2025. augusztus 26. XXXVI. Internationale Bibelkonferenz, Szeged)

Introduction to the History of the Kaufmann Collection (2025. szeptember 11. Gesher l'Europa: At the Source, Hungary, LHAS)

The Scheiber Collection (2025. szeptember 11. Gesher l'Europa: At the Source, Hungary, LHAS)

Genizot in the Kaufmann Collection (2025. szeptember 11. Gesher l'Europa: At the Source, Hungary, LHAS)

Fáktól a drágakövekig. Természetismeret Henok könyvében (2025. szeptember 18. A Kőrösi Csoma Társaság felolvasóestje)

The Kaufmann Collection of the Oriental Collection, LHAS (2025. november 15. Gesher l'Europa: At the Source, National Library of Israel, Jerusalem)

Places of Gathering and Prayer in the Danubian Provinces of the Roman Empire (2025. november 25. Österreichische Akademie der Wissenschaften, Wien, Accomodation and Living in Sacred Context)

Kaufmann Dávid és gyűjteménye (2025. november 27. 200 éves a Magyar Tudományos Akadémia, Történettudományi kutatások Szegeden, Szeged)

Ferenczi Roland

From sheep to bird: The semantic history of the word 'varuṭai'. II. TamiLex Conference: On words and what they mean. (2025. február 13. EFE0, Puducherry, India)

Szentkatolnai Bálint Gábor, az első magyar tamilista. (2025. március 19. Online előadás a Magyar-Indiai Baráti Társaság szervezésében)

Gábor Bálint de Szentkatolna and the Studia Tamulica. (2025. augusztus 26. Classical Tamil Summer Seminar, MTA KIK, Budapest.)

Pigs on the Wall: A Tamil-Sanskrit Dialogue on War Machines and Fortification Devices. (2025. szeptember 10. 35. Deutscher Orientalistentag, Erlangen. egyúttal elnöke és szervezője a Physical and Emotional Thresholds in Ancient South Asian Literature szekciónak.)

Setting a Legendary Scene: An Imagined Topography of Pukār in the Paṭṭiṇappālai. (2025. október 2. European Conference of South Asian Studies, Heidelberg.)

Mustard and Pigs, or How to Defend Yourself Against the Enemy (2025. november 4. TamiLex Monthly Seminar [hibrid esemény], Universität Hamburg.)

Fóris-Paládi Renáta

A tudományos-kutatói munka sajátosságai Magyarország jelenkori levéltári rendszerében, Visegrad Scholarship előadás, 2025. április 2.)

Az ukrán-magyar államközi kapcsolatok kiépítésének kezdetleges szakaszai, 1990-1991, Visegrad Scholarship előadás, 2025. április 29.)

„Újszomszédi viszony: a magyar-ukrán államközi kapcsolatok 1991-1994 között” IV. Országos Jelenkortörténeti Konferencia, 2025. szeptember

Isztray Simon

A háború tapasztalata és az etika (Jan Patočka és Emmanuel Lévinas). Mi az etika ma? ELTE HTK Filozófiai Kutatóintézet, MTA Lendület Értékek és Tudomány és Magyar Filozófia Kutatócsoport konferenciája. 2025. december 4.

Illényi János Kázmér

2025. október 7., A fordítástörténeti kutatás gyakorlatai című műhelykonferencia, ELTE HTK Irodalomtudományi Intézet, Radó Antal élete és művei a fordítói munka keresztmetszetében c. előadás.

Kasza Zsófia

Oktatás: az OSZK Könyvtári Intézet által meghirdetett, *Forrásleírás és -hozzáférés a 21. században* című továbbképzési programban (2025. szeptember 19-21.; 2025 november 18-21.)

Haász Antallal közösen: *Az ALMA-platform bevezetése az MTA Könyvtár és Információs Központban.* MOKKA Egyesület közgyűlés, 2025. október 20.

Máté Ágnes

I manoscritti della Historia de duobus amantibus di Enea Silvio Piccolomini nelle biblioteche italiane (Italia, Città del Vaticano). Relazioni transnazionali e transfer culturale tra Napoli e Buda dal Trecento al Settecento záró workshop, MTA-CNR bilaterális együttműködés NKM2023-9/2025 keretében. 2025. október. 29.

Témavezetés a Szegedi Tudományegyetem BTK Irodalomtudományi Doktori Iskolájában külső tagként. Doktori hallgató: Szász Keve

Nagy Ágnes

HNT és összevont közbeszerzések. EISZ kiadói információs nap, MTA KIK, 2025. június 16.

Rottár Máté

Moghol Studies and Ligeti – A Chronological Overview of Research History, Fieldwork Methodology and Ligeti Lajos's Contributions. (2025. április. 8. ASPECTS OF MONGOLIAN BUDDHISM / 5. = Textual Tradition of Mongolian Buddhism: Written and Oral Traditions (International conference

dedicated to the 90th anniversary of Professor György Kara's birth [1935–2022]) and the 75th anniversary of the establishment of Hungarian-Mongolian diplomatic relations, ELTE BTK, Budapest).

Lessons from the woodblock Print Ms. Mong. 96, kept at the Oriental Collection of the LHAS, in the context of iconography and pictorial comprehension. (2025. május 31. Digital Library Cave Launch Event and Silk Road Metropolis : International Symposium on Art, Texts, and Culture in Dunhuang and Along the Silk Road = Shuzi zangjingdong fabu ji Silu daduhui : Dunhuang ji Silu yanjian de yishu wenxian yu wenhua guoji xueshu huiyi 数字藏经洞发布暨丝路大都会 : 敦煌及丝路沿线的艺术、文献与文化国际学术会议, Dunhuang Academy, Dunhuang/Mogao, Kína.)

Brief introduction to the history and holdings of the Oriental Collection of the LHAS (Budapest), and its Stein bequest (2025. július 21. Symposium on The Work of Aurél Stein (1862–1943) in and around Peshawar, 2025. július 21, Peshawar Museum, Pesavar, Pakisztán. [online])

A re-evaluation of the dialectological classification of Moghol. (2025. szeptember 9. The Sixth International Conference on Mongolic Linguistics (ML 2025), İstanbul Üniversitesi, Isztambul.)

Széchenyi Béla a Selyemúton. (2025. október 21. TEGNAP – MA – HOLNAP / A MAGYAR TUDOMÁNY ÉVE – 200 éves a Magyar Tudományos Akadémia és könyvtára kiállítássorozat nagycenki állomása. Eszterháza Központ, Nagycenki Kastély.)

Severino-Varsányi Orsolya

[Az arabok iszlám előtti vallásának magyar kutatástörténetéről] (2025. október 10. SZTE BTK Vallástudományi Tanszék Az ókori vallások kutatása Magyarországon c. konferenciája, SZTE, Szeged.)

Stumpf Anna

A negyven vezír, A hét vezír, és a Keleti Gyűjtemény. (2025. október 14. A Kőrösi Csoma Társaság felolvasóestje)

Tatár Sándor

2025. június 13. (ünnepi könyvhét); Írók Boltja: Felolvasás a nincs másik mese c. verseskötnyv (valamint további hat másik Parnasszus Könyvek-kiadvány) bemutatóján.

2025. június 14. (ünnepi könyvhét); Vigadó tér, könyvheti színpad: Felolvasás a nincs másik mese c. verseskötnyv (valamint további hat másik Parnasszus Könyvek-kiadvány) bemutatóján.

2025. június 26., Volf György Városi Könyvtár, Törökbálint: A nincs másik mese c. gyűjteményes verseskötet bemutatója (beszélgetőtárs: Csuhai István).

2025. szeptember 8., Pécs Tudásközpont: a nincs másik mese című verseskötetet bemutató beszélgetés Görföl Balázssal a PécsLIT 2025 rendezvénysorozat keretében.

2025. szeptember 19.: A nincs másik mese című verseskötetet bemutató beszélgetés Márton Lászlóval a Nyitott Műhelyben.

2025. november 7., ELTE LEGENDÁK 2. c. antológia bemutatója az ELTE Bölcsészettudományi Karán.

2025. november 15., (XIV.) Győri Könyvszalon: Takács Nándorral folytatott könyvbemutató beszélgetés.

Visy Beatrix

2025. november 20., Előadás a pozsonyi Comenius Egyetem Magyar Tanszékén, Aparegény a 20. század végi és a kortárs magyar irodalomban: Az autofikció és a biofikció esetei címmel.

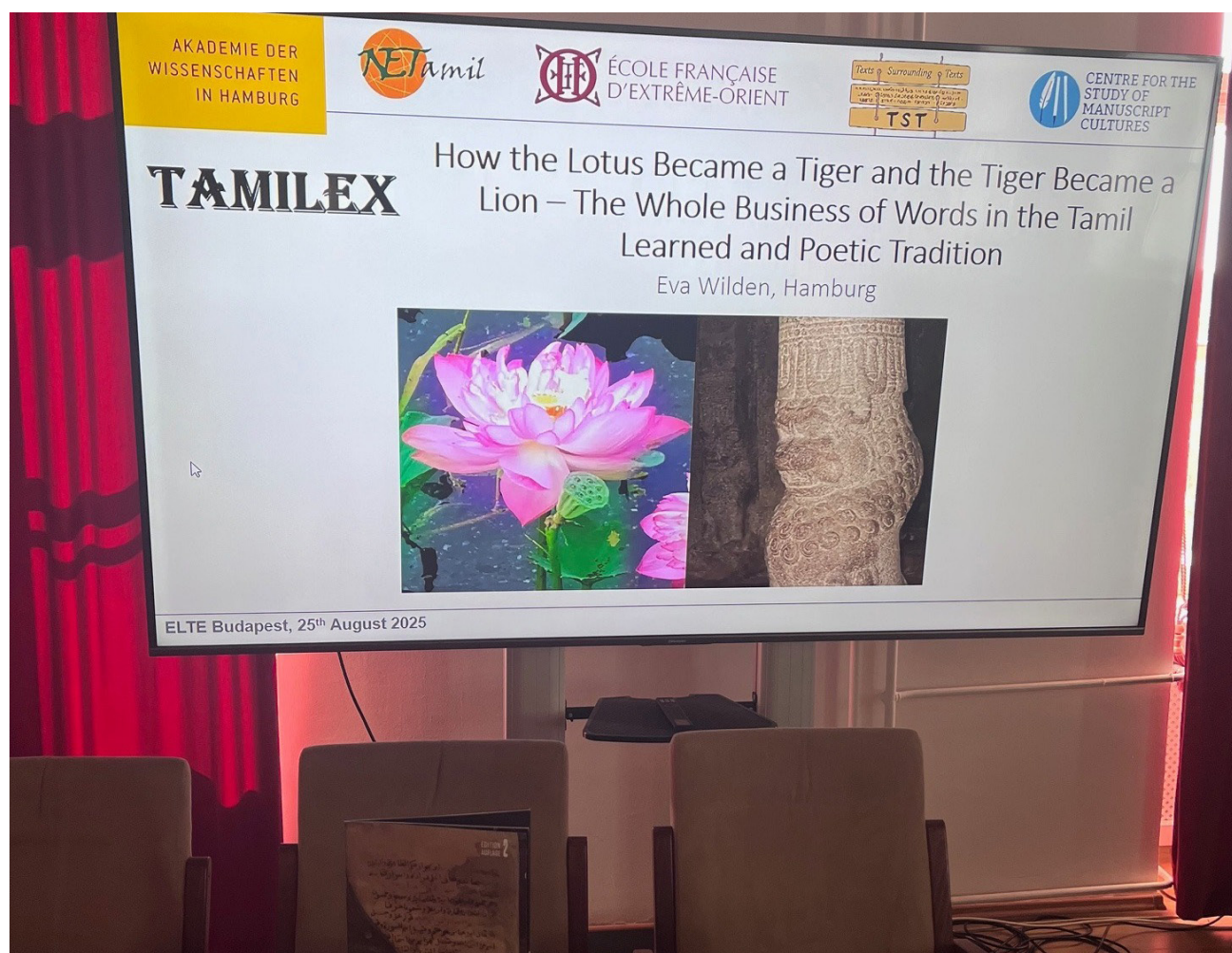
2025. november 26., ÉS-kvartett novemberi beszélgetése (Írók Boltja). A megvitatott mű: Bognár Péter: Elmész, visszajössz, sose halsz meg című regénye.

2025. december 4-5., Szeged: a "Cikázni még a süllyedő sziget felett!" című Babits konferencia, „és túlhan látszik” a bazilika – térélmény, látvány és központi motívum Babits Esztergom-verseiben (Dal az esztergomi bazilikáról) címmel tartott előadást.

2025. december 11-12., A Magyar Zene Háza, IKONIK: A zene mindenkié című konferencia: „Nem is zene, hanem maga a mennyország” – mi történik Bach-hal Krasznahorkai László Herscht 07769 című művében címmel adott elő.

Zsidi Bernát

„A fogyókúrától a karcsúsításig – Az akadémiai kutatóhálózat átalakítására vonatkozó tervek a rendszerváltoztatás időszakából (1985–1994)”. RETÖRKI „Új szempontok a 20. századi magyar történelem kutatásához” doktorandusz konferencia, 2025. november 10.

A hamburgi Tamilex projekt nemzetközi csapata által évente rendezett Classical Tamil Summer Seminar (CTSS) 2025-ös eseményei könyvtárunkban és az ELTÉ-n zajlottak

9. RENDEZVÉNYEK, ISMERETTERJESZTŐ, NÉPSZERŰSÍTŐ PROGRAMOK

január 21.

A Nemzeti Casino könyvtára – könyvbemutató (Gyuricza Andrea: A Nemzeti Casino könyvtára) és könyvfalavata a Magyar Kultúra Napja alkalmából. Köszöntőt mondott Vékás Lajos, az Akadémiai Klub Egyesület elnöke, a könyvet bemutatta és a könyvfalat felavatta Monok István, az MTA KIK főigazgatója.

január 21.

Erdélyi Múzeum-Egyesület 2024-es kiadványainak bemutatása. Köszöntőt mondott Monok István, az MTA Könyvtár és Információs Központ főigazgatója. Az Erdélyi Múzeum-Egyesület 2024-es kiadványait ismertette Bíró Annamária felelős kiadó, a 150 éves Erdélyi Múzeum folyóirat legújabb számait bemutatta Varga P. Ildikó főszerkesztő, az Erdélyi Múzeum digitalizált változatát és történetét ismertette Bitay Enikő, az EME elnöke.

február 6.

Szent Brigitta-napi irodalmi szalon az Ír Nagykövetség rendezésében.

február 25.

A Balassi Kiadó könyvbemutatója: Gottdank Tibor „Egy befejezetlen életmű” Ágoston Emil építész munkássága című könyve. A könyvet bemutatta Pogátsa Zoltán közgazdász, szociológus.

február 26.

Brunszvik 250 – Együttműködési megállapodás ünnepélyes aláírása és a Brunszvik-évforduló megnyitója (Tokaj-Hegyalja Egyetem, UNESCO Magyar Nemzeti Bizottsága, Magyar Női Unió)

március 21.

Szarvas István író, újságíró könyvbemutatója: *Kérdésem-válaszoltak VIII. kötet.* Köszöntőt mondott Holl

András főigazgatóhelyettes, MTA KIK és Komlós Attila főszerkesztő, Hetedhétthár Magazin online. A szerzővel beszélgetett Dr. Gruber Nándor ny. dandártábornok, hitel és pénzügyi szakértő. Közreműködött Bodza Klára, Eötvös József- és Martin György-díjas népdalénekes, énektanár és Miklenovics Aranka versmondó online.

augusztus 25–27.

Classical Tamil Summer School – a hamburgi Tamilex projekt nemzetközi csapata által évente rendezett nyári egyetemi előadások, a Keleti Gyűjtemény szervezésében.

szeptember 8–11.

Budapesten, több intézmény részvételével és helyszínein zajlott szept. 8–11. között az Izraeli Nemzeti Könyvtár (NLI) *Gesher L'Europa: At the Source* nemzetközi közép-európai héber kéziratkurátori képzése (pontosabban a 2 hetes képzés első, európai hete), amelynek utolsó napján a Kaufmann-gyűjtemény volt a fókuszban. A teljes napi programnak partnerintézményként az MTA KIK, azon belül részben a Keleti Gyűjtemény szolgáltatta a helyszínt.

október 13.

A Balassi Kiadó könyvbemutatója: Kálmán C. György: *Szóru szóra így igaz - esszék, kritikák.* A könyvet bemutatták: Nádasy Ádám nyelvész, költő, műfordító, Deczki Sarolta irodalomtörténész, kritikus, Szolláth Dávid irodalomtörténész, szerkesztő és Veres András irodalomtörténész, irodalomkritikus

december 1.

A Balassi Kiadó könyvbemutatója: Szép Ernő: *Nem - Egy fordított Casanova emlékiratai.* A kötetet bemutatta és Zeke Gyulával beszélgetett Németh Gábor író.

9.1 PROGRAMSOROZATOK

Üzenet a palackban biblioterápiás beszélgetéssorozat – online és élőben (vezeti: Fejős Edina főkönyvtáros, biblioterapeuta)

január 6. online, január 13., téma: meglepetés

február 3. online, február 10., téma: Rakovszky Zsuzsa: *A büntetés* című novellája, amely a *Boldog vég* című kötetben jelent meg.

március 3. online, március 10., téma: egy nőnaphoz kapcsolódó kortárs vers.

április 7. online, április 14., téma: Rakovszky Zsuzsa *Boldog vég* című novellája, amely az azonos című kötetben jelent meg.

május 5. online, május 12., téma: Karel Čapek: *Gyilkos mérnyelet* című novellája.

június 2. online, június 16., téma: egy vers, amelynek alkotója és címe meglepetés.

szeptember 8. online, szeptember 15., téma: egy kortárs magyar vers.

október 6. online, október 13., téma: Claire Keegan: *Már későn* című novellája, amely az azonos című kötetben jelent meg.

november 3. online, november 10., téma: Szaniszló Judit egy írása *A másik ember* című kötetből.

december 1. online, december 8., téma: Kalapos Éva Veronika *Később* című novellája, amely a *Karácsonyi hangulat* című kötetben jelent meg.

Budapest Science Meetup

február 13. Témák: Tavaly az Európai Unió klímaváltozás-figyelő szervezete szerint 1,6 Celsius-fokkal volt melegebb a globális hőmérséklet, mint az ipari forradalmat megelőző időszakban. Kis Anna éghajlatkutató, az ELTE TTK Meteorológiai Tanszékének tudományos munkatársa a tavalyi év globális éghajlati rekordjairól beszélt. Nagy-Kanta Eszter, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai és Bionikai Kar doktorjelöltje beszélt az AlphaFold fehérjekutató mesterséges intelligenciáról, aminek kifejlesztéséért megosztva

Demis Hassabisnak és John Jumpernek ítelték meg a 2024-es kémiai Nobel-díjat. Szeifert Bea genetikus, a HUN-REN Bölcsész tudományi Kutatóközpont tudományos munkatársa mesélt a népvándorláskori Kárpát-medence átfogó genetikai kutatásáról, ami ősi DNS minták vizsgálatával tárta fel az Avar Kaganátus utolsó évtizedei és a magyar államalapítás közötti átmeneti időszak változásait.

március 13. Témák: Hogyan csinálj genetikai modellszervezetet? A paradicsomhal, mint a fejlődés- és viselkedésbiológiai kutatások régi és új alanya – Varga Máté – ELTE TTK Genetikai Tanszék; Szupernagy tömegű fekete lyukak, galaxisok az Univerzum hajnalán – Koller Dávid – CSFK Konkoly Thege Miklós Csillagászati Intézet

április 24. Téma: Szaharai por: konteók, klímaváltozás és napenergia – Varga György – HUN-REN CSFK Földrajztudományi Intézet.

május 8. Témák: Életre utaló nyomokat találtunk egy távoli bolygón – tudományos szenzáció vagy média hype? – Szabó Róbert – a HUN-REN CSFK Konkoly Thege Miklós Csillagászati Intézet Igazgatója; Pajzsmirigyhormonok és agyköd: hogyan alkalmazhatjuk az alaptudomány eredményeit? – Sinkó Richárd, HUN-REN Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet (KOKI), Molekuláris Sejt Metabolizmus Laboratórium; Robotokat taníthatnak állatok? Kollektív viselkedés, virtuális valóság és a mesterséges intelligencia – Nagy Máté – ELTE TTK Biológiai Fizika Tanszék.

június 26. Téma: virtuálisan ellátogatunk – az MTA Könyvtárból – a világ részecskefizikai kutatásainak központjába, a CERN-be, ahol egy magyar részecskefizikusok által tartott sétán veszünk részt, ahol megismerkedünk a Nagy Hadronütköztetővel (LHC) és detektoraival, amik most esnek át egy nagy fejlesztésen, aminek eredményeként elkészül a nagy luminozitású LHC (HL-LHC) részecskegyorsító. A virtuális sétát Szillási Zoltán és Béni Noémi, a HUN-REN ATOMKI kutatói tartják.

október 2. Témák: Régészeti leletektől a DNS-ig: családi történetek az almádi monostor romjai közül – Borbély Noémi – ELTE HTK Archeogenomikai Kutatóintézet; Rejtőzködő kíséricsillag a Betelgeuze körül – Molnár László – HUN-REN CSFK Konkoly Thege Miklós Csillagászati Intézet.

november 13. Témák: Mit derítettek ki a csillagászok eddig a 3I/ATLAS csillagközi üstökösről? – Szabó Olivér Norton – HUN-REN CSFK CSI; Hangadásokra hangolva – ősi agyi válaszok emléősökben – Morvai Boglárka – ELTE Etológia Tanszék, Neuroetológiai Kutatócsoport; Forgalmirányítás és torlódás sejtjeinkben – Hargitai Dávid – MTA-ELTE Vezikuláris Transzport Kutatócsoport.

december 11. Témák: Gyilkosság hidegvérrel? Az Árpád-házi Macsói Béla herceg igazságügyi és biorégészeti azonosítása – Hajdu Tamás – ELTE TTK Embertani Tanszék és Borbély Noémi – ELTE HTK Archeogenomikai Intézet; Mit tehet az ergoterapeuta a fizikai aktivitás megőrzéséért? – Vámos Tibor – ELTE BGGYK Gyógypedagógiai Módszertani és Rehabilitációs Intézet.

Részletes információ: <https://www.facebook.com/BudapestScienceMeetup>

Esemény típusa	Események száma
Biblioterápiás foglalkozás	20 (10 élőben, 10 online)
Budapest Science Meetup	8
Zoom használat (DOI, OJS, MTMT konzultációk)	126
Előadások, konferenciák, ülések	103
Könyvbemutató	12
Könyvtárlátogatás, könyvtárbemutató, használóképzés	12
MTA doktori védések	18
Összesen	299

9.2 KIÁLLÍTÁSOK

Tudóskönyvtárak: „Hazám egy volt: Erdély” – Benkő Samu (1928–2021) hagyatéka. Tudós Kávézó, május 15-től. A megnyitó programja: köszöntőt mondott Monok István, az MTA Könyvtár és Információs Központ főigazgatója. *Benkő Samu könyvtára* – a digitális térben is elérhető tékát bemutatta Bilicsi Erika, az MTA KIK Szakinformatikai Osztályának vezetője és Nagy Ágnes, a Gyűjteményszervezési Osztály vezetője. *Benkő Samu erdélyi tudós alakja: kerekasztal-beszélgetés* Benkő Elek régész, történész, Entz Géza művészettörténész és Monok István művelődéstörténész közreműködésével.

Szeptember 10-én szűk roll-up kiállítás nyílt az ELTE HTK BTK Tóth Kálmán utcai székházának emeleti terében a **Selyemúton végzett magyar terepkutatások természettudományos (elsősorban földrajzi és geológiai) eredményeiről** a Keleti Gyűjtemény összeállításában.

Borúra derű. A 200 éves Akadémia kincsei. A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ kiállítása, 2025. november 5. – 2026. december 13. A kiállítást rendezte és a tablókat szövegét írta: Babus Antal.

Tudóskönyvtárak: „Itt az ideje, hogy ki-ki elkezdje magánkönyvtárának építését...” Frank Tibor (1948–2022) hagyatéka. Tudós Kávézó, december 11-től. *Frank Tibor könyvtára* – a digitális térben is elérhető tékát bemutatja Nagy Ágnes, az MTA KIK Gyűjteményszervezési Osztály vezetője és Cseresnyés Dorottya, a Szakinformatikai Osztály munkatársa. *Frank Tibor emlékezete. Kerekasztal-beszélgetés* Lojtkó Miklós történész, egyetemi docenssel és Nádasy Ádám költő, műfordítóval

Roll-up kiállítások a Magyar Tudomány Éve kapcsán
2025. januárban elkészítettük a Magyar Tudomány Éve roll-up kiállítás koncepcióját. Kialakítottuk az állandó formát, a roll-up sablonját, a könyvtár munkatársai elkészítették a nyitó roll-up-ot, 3 roll-upot a Magyar Tu-

dományos Akadémia tevékenységéről és 1 roll-upot a Könyvtárról. Minden együttműködő partnerünknek lehetősége volt további 3 helyi roll-up készítésére bemutatva a település, régió tudományos életét. 2025. február 25. és december 16. között 30 helyszínen (határainkon

innen és túl) mutatták be a kiállítást. A roll-upok mindenhol helyben maradtak, a megegyezésünk szerint ezeket további helyszínekre viszik és használják a 2026. évi rendezvényeiknél is.

Az MTA Könyvtár és Információs Központ több vidéki és budapesti intézménnyel közösen egy különleges roll-up kiállítással népszerűsíti a bicentenáriumát ünneplő MTA-t és könyvtárát – valamint a házigazda intézményeket is.

9.3 VENDÉGEK, LÁTOGATÓK

Keleti Gyűjtemény

Április 7-én az ELTE BTK főszervezésével megvalósult Mongol Buddhizmus konferenciasorozat 5. alkalmának résztvevői számára (27 fő) Orosz Gergely és Rottár Máté tartott bemutatót a tibeti és mongol algyűjtemények értékesebb darabjaiból.

Április 10-én a China Tibetology Research Center = Zhongguo Zangxue Yanjiu Zhongxin 中国藏学研究中心-nak (az ELTE BTK Buddhológiai és Tibetisztikai Tanszéke és Buddhizmus-kutatás Központja által vendégül látott) 9 fős küldöttsége tett látogatást Gyűjteményünkben, hogy Orosz Gergely tolmácsolásában alapos áttekintést nyerjenek nemzetközi hírű tibeti kézirat- és nyomatgyűjteményünkről, illetve a Kőrösi Csoma-hagyatékáról.

Április 15-én Yıldırım-Imrényi Hümeýra vezetésével látogatót hozánk a Maarif Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Gimnázium csoportja (12 fő), akiket Stumpf Anna fogadott török, illetve Jablonkay Judit arab-perzsa kéziratokkal.

Április 23-án szintén török algyűjteményünk mélyebb megismerésére érkezett az ELTE BTK Török Filológiai Tanszék hallgatói csoportja Durmus-Honfi Gabriella vezetésével (6 fő).

Végül április 26-án (szombaton) a magyar-mongol diplomáciai kapcsolatfelvétel 75. évfordulója alkalmából hazánkba látogató és a Főtitkárság által fogadott mongol külügyminisztériumi küldöttség (7 fő) nyerhetett betekintést a Rincsen-disszertáció és értékes mongol kézirataink rejtelseibe Rottár Máté és Stumpf Anna közreműködésével.

Május 15-én az Iráni Iszlám Köztársaság nagykövetével kiegészült Magyar-Iráni Baráti Társaság csoportjának mutatta be Jablonkay Judit perzsa kéziratainkat és Kégl Sándor dokumentumait (Rottár Máté részvételével; 14 fő),

16-án a Tan Kapuja Buddhista Főiskola tibetista hallgatói csoportja (hozzávetőlegesen 20 fő) tekintette meg a tibeti kézirat- és nyomatgyűjtemény, illetve a Csoma Archivum kincseit Orosz Gergely vezetésével.

Május 27-én pedig Menri Trizin Rinpoche magyarországi látogatása apropóján fogadott egy kisebb csoportot Orosz Gergely (8 fő).

Végül május 30-án Marcus Viehbeck, Khyentse vendégelőadó látogatót Gyűjteményünkbe, hogy szintén Orosz Gergely szakértő tolmácsolásában ismerkedjen meg tibeti könyveinkkel.

Június 23-án a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Olvasószolgálati Szekciójának 12 fős csoportjának tartott kézirat bemutatót vett részt (Jablonkay Judittal).

A Judith Olszowy-Schlanger által vezetett, oxfordi székhelyű, de nemzetközi HebrewPal héber paleográfiai projekt 7 fős kutatócsoportjának látogatása (július 29-31.)

Klasszikus Tamil Nyári Szeminárium (CTSS) első heti szakasza. Ennek keretében 5 nap alatt napi 2-szer másfél órában 12-14 nemzetközi kutató, aug. 29-i kézirat bemutató.

27-én rövid bemutatót tartott egy Burgenlandból érkező látogatócsoportnak Stumpf Anna, (István szerint nagyjából 30-an lehettek)

29-én pedig (egy kései megkeresés eredményeként) fogadta Sevgi Kurtulmuş Asszonyt, Numan Kurtulmuş, török Házelnök Úr feleségét és az őt kísérő delegációt. (talán kb 10???)

November 21-én a szegedi könyvtáros hallgatók 26 fős csoportja a Keleti Gyűjteményt is meglátogatta; Jablonkay Judit mutatta be nekik az arab és perzsa kéziratgyűjtemény kiemelkedő darabjait.

Ezeken kívül Rottár Máté mongol szakos MA hallgatók 3 fős csoportja számára tartott mongol történelemmel, illetve a mongolok és az iszlám kapcsolatával foglalkozó kurzust a könyvtári anyagok bevonásával 9 alkalommal (szeptember 30, október 14, október 28, november 4, november 11, november 18, november 25, december 2. és december 9.).

Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye

Február 24. Bodó Judit borász, a Bott pince tulajdonosa (3 fő, 60 perc, Babus Antal)

Február 26. A várpalotai Várkerti Általános Iskola Vásárhelyi András Tagiskolája tanulói, tanárai (5 fő, 60 perc, Babus Antal)

Március 7. Szegedi Tudományegyetem Báthory István Gyakorló Gimnáziuma tanulói, Tóthné Nagyistók Katalin tanárnő vezetésével (31 fő, 60 perc, Babus Antal)

Március 7. A várpalotai Várkerti Általános Iskola Vásárhelyi András Tagiskolája tanulói, tanárai; gyöngyöstarjáni nyugdíjas csoport (35 fő, 60 perc, Babus Antal)

Március 21. A budapesti Eötvös József Gimnázium tanulói Czétényi Gellért tanár úr vezetésével (34 fő, 60 perc, Babus Antal)

Április 17. Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium (40 fő, 90 perc, Krähling Edit)

Június 11. Budapesti XI. ker. Bikszádi utcai általános iskola hatodikos osztálya, és karcagi Györfy István Katolikus Általános Iskola nyolcadikos osztálya (Krähling Edit, 60 perc)

Szeptember 5. Turku Egyetemi Könyvtár munkatársai. (Babus Antal, Kalydy Dóra, 2 fő, 20 perc, angolul)

Szeptember 24. „A könyvtár, ami összeköt” program résztvevői. (Babus Antal, 10 fő, 80 perc)

Szeptember 27. Burgenlandi (Boldog-Bernád István, Tatár Sándor német tolmácsolásával, 18 fő, 45 perc)

Lukács Archívum

Március 7. Antonino Infranca Lukács-kutató 2024-ben megjelent *Etica e politica in Lukacs* című könyvének bemutatója és szeminárium. (20 fő, Szegedi Nóra felügyeletével)

A Lukács Archívum kikerült az MTA KIK szervezeti egységéből.

Tájékoztatási és Olvasószolgálati Osztály

2025. szeptember 4-én látogatást tettek nálunk a turku Egyetemi Könyvtár munkatársai, Heli J. Kautonen könyvtárigazgató és Ludvig Forsman az olvasószolgálat vezetője. Nagy Erika és Tömöry Pál mutatták be az osztály tevékenységét és vezették körbe őket az olvasóteremben illetve a raktárakban.

2025. november 6-án a Focus on Open Science program szakmai kiállítóinak Nagy Erika és Tömöry Pál mutatta be a könyvtárat, ill. a Keleti Gyűjteménybe is ellátogattak, továbbá megtekintették a Borúra derű c. kiállítást is.

2025. december 15-én a Nébih könyvtárának munkatársai szakmai látogatást tettek az osztályon, valamint kutatástámogatási képzést kaptak Horváth Hajnalkától, aki bemutatta adatbázisainkat, és az egyéb kutatástámogatási rendszereket.

9.4 DOKUMENTUMOK KÖLCSÖNZÉSE KIÁLLÍTÁSOKHOZ

Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye

„Mézzel elegy keserűség” Dunaalmási Csokonai Művelődési Ház és Lenhardt György Községi Könyvtár Lilla-émlékszobája Vajda Julianna új állandó emlékkiállítása. (2025. 04. 11-) Kölcsönzött műtárgy: Csokonaival kapcsolatos digitális másolatok.

Varázstudomány. Magyar Nemzeti Múzeum (2025. 05. 05 – 2025. 10. 26.) Kölcsönzött műtárgyak: 158 db

„Tündérváltozatok műhelye a világ. – Berzsenyi Dániel (1776–1836) élete és költészete” Nikla, Berzsenyi Dániel Emlékmúzeum (2025. 06 –) Kölcsönzött műtárgyak: digitális másolatokat kölcsönöztünk.

Minduntalan. Krasznahorkai László prózavilága. Szentendre, Ferenczy Múzeumi Centrum – Művészetmalom (2025. 06. 14 – 10. 26.) Kölcsönzött műtárgy: Berzsenyi Dániel: A magyarokhoz. Digitális felvétel.

Zenetudományi kutatás a Magyar Tudományos Akadémia égisze alatt (1825–2025). HUN-REN BTK Zenetudományi Intézet (2025. 05. 21 – 2026. 01. 31.) Kölcsönzött műtárgy: eredeti kéziratok és digitális másolatok.

Az üstökös, kit önlángja a végtelenbe visz. Jókai200. Petőfi Irodalmi Múzeum (2025. 09. 10 – 2026. 12. 31.) Kölcsönzött műtárgyak: digitális másolat a Jókai Mór: A zsidó fiú c. művének két lapjáról.

A Magyar Tudományos Akadémia katona tagjai. Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtiszt-

képző Kar, Kari Könyvtár (2025. 10. 15 – 11. 30.) (Az MTA KIK és az NKE EK közös kiállítása) Kölcsönzött műtárgyak: 25 tétel

Magyar–Lengyel Ösvény tervezett turistaútvonalhoz Thomas Ender 20 tájképét kölcsönöztük digitálisan a krakói főkonzulnak.

Keleti Gyűjtemény

Varázshatalom – Tudás. Közösség. Akadémia. (kiállítás a Magyar Nemzeti Múzeumban), 2025.05.05. – 10.26.

– Ligeti Lajos kéziratok térképei: [Feltételezett finnugor és magyar őshazák] és [A magyar nép vándorlásának állomásai] MTA KIK Keleti Gyűjtemény Ligeti/47/08/01-02

A Magyar Tudományos Akadémia katona tagjai (az MTA KIK és az NKE EK / Magyar Hadtudományi Társaság közös kiállítása), 2025. október 15. – 2025. november 30.

Duka Tivadar: [~ Kőrösi Csoma Sándorral kapcsolatos feljegyzései]. MTA KIK Keleti Gyűjtemény Csoma 65/157-159. Ismeretlen: Életrajzi adatok [Duka Tivadarról]. MTA KIK Keleti Gyűjtemény Duka 2/09

Borúra derű – A 200 éves Akadémia kincsei. (Az MTA KIK Babus Antal kurátor által összeállított és gondozott kiállítása az MTA palota 3. emeletén). 2025. november 5. – 2026. december 13.

Csoma de Kőrös, Alexander: A grammar of the Tibetan Language in English. Calcutta, Baptist Mission Press, 1834. MTA KIK Keleti Gyűjtemény, Csoma 20/1.

Csoma de Kőrös, Alexander: Essay towards a Dictionary, Tibetan and English. (Prep. with the assistance of Bandé Sangs-Rgyas Phun-Tshogs, a learned láma of Zangskár). Calcutta, Baptist Mission Press, 1834. MTA KIK Keleti Gyűjtemény, Csoma 20/2.

A Kőrösi Csoma Archivum gyűjteménynek az UNESCO Világ Emlékezte programjának listájára történt felvételét társító díszoklevele. (jelzet nélkül)

9.5 KÖNYVTÁRI EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

Nemzetközi együttműködéseinket tovább erősítettük. Aktív szerepet vállaltunk hazai és nemzetközi könyvtáros munkabizottságok, szervezetek tevékenységében (Magyar Könyvtárosok Egyesülete, Hungarian Research Data Alliance, Liber Citizen Science Working Group, Conference of European Research Libraries, Tudományértékelés, tudományelemzés megújítása). Nemzetközi jelenlétünket konferenciákon való részvétellel és előadások tartásával továbbra is fenntartjuk, 2023 őszén újra megrendeztük a Focus on Open Science nemzetközi konferenciát. A konferencián kiemelt figyelmet szenteltünk az európai és hazai nyílt tudomány kapcsán tapasztalt könyvtári jó gyakorlatok bemutatásának.

Külföldi partnerintézményeinkkel folytatjuk az együttműködést (Dunhuang Akadémia, Bibliothèque nationale et universitaire de Strasbourg), és nyitottak vagyunk újabb szakmai kapcsolatok kialakítására.

9.6 RÓLUNK ÍRTÁK, RÓLUNK SZÓL

2025. során a Keleti Gyűjtemény munkatársait a Haggáda facsimile kapcsán keresték meg a sajtó (Blikk) munkatársai interjú készítése céljából, és a telefonos interjúra sor is került (január 22-én), azonban végül szerkesztői döntés alapján a cikket mégsem közölték.

A könyv, mint műtárgy. M5 TV, Magyar Krónika. 2025. aug. 16. 16:36-

A könyvet érezni is kell, nemcsak olvasni. Az MTA könyvtárában, ősnymtatványok és antikvák társaságában beszélgettünk Babus Antal irodalomtörténésszel. Magyar Krónika. Közös történetünk, 2025. Tavasz. 113. sz. 182-185.

Nyilatkozat a Borúra derű c. kiállításról. Duna TV, Csálád-barát. 2025. november 26.

Különleges kiállítás az Akadémián – A magyar történelem és kultúra felbecsülhetetlen kincsei. Tószegi Zsuzsanna interjúja Babus Antallal. <https://tudas.hu/kulonleges-ki-allitas-az-akademian-a-magyar-tortenelem-es-kultura-felbecsulhetetlen-kincsei/>

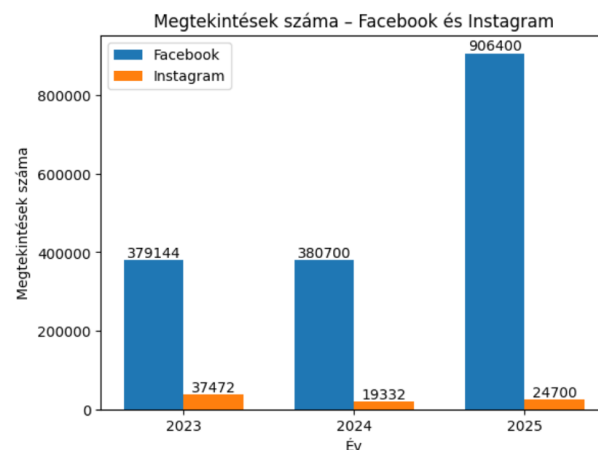
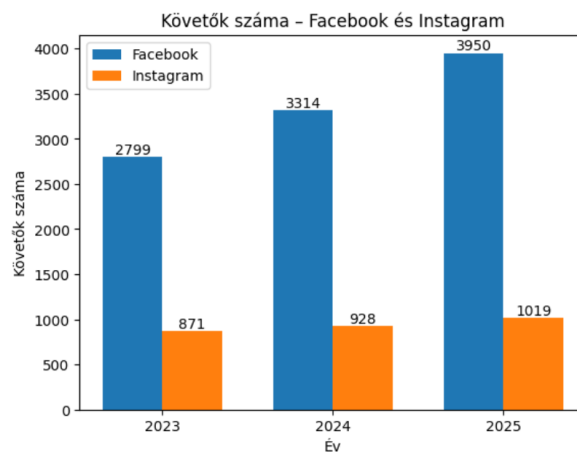
9.7 Közösségi média jelenlétünk

Facebook oldalunknak az év végén 3950 követője volt (+636 új követő tavalyhoz képest, 74 követés megszűnt). 326 bejegyzést helyeztünk ki az év folyamán, melyek összesen 906 400 megtekintést (tavaly 380 700, tavalyelőtt 379 144) értek el.

A legnépszerűbb bejegyzés a Facebookon 78 824 megtekintést ért el (2338 interakcióval). 12 bejegyzésünk ért el tízezernél is több megtekintést (tavaly 17, de lényegesen kevesebb összesített eléréssel).

Instagram oldalunknak 2025 végére 1019 követője lett (+91 új követő tavalyhoz képest, miközben 1 követést szüntettek meg). Összesen 312 bejegyzést helyeztünk ki, melyek összesített elérése 2500 és megtekintettsége 24700 (15%-os csökkenés és 32%-os növekedés tavalyhoz képest).

Az olvasószolgálatos kollégák jelenleg heti két poszt elkészítését vállalják a korábbi három és öthöz képest. Kreatív munkájukra nagy szükség van a rendszeres megjelenéshez. A fennmaradó napokra eső posztokat egy kollégából álló, valamennyi osztályról jelentkező, önkéntes közösség írja.

10. GAZDÁLKODÁS

Bevételek (E Ft)	
Megnevezés	Összeg
NAV 2024. évi SZJA átutalása	45
NKFIH EISZ támogatás	1 950 000
NKFIH FÖCIK támogatás	21 550
NKFIH MTMT támogatás	55 000
OTKA Tubay Tiziano	8 760
OTKA Monok István	14 912
MTA általános támogatás	110 000
MTA 200 éves ünnep támogatása	61 400
MTA 200 éves ünnep támogatása	1 200
MTA MTMT támogatás	50 000
MTA KFB támogatás	1 880
Működési célú támogatások összesen B16	2 274 747
MTA MTMT támogatás	5 000
OTKA Monok István	100
Felhalmozási célú támogatások összesen B25	5 100
Készlet értékesítés (könyv,folyóirat,egyéb)	658
Könyvtári szolgáltatások bevétele	5 841 117
Ingtalan bérbeadás bevétele (Softlink,rendezvények)	2 908
Kiszámlázott ÁFA bevétel	1 567 354
NAV ÁFA visszatérítés	189 016
Árfolyam nyereség bevétele	43 410
Költségek visszatérítései	0
Saját működési bevétel összesen B4	7 644 463
2024.évi pénzmaradvány igénybevétele	941 514
2024.évi pénzmaradvány igénybevétele B8131	941 514
Rothschild pályázat	9 088
Átvett pénzeszköz nemzetközi szervezettől B65	9 088
MTA eredeti előirányzat	1 902 000
MTA LGK elvonás	-96 000

Bevételek (E Ft)	
Megnevezés	Összeg
MTA 200 éves ünnep támogatása	12 000
MTA Nyelvtudományi projekt támogatása	15 061
MTA Fiatal kutató támogatás	6 102
MTA Török Ádám kutatás támogatás	35 000
MTA MT éve támogatás	7 000
MTA Roll-up támogatás	12 756
MTA akadémikusválasztás támogatás	5 000
MTA MTMT támogatás	390 300
MTA SzabóL kézirat támogatás	2 600
MTA KFB támogatás	1 000
MTA Növénytár támogatása	2 400
MTA - HUN-REN MTMT támogatás	23 000
KIM - állományvédelem támogatás	8 000
KIM - ODR támogatás	2 600
MTA központi támogatás B816	2 328 819
Bevétel összesen	13 203 731

Kiadások (E Ft)	
Megnevezés	Összeg
Személyi juttatások	951 704
Munkaadókat terh.járulékok	121 602
Személyi juttatások + járulékok össz K1-K2	1 073 306
Állománygyarapítás: könyv, folyóirat	75 319
Üzemeltetési anyagok beszerzése	17 305
Informatikai szolgáltatások	8 435 951
Egyéb kommunikációs szolg.	1 330
Villamosenergia	30 770
Gázenergia	9 675
Távhő- és melegvíz	23 675
Víz- és csatorna	1 734
Vásárolt ételmezés	164
Bérleti díjak	1 707
Karbantartási szolg.	10 789
Szakmai tevékenységet segítő szolg.	222 324
Egyéb szolg. posta, szállítás, bankktg.	76 324
Kiküldetések	9 779
Előzetesen felszámított ÁFA	262 742
Fizetendő ÁFA	1 561 489
Árfolyamveszteség	7 750
Egyéb dologi kiadások	51 728
Dologi kiadások K3	10 800 555
Nemzetközi tagdíjak	28 609
Pályázati visszafiz. fejezetnek (MTA fiatal kutató)	253
Pályázati visszafiz. fejezetnek (MTA bértámogatás)	403
Egyéb műk.kiadások K5	29 265
Informatikai eszközök	48 441
Egyéb tárgyi eszközök	10 088
Beruházások ÁFÁ-ja	15 649
Intézményi beruházás K6	74 178
Kiadás összesen	11 977 304

	Maradvány (E Ft)
Bevételek összesen	13 203 731
Kiadások összesen	11 977 304
Módosított pénzmaradvány	1 226 427
OTKA Tubay Tiziano támogatás	6 648
OTKA Monok István támogatás	7 074
MTA nyelvtudományi projekt támogatás	17 932
MTA 200 éves ünnep támogatása (25-26)	18 081
MTA 200 éves ünnep támogatása (24)	2 000
MTA 200 éves ünnep támogatása (24-25)	13 717
MTA 200 éves ünnep támogatása (25-26)	4 200
MTA MTMT támogatás	390 300
MTA KFB támogatás	1 880
KIM ODR támogatás	2 600
KIM Állományvédelem támogatás	8 000
KIK + EISZ saját bevétel kötvállal terhelt maradv.	753 995
Módosított pénzmaradvány összesen	1 226 427

10.1 GAZDÁLKODÁSSAL KAPCSOLATOS ESEMÉNYEK

Létszámváltozások bemutatása

Az állományi létszám 2025. évben 116 fő volt, ez a szám előző évhez képest nem változott.

Ez évben a kilépő dolgozók száma 9 fő, a belépő dolgozók száma 10 fő. A statisztikai átlaglétszám 112 fő, nem számolva a szülési szabadságon és a fizetés nélküli szabadságon lévőkkel, illetve átszámítva a részmunkaidős kollégák számát. A teljes munkaidős munkatársak száma 98 fő, részmunkaidős munkatársak létszáma 18 fő. Jubileumi jutalomban 5 fő részesült ebben az évben. Jelenleg 3 fő van fizetés nélküli szabadságon és 1 fő van szülési szabadságon. 2025-ben is, ahogy előző évben, több munkatárs engedélyt kapott otthoni munkavégzésre.

Összességében elmondható, hogy az intézetben tulajdonképpen nincs fluktuáció.

Az intézmény által kiemelésre érdemes megjegyzések a bevételi és kiadási tételekkel kapcsolatban, kiemelten a személyi juttatásokra

2025. évben a Könyvtár pályázati rendszere stabil volt és a szokásosnál több pályázatunk volt.

A Magyar Tudományos Akadémia az alábbi támogatásokat adta:

- MTMT Program 55 mFt, majd évvégén 390,3 mFt-tal (2026–27. évre)
- Könyvtár működési kiadásai 110 mFt, melyik könyveket, folyóiratokat vásároltunk, illetve penészesmentesítésre tudtuk fordítani, az új Alma program finanszírozása és ebből történt meg
- MTA200 Program 61,4 mFt +12 mFt +1,2 mFt
- Egy fő fiatal kutató munkájára 6,1 mFt
- Török Ádám volt főtítkárról kutatása 35 mFt
- Nyelvtudományi pályázat 15 mFt

- Roll-up kiállítás és Magyar Tudomány Éve konferenciák 12,7 mFt + 7 mFt
- Akadémikusválasztás 5 mFt
- Könyvvásárlás, kiadás 2,4 mFt +1,8 mFt +1 mFt +2,6 mFt

A Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal idén támogatta a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) Programot 55 mFt-tal. Az Elektronikus Információszolgáltatás (EISZ) Nemzeti Program a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivaltól kapta a támogatását: az 1950 mFt-ot. Az NKFIH támogatta a FÖCIK Földtudományos rendezvényeinket 21,5 mFt-tal. A HUN-REN Hálózat az MTMT munkáját segítette 23 mFt-tal. A Kulturális és Innovációs Minisztérium az éves Országos Dokumentum-ellátó Rendszer (ODR) munkát 2,6 mFt-tal támogatta ez évben, állományvédelemre pedig 8 mFt-ot kaptunk. Két OTKA kutatás zajlik: Tubay Tiziano és Monok István projektjei. Az előző évben kezdett Rothschild pályázat folytatódik 9 mFt értékben, mely a Kéleti Gyűjtemény anyagainak digitalizálásával foglalkozik.

A 2025. évi eredeti előirányzat 9918 mFt, a módosított bevételi előirányzat összesen 13204 mFt, a kiadási pedig 11977 mFt.

A működési bevételek 7644 mFt, a dologi kiadások 10830 mFt, beruházások pedig idén 74 mFt értékben kerültek be. Dologiak közül kiemelve: könyvbeszerzés az évben 75 mFt értékben történt, a rezi kiadásunk pedig év közepén átadásra került az LGK-hoz, így félévtől már nem érkeztek hozzánk rezi számlák.

A személyi jellegű kifizetések idén 952 mFt, a járulék pedig 122 mFt. A személyi jellegű kifizetések közül kiemelve a törvény szerinti illetmény 798 mFt, a megbízási díjak 72 mFt és a reprezentációs költségek pedig közel 8 mFt. Egyes pályázatokból tudtak a munkatársak pluszmunkát vállalni és szeptembertől egységesen minden munkatárs 5% béremelést kapott. A Kollektív szerződés módosításra került és éves szinten összesen 300 000 Ft-ot kaptak a

munkatársak SZÉP-kártyára (részmunkaidősök arányosan kevesebbet).

Fontos megemlíteni, hogy a két nagy nemzeti programunk (MTMT és EISZ) anyagi helyzete stabil volt ez évben. A velünk szerződésben álló intézmények rendben fizették az előfizetéseiket és hiánytalanul kifizetésre került az összes árfolyam különbözetből eredő önrész kiegészítés is. Az árfolyamok a tervezetthez képest lényegesen kedvezőbben alakultak.

Kutatási projektek gazdálkodásának összefoglaló értékelése

2025. évben kettő sikeres NKFIH - Országos Tudományos Kutatási Alapprogram pályázat futott. Egyik Dr. Tubay Tiziano projektje „Pietro Ranzano, egy itáliai humanista Mátyás udvarában: Magyar történelem az Epithoma és az Annales szemszögéből” címmel 3 év 28,4 mFt értékben. A másik pedig Dr. Monok István projektje „Hit, megmaradás, mecénatúra: a soproni evangélikus gyülekezet a 17. század utolsó harmadában (1670-1700)” címmel, 62 mFt értékben 2025-től 2028-ig.

Vagyon helyzet, ezen belül a beruházás és felújítás alakulásának bemutatása

A nemzeti vagyonba tartozó eszközeink értéke 18 mFt. Az immateriális javak értéke 2 mFt, a gépek, berendezések, felszerelések pedig jelenleg 8 mFt. Ebben az évben tárgyi eszköz közel 4 mFt értékben került leselejtezésre. Térítés mentes átadás a Titkárság fele 173 mFt értékben történt. Felújítási előirányzati kiadásunk nem volt. A múlt év végén elnyert Infra pályázat 47 mFt-ot ez évben sikerült teljesíteni és beszerezni storage-t, asztali gépeket, monitorokat.

Egyéb, az előzőekben nem ismertetett témakörök, melyeket az intézmény fontosnak ítél (pl.: maradvány alakulása, vállalkozási tevékenység alakulása)

A 2024. évben keletkezett maradvány 942 mFt volt, ennek felhasználása, mint pályázati maradvány és szállítói tartozás, 2025-ben megfelelően megtörtént. Könyvtárunk 2025.

évi maradványa 1226 mFt, mely az átfutó pályázati összegből és a szállítói maradványból áll.

Egy hosszútávú bérleti szerződésünk, a Softlink Kft. irodabérlete továbbra is tart. Az erről szóló egyeztetés az MTA LGK-val megtörtént. A konferenciatermünk ez évben is több alkalommal kiadásra került, rendezvények, könyvbe-mutatók, doktori címvédések, stb. céljából.

Pályázataink segítségével számos könyvünk jelenhetett meg.

Vállalkozási tevékenységet továbbra sem folytatunk.

Az adatszolgáltatások (IKJ, NAIH, ÁFA, stb.) mindig határidőben kerültek benyújtásra. Gazdasági szempontból kiemelten fontos leírni, hogy a második éve használt könyvelőprogram (Ecoweb) számos problémát okoz, a fejlesztők felé rendszeresen küldjük hibabejelentéseinket, gyakorlatilag minden havi zárás során nehézségek merülnek fel. Az integrált rendszer nem minden esetben hozza jól az adatokat, a lekérdezhető listák pedig gyakran hibásak. Bízunk benne, hogy ezek a problémák a jövőben javulni fognak.

10.2. EGYÉB PÁLYÁZATOK

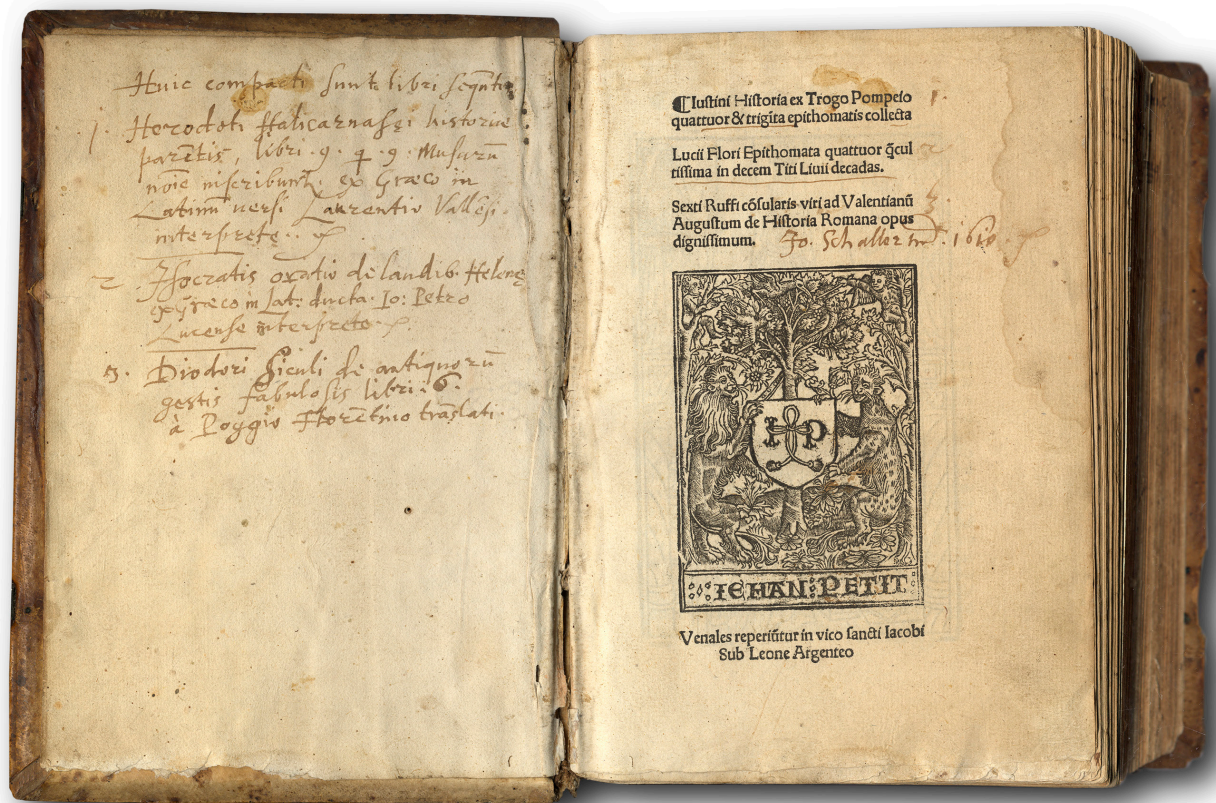
Az év folyamán az NKA A2032/N9191 számú restaurálási pályázatán a Keleti Gyűjtemény és a Kéziratár együtt vett részt. Az elnyert összegből 500 000 Ft értékben három kéziratot tudtunk rendbe hozatni a Keleti Gyűjteményben.

10.3 SZERZŐDÉSEK ALAPJÁN LÉTREJÖTT PROJEKTEK

A Tajvani Nemzeti Könyvtárral kötött megállapodás alapján, mint TRCCS társintézmény évente nyílik lehetőségünk válogatásra felajánlott könyveik közül. A kiválasztott tételeket ajándékként elküldi a tajvani partner, és olvasóink változatlanul hozzáférhetnek az általuk biztosított sinológiai adatbázisokhoz.

Az MTA, az ELTE HTK BTK (tárgyalások 2024-es szakaszában még HUN-REN BTK) és a kínai ANSO ATES (Association for Trans-Eurasia Exchange and Silk-Road Civilization Development), illetve az ITP/CAS (Institute of Tibetan Plateau Research, Chinese Academy of Sciences) közreműködésében szervezett 2025. szeptember 9-10-én megvalósuló konferenciát (ANSO-MTA Silk Road Forum & The 3rd ATES Open Science Conference) kísérő kiállításunk sikeresen, bár az időközben felmerülő tisztázatlan finanszírozási kérdések miatt az eredetileg tervezettnél kisebb terejellel valósult meg.

A 2024-ben meghosszabbított, a Dunhuang Academy és az MTA KIK közötti együttműködési szerződés keretében 2025. május 31. – június 1. között egy konferencia szekció valósult meg magyar résztvevőkkel Kína Kanszu (Gansu) tartományának Tunhuang (Dunhuang) városában, illetve az a mellett található látogatóközpont konferencialétesítményeiben.

A Rozsondai-házaspár által a könyvtárnak adományozott gyűjtemény egyik darabja: a Justinus-Florus-Rufius kiadói kolligátum címlapja, Paris, cca. 1509